

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Brez Boga

V vsakdanjo govorico so nam prišli izrazi, kakor »Zveza narodov«, »Društvo narodov«, »mednarodno sporazumevanje« in kar je še takih izrazov iz novodobnega političnega slovarja. Toda kakor hitro pogledamo resničnemu stanju med narodi v obraz, moramo žalostni vzkliniti: Kako daleč je človeštvo od ideala, da bi bila celotna človeška družba res kakor ena sama ljubeča družina! Čeprav je tehnika z nesulutenimi prometnimi sredstvi premostila naravne ovire in preko morja ter gora človeštvo zvezala in združila v eno moralno celoto, opazujemo, da kljub temu žive narodi bolj ločeni med seboj, kakor nomadi, nezaupljivi in tekmujoči, iskaje med seboj edinole golega političnega ravnovesja. Patriotizem velikih narodov ni usmerjen v blagodejno tekmo z drugimi patriotizmi in ne misli na to, da od svojega donese najboljše k skupni lasti in dobrobiti človeštva, ampak je pojmovan kot brutalni imperializem, sebičen in vase osredotočen, zroč veličino lastne domovine le v ekspanziji nad šibkejšimi sosedmi. Za miroljubnimi frazami nehoti slišimo zamolklo drdranje topov in žvenket orožja. Oboroževanje na suhem, v zraku in na morju se dviga kakor grozeča pošast nad dobo, ki jo preživljamo. Namesto da bi se narodi zili med seboj kakor prijetna, harmonična ubrana mavrica, brusijo meče drug proti drugemu kakor barbari, povzročajo krize, nevarne konflikte in ustvarjajo bojno mišljenje.

Zakaj tako? Kaj jih vendar k temu sili? Ali notranji, moralni zakon? Ne. Človeška morala, temelječa na katerikoli religiji, ne oznanja niti sovražstva ne boja. Ne išče boja niti islam, ki kljub divjosti prvotnega proselitizma uči duhovno kraljestvo, v katerem bo vladala splošna ljubezen in enakost vseh ljudi pred Gospodom. Budizem opeva ljubezen in usmiljenje z vsem stvarstvom; med Indci samimi so močne struje (žainisti), ki pobiljajo celo kaste, ker se jim zde nasprotne splošni ljubezni. Konfucijev junak Jen hrepeneče pozdravlja zlato dobo, ko se bodo vsi ljudje bratsko ljubili, ali kakor se lepo izraza: »ko ne bo več treba zapirati vrat svojega bivaljščaka. Moralni kodeks Samuraja, ki daje podlago japonskemu verstvu, uči bratstvo do vseh narodov, medtem ko na drugi strani Velikega oceana ponižno Siu-pleme, ki je moralo tujcem prepustiti svoja bogastva in svoja polja ter živi raztreseno po pustih skalinah, skromno izpoveduje, »da je bila tako volja Velikega duha, da tudi Indijanece nekaj daruje vesoljnemu svetu, zato da bodo vsi narodi postali eno ljudstvo. Izrael je več kot 2000 let oznanjal, da je zapoved ljubezni nad vsemi drugimi. — In kristjanom je Bog čisti ljubezenski dej, ki je človeku dal nadnaravni zakon ljubezni, ki mu velevala ljubiti Boga, bližnjega in vse človeštvo. Kristus je krščanstvu vtelašena ljubezen, ki je svoje življenje daroval za vse človeštvo, ne da bi delal razliko med narodi in plemeni. Zanj je vsak človek posvobljenec božji.

Ziva poglobitev v krščanskega ljubezenskega duha je evropskim narodom v XI. stoletju — preden je nastopil usodni fevdalizem — ker ni bilo močne centralne politične sile, ljudje pa so bili naveličani neprestanih bojov — navdihnili misel na »Treuga Deje, na božji mir, ko je vesoljno občestvo katoliške cerkve — celo 12- in 10 letni otroci — priseglo prisego miru in ljubezni. To je bila mirovna propaganda krščanstva, ki je okrog Boga, središča vsega življenja, združilo vse narode kakor eno ljubečo družino.

Kako da je danes taka neednost ne le med narodi, ampak tudi med posameznimi stanovi in družabnimi razredi? Kako, da narodi nebejo poznavati kot ne pravičnosti, ne ljubezni? Zato, ker sodobnega »kulturnega sveta« ne družijo nikake vere, moralne ali duhovne sile. Na površju je človeški egoizem, ki vpliva na družbo anarhično in kaotično. Vsak hoče imeti, nihče ne da dati ali žrtvovati. Vsaka organizacija ali družba, ki se ustanovi, ima za izključni cilj samo lastne, sebične interese. Človeški družbi manjka središča, okrog katerega bi se gnani po religioznih ali moralnih nagibih vsi strnili. Kar je enemu sveto, je drugemu smešno, kar eden izpoveduje kot čisto resnico, pobija drugi kot zaničevanja vredno zmoto. Odtod najprej duhovna razvrstitev družbe, kateri je sledila politična in v naših dneh tudi še gospodarska propast. Človeštvu so vzeli dušo. Vez, ki ga še združuje, so narekovane bolj radi zunanjih interesov kakor iz notranje dinamične skupnosti. Čim bolj pa bo notranja, moralna zmešnjava narasla, tem večji bo na zunanji tudi politični in gospodarski kaos.

Duhoviti nabožni pisatelj je označil pekel za kraj brez reda. V tem je največja muka zavrženih. Reda pa ni, ker ni Boga.

Človeštvo se mora zavedati, da je vedno večji kaos, v katerem se zvija kot vročični bolnik, in vedno večji nered, ki ga opazujemo v političnem in gospodarskem življenju narodov, naraven in neizbežen konec človeške družbe, ki je brez Boga. Ves priznanja vreden tehnični napredek nam ne more kaj pomagati. Bilo je v dobi prvih večjih tehničnih triumfov, ko je napisal David Strauss ponosne besede: Radl vseh teh odkritij je za staro Boga nastopila stanovanjska beda... Da, mišliti so tako, ker tehnično-znanstveni razum ni dopeljal do pomenja za človeško družbo božja ideja v višjem smislu isto, kot za mravlje vse uravnava vajoč instinkt. Izgubil je iz vida, da je človek šele potem, ko se je potopil v ponižnem priznanju v Boga in se z njim združil, se rešil osamelosti in snovnosti in postal duhovno središče vsega pravega reda na zemlji, kateremu je po božji volji postavljen za gospodovalec. Samo človek, ki je v

Rusko-francoska pogodba pred podpisom

Pariz, 22. avg. Pred nekaj dnevi se je pojavila v mednarodnem časopisu vest, da sta Francija in Rusija sklenili politično in trgovinsko pogodbo ter pogodbo o takozvanem nenapadanju, kar je seveda vzbudilo po svetu veliko senzacijo. Nato je sledil demanti, ki pa ga je, kakor izvezo, tolmačiti le tako, da pogodba še ni podpisana. Zakaj nobenega dvoma ni, da se je pogodba v resnici digitala. Pogodba je rezultat pogajanj med poslanikom Sovjetov v Parizu Dovgalevskim in generalnim tajnikom francoskega zunanjega ministrstva Berthelotom, ki pa nimata polnomočij, da sestavita definitivno veljavni pakt, ampak morata pakt potrditi, oziroma ga moreta zavreči ali spremeniti obe vladi kot taki. Komisar za zunanje zadeve Litvinov je imel 20. t. m. dolg razgovor s francoskim poslanikom, ki se je tikal političnega pakta med Francijo in Rusijo. Besedilo pakta je bilo poslano od Dovgalevskega v Moskvo, da se tam definitivno potpiše. Vse informacije so soglasne v tem, da je podpis pogodbe samo vraščanje par dni, če se ne zgodi kak nenaden preobrat.

O vsebini pakta samega ni mogoče ničesar zvedeti, ker obe vladi varujejo najstrožjo tajnost. Ker gre za takozvani pakt o nenapadanju, se lahko sklepa, da sta se Rusija in Francija obvezali, da nobena izmed njiju ne bo podvzela kakšne vojaške akcije proti drugi. Če gre za vojaško akcijo proti drugi državi, pa bosta preje druga drugo obvestili. Dogovorili sta se tudi glede nevtiralitete

v gotovih slučajih. Nemci se najbolj interesirajo za to, ali rusko-francoski pakt vsebuje kakšno določbo, ki se tiče Poljske. Nemška »Telegraphen-Union« se je zato obrnila v Moskvo in dobila tam zagotovilo, da se Rusija v slučaju pogodbe s Francijo nikakor ne misli obvezati, kakor so se bali Nemci, da bo spoštovala poljske meje, ampak da si glede tega hoče ohraniti popolnoma svobodne roke. To potrjuje tudi pariški »L'Europeen«, ki pravi, da je ruski poslanik Dovgalevski izrazil izrečno željo, da naj bi se v paktu nič ne omenila Poljska in da naj bi se od Rusije ne zahtevala nobena specialna garancija, kar se tiče poljske meje. Koliko ta vest odgovarja resnici, se seveda še ne da ugotoviti, vendar je nemška javnost zelo pomirjena in pravi, da pakt med Moskvjo in Parizom nikakor ne nasprotuje berlinskemu paktu, ki obstoja med Nemčijo in Rusijo.

So pa zaradi teh vesti zelo vznemirjeni francoski desničarski krogi, kojih mišljenje v tem oziru odseva iz »Journal de Debats«. Temu listu se zdi, da je Rusija sklenila s Parizom pogodbo ne samo z vednostjo Nemčije, nego tudi z njenim predhodnim odobrenjem. Na ta način sta Nemčija in Rusija ujeli Francijo v past, da bi si tem lažje v danem slučaju razdelili med seboj Poljsko. Pakt bi tedaj imel samo namen, da zveže Franciji roke, da bi lahko Sovjeti skupno z Nemčijo realizirali svoje temne načrte. »Journal des Debats« se tudi boji, da bo pogodba imela za posledico večjo ak-

cijsko svobodo za francoske komuniste.

Ni verjetno, da bi se bila dala francoska diplomacija na ta način prevarati. Zato so izvajanja desničarskih listov najbrže samo kombinacije, ali pa so diktirana od bojzani, da se ne bi vsled pakta z Rusijo francoska politika na kontinentu kaj spremenila in od svoje dosedanje smeri oddaljila. Da bi utegnulo temu res biti tako — da se namreč desničarski nacionalistični krogi le iz tega razloga boje pogodbe z Rusijo — je dokaz istočasna kampanja »Journala des Debats« proti eventualni politiki ali brodovnemu sporazumu med Francijo in Italijo. Nasprotno pa »L'Europeen« poziva francosko vlado, naj bi se čimprej poravnale vse difference z Italijo. Ako se Francija in Italija sporazumeta, potem Nemčija ne bo mogla realizirati svojih načrtov, ki gredo za tem, da bi se Francija vojaško oslabilila in politično osamila. Nasprotno pa bo lahko Francija kljub razorožitvi poskrbela za svojo varnost, če se tozadevno sporazume z Italijo. »L'Europeen« odobrava tudi idejo pakta o nenapadanju med Parizom in Moskvjo, ki ga baje francoski vojaški krogi, ki stojijo od nekdanj močno pod vplivom desnice, ne bi radi videli uresničenega.

Iz tega bi se dalo sklepati, da vladajoča politična struja v Parizu dela na istočasnem sporazumu z Italijo in z Rusijo. Vsekakor bi to imelo zelo velike posledice in globok vpliv na vso mednarodno politiko.

Vatikan in Italija se pogajata

Mussolini popušča - Pogajanja bodo uspela?

Rim, 22. avg. Govorice o intenzivnih pogajanjih med Vatikanom in fašistično Italijo se potrjujejo. Ta pogajanja se sicer ne vršijo uradno, to se pravi med nuncijem pri Kvirinalu in italijanskim poslanikom pri Vatikanu, temveč zaupno po neoficielnih predstavnikih Cerkve in države. V Rimu je javna tajnost, da se s italijanske strani udeležujejo pogajanj bivši notranji minister in sedanj predstnik senata g. Federzoni, bivši prosvetni minister Fedele in minister pravde Rocco. Vatikan se menda zopet poslužuje p. Tacco Venturija, ki je dobro znan iz časa, ko še ni bilo rešeno rimsko vprašanje, kot posrednik med Vatikanom in italijanskim zunanjim ministrstvom. Kako daleč so pogajanja že dospela, še ni mogoče reči. Dejstvo je, da je napetost zelo polegla. V tem pogledu je značilno, da ni bila vest o skorajšnjem obisku Mussolinija pri papežu niti z ene niti z druge strani demantirana. Možnost tega obiska se torej ne izključuje.

Zahteve, ki jih stavi Vatikan, so bile zapopadene že v glasovitih eneklikih Pija XI. proti fašizmu. Vatikan vztraja pri zahtevi, da se Katoliška akcija z vsemi organizacijami obnovi in da ji vlada zagotovi življenje. Vatikan se tudi ni od-

povedal mladini in zahteva, da se vzgoja mladine tudi v fašističnih vrstah vrši v krščanskem duhu. Sv. stolica vztraja menda tudi pri zahtevi, da se izročijo sodišču žalivci sv. očeta, to je predvsem publicist Settimelli, ki se omenja kot glavni avtor znane brošure »Svaticanamento«, v kateri se grdo smoti sv. oče.

Težko je reči, kako daleč pojde Mussolini v koncesijah Cerkvi. Gotovo je, da si spričo težkega notranjega in zunanje političnega položaja ne želi boja z Vatikanom. V zvezi z vprašanjem vzgoje mladine je na vatikanske kroge zelo dobro vplival zadnji nastop 3000 avangardistov, ki so pristopili v baziliki sv. Petra skupno k sv. obhajilu. Gotovo je tudi, da nima Mussolini povsem prostih rok, ker je vezan na močno framasonsko strujo v svoji stranki.

Splošno prevladuje mnenje, da je potrebna točnejša stilizacija člena 43 konkordata, ki zadeva vprašanje Katoliške akcije. V zvezi z zbližanjem med Cerkvijo in državo gre glas, da bo sedanji italijanski poslanik pri Vatikanu De Vecchi zamenjan in da pride na njegovo mesto predsednik senata g. Federzoni, ki je znan kot močna fašistična osebnost.

Karolyi vrnil mandat

Budimpešta, 22. avg. tg. Grof Karolyi je popoldne kotal svoja pogajanja za sestavo kabineta in se z avtomobilom odpeljal k Herthyju v grad Gödöllő, kjer je bil sprejet v avdienci ob 16. Še prej je izjavil časnikarjem, da o rezultatu svojih pogajanj ne more govoriti, dokler ne poroča državnemu upravitelju. Tekom dopoldneva je imel Karolyi celo vrsto razgovorov. Nato mu je tričlanska deputacija vladi prijazne krščanske gospodarske stranke predložila pogoje, pod katerimi je stranka

pripravljena, vstopiti v kabinet, katerega pa sicer hoče podpirati na vsak način. Nato je prišla deputacija stranke malih kmetov in izrazila željo, da se sprejme v novi kabinet dosedanj kmetijski minister dr. Mayer kot minister malih kmetov brez portfelja.

Budimpešta, 22. avg. tg. Poskus grofa Karolyija za sestavo kabineta se je izjalovil. Danes popoldne je svoj mandat vrnil v Gödöllőju v roke državnemu upravitelju Herthyju.

Pred XII. zasedanjem DN

Sestava jugoslovanske delegacije

Belgrad, 22. avgusta. AA. V septembru t. l. bo v Zenevi nekaj važnih mednarodnih sestankov pod okriljem Društva narodov.

Dne 1. septembra se sestane Svet Društva narodov na svoje 64. zasedanje. Na dnevnem redu tega zasedanja je veliko število problemov, med

Bogu našel svoje središče in svoj naraven cilj, samo tak človek je sposoben, da tvori trajno, notranje utemeljeno družbo in ljubi ter razvija socialen in političen red. Brez nadnaravne religije, ki postavlja Boga v središče človeškega življenja, pa družba nujno mora razpasti, ker ji manjka notranja, organična življenjska sila.

Dandanes je človeštvo zato tako razvrano, ker mu manjkajo religiozni temelji za enotnost. Religija nima dovolj vpliva na državno in družabno življenje. »Šele tedaj, ko bodo države in vlade smatrale za svojo sveto dolžnost, da uravnava svoje notranje in zunanje politično življenje po naukih in zapovedih božjih — a samo tedaj bodo dosegle trajen mir, medsebojno zaupanje in bodo v stanu mirno reševati spore, če bi se pojavili. Bog je namreč dal eno in isto postavbo ljubezni posredniku in narodom.« (Pij XI.)

Dokler narodi ne bodo postavili zopet Boga v središče svojega življenja, tako dolgo bo nad vsem človeštvom — brez Boga — visel meč samoumčenja in broda.

drugim nemško-avstrijska carinska unija in nova avstrijska prošnja za finančno podporo.

Dne 3. septembra se sestane komisija za proučevanje evropske unije.

Dne 4. septembra pa komisija, ki bo razpravljala o problemih, nastalih v zvezi z gospodarsko krizo.

Dne 7. septembra bo skupščina Društva narodov imela svojo 12. sejo, na kateri pride na dnevni red mnogo problemov. Diskutiralo se bo o celokupni aktivnosti Društva narodov in komisije za proučevanje evropske unije.

Naša država bo na vseh sejah zastopana. Delegati so že določeni. Za Svet Društva narodov in evropsko komisijo bo šef delegacije in prvi delegat dr. Voja Marinković, zunanji minister kraljevine Jugoslavije. Prvi namestnik delegata bo dr. Ilija Šumenković, izredni poslanik in pooblaščen minister ter stalni delegat pri Društvu narodov, drugi namestnik delegata bo Konstantin Fotič, izredni poslanik in pooblaščen minister ter vršilec dolžnosti pomočnika zunanjega ministra, tretji namestnik bo dr. Milan Todorović, vseučiliški profesor.

Za skupščino Društva narodov bo šef delegacije in prvi delegat dr. Voja Marinković, zunanji minister kraljevine Jugoslavije, drugi delegat bo Velimir Mažuranić, minister za trgovino in industrijo n. r., tretji delegat bo dr. Ilija Šumenković, izredni poslanik in pooblaščen minister ter stalni delegat pri Društvu narodov. Prvi namestnik delegata bo dr. Konstantin Fotič, izredni poslanik in pooblaščen minister ter vršilec dolžnosti pomoč-

nika zunanjega ministra. Drugi namestnik delegata bo dr. Andrej Gosar, minister za socialno politiko in narodno zdravje v p. in univ. prof. Tretji namestnik delegata bo dr. Milan Todorović, univ. profesor.

Za šefa sekretarijata je imenovan Ivo Andrič, tajnik kr. stalne delegacije pri Društvu narodov, za tajnika pa dr. Stojan Gavrilović, tajnik zunanjega ministra.

Otvoritev šahovskega turnirja na Bledu

Bled, 22. avg. Danes ob 5 je bila prirejena na čast gostom čajanka. Obenem je bil slovesno odprt 20. turnir. Najprej je govoril blejski župan dr. de Gleria, nato pa je pozdravil goste ban dr. Marušič v slovenskem in francoskem jeziku. Govoril je tudi svetovni prvak Aljehin v ruskem in francoskem jeziku. Nato se je izvršilo zbrajanje. Mojstri so potegnili pri tem sledeče številke: 1. Kostič, 2. Stolz, 3. dr. Tartakower, 4. dr. Astaloš, 5. dr. Vidmar, 6. Colle, 7. Niemcovič, 8. Pirc, 9. Flohr, 10. Bogoljubov, 11. Kashdan, 12. Maroczy, 13. Aljehin, 14. Spielmann. Po turnirski tabeli igrajo jutri sledeče partije: 1. Astaloš — Kashdan, 2. Colle — Flohr, 3. Kostič — Spielmann, 4. Niemcovič — Pirc, 5. Stolz — Aljehin, 6. Tartakower — Maroczy, 7. Vidmar — Bogoljubov.

Usoda je postavila našega mladega mojstra Pirca v prvem kolu pred težko preizkušnjo. Da bi jo le dobro prestal!

Kontrola svežega sadja

Belgrad, 22. avg. AA. S sklepom bana dravske banovine so postavljeni v skladu s pravilnikom o kontroli svežega sadja in pravilnikom o prometu s suhim slivami komisije v Celju, Mariboru, Ptuj, Ljutomeru, Murski Soboti, Novem mestu, in komisariji v Logatcu, Kranju, Radovljici, Kamniku, Kresnicah, Lescah, Dravogradu, Mežici, Št. Jurju, Šmarju pri Jelšah, Konjicah, Slovenski Bistrici, Mariboru, Vuhredu, Prevaljah, Ptuj, Središču, Ljutomeru, Kapeli, Radovljici, Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

Nesreča na Himalaji

Bombay, 22. avg. AA. Po poročilu nemške himalajske ekspedicije sta se dva njena člana smrtno ponesrečila. Pri prehodu preko strmega zledenega snežišča sta strmoglavila v prepad domačih snežnih Pasang in monakovski plezalec Schaller. Nesreča se je pripetila pri vzponu na vrh Kanhengcenge.

LJUBLJANSKI VELESEJEM

„Ljubljana v jeseni“
„Kraljev teden“

29. VIII. — 9. IX. 1931

Posebne razstave: Tujski promet, razstava slovenskih mest. / Kmetijstvo (mlekarstvo in sirsarstvo, jajca, čebelarstvo, vinarstvo, zelenjadarstvo, perutnina, kunc, kmetijski stroji). Higijena. / Novodobno gospodinjstvo. / Po-hištvo — stanovanjska in hotelska oprema. Industrijski in obrtni oddelek.

Za časa velesojma velike slavnosti »KRALJEV TEDEEN«. (Operne in dramske predstave na prostem, glasbeni festivali i. t. d.)

Legitimacije po Din 30 — prodajajo denarni zavodi, železniške postaje, trgovske organizacije, biljetarne »Putnik«, velesojmski urad.

50% popust na železnice. / Razstavišče ob-sega 40.000 m², 10 razstavnih zgradb. Stanovanja preskrbljena.

Španija v čedalje hujšem položaju

Konflikt med vlado in skupščino - Španski Maroko ogrožen - Andaluzija v obupu - Katoličani protestirajo

Madrid, 22. avg. Notranjepolitični položaj republike je čedalje težji. Kar se tiče federalnega ustavnega načrta za Katalonijo, je ministrski predsednik Zamora tozadevni, od Kataloncev samih izdelani načrt izročil ustavodajni zbornici, ki ga je odkazala odseku, kateri izdeluje načrt obče ustave za Španijo. To je brezdvomno dokaz za to, da madridska vlada vztraja na svojem stališču, da koristi, kakor Katalonci zahtevajo, katalonske ustave enostavno sprejeti, ampak da imajo pravico in dolžnost, jo, če treba, spreminiti. To je tem bolj povečalo pesimistično razpoloženje, ker se voditelj Kataloncev, Macia, ki se nahaja v Madridu, ni pojavil na svojem poslanskem sedežu v ustavodajni skupščini.

Pojavil pa se je tudi resen konflikt med ustavodajno skupščino in predsednikom vlade Zamoro. Kakor znano, je ustavodajna skupščina mnenja, da naj se skupščina spremeni v najvišje sodišče, da sodi odgovornost bivših faktorjev monarhije. Predsednik vlade pa je mnenja, da to ni naloga skupščine, ampak da bi se moralo v to svrhu imenovati posebno sodišče, ki pa naj ne bi preiskovalo odgovornosti vseh vodilnih faktorjev bivše monar-

hije, ampak samo bivšega suverena. Zamora je vložil tudi tozadevni predlog. To nesoglasje med skupščino in predsednikom vlade je zelo dalekosežnega značaja, ker je Zamora izjavil, da bo odstopil, ako bo skupščina njegov predlog zavrnila. Kakor znano, je Zamora pomagal bivšemu kralju in ministrom, da so ob izbruhu revolucije zbežali, in je mnenja, da ne gre itak težkega položaja republike še oteževati z zopetno razgrnitvijo zadev iz prejšnje monarhije in si s tem nakopati še večje sovraštvo monarhističnih krogov, katerih ni ravno malo.

Zelo resen je tudi položaj v španskem delu Maroka. Zvedelo se je, da je špansko vojsko v Maroku skrajno demoralizirano in da je v zvezi z maroškim vstati, ki dobivajo orožje od španskih vojakov.

Najbolj pa je nevaren položaj v Andaluziji, kjer se red s težavo vzdržuje edino s pomočjo orožništva in vojaštva. Sevillski guverner Bastor je dospel v Madrid, da se z vlado posvetoje o položaju. Da je položaj v Andaluziji vedno težji, je predvsem krivda sedanje nesposobne vlade, ki še zdaj ni začela realizirati nujno potrebne agrarne

reform, katera niti v ustavodajni skupščini še ni predebatirana in sprejeta, ampak se zbornica rajši bavi s kulturnim bojem proti Cerkvi.

Da katoličani nikakor ne mislijo mirno prenašati napada framsonske večine na versko svobodo, dokazuje velika deputacija, ki so jo poslali katoličani province Valladolid predsedniku vlade Zamori in ministru za zunanje zadeve Lerrouxu, pred katerima je deputacija odločno protestirala proti kulturnobojnim določbam ustavnega načrta. Nekateri krogi so mnenja, da se bo vlada spričo težkega položaja udala in proticerkvene določbe vsaj omilila, da preveč ne izrove katoličanov in s tem po nepotrebnem pomnoži vrste nasprotnikov republike.

Položaj pa je tudi v Kataloniji, posebno v Barceloni, jako resen, ker se tam štrajk uslužbenecv privatne telefonske družbe zaradi nesocialnega stališča družbe nadaljuje. V Barceloni štrajka 5099 uslužbenecv in se nadaljujejo akti sabotaže, tako da je Barcelona 20. avgusta bila brez vsake telefonske zveze.

V baskiških provincih se opaža živahna monarhistična propaganda.

Ustanovitev nemško-jugoslovanske trgovske družbe

Essen, 22. avgusta. tg. Tu je bila ustanovljena »Deju«, to je nemško-jugoslovanska trgovska družba z omejeno zavezo z začetnim kapitalom 20.000 mark. Podjetje ima namen, pospeševati izmenjavo blaga med Nemčijo in Jugoslavijo v interesu nemških pol- in polnih fabrikatov in jugoslovanskih agrarnih produktov. Med nemskim izvozom se bo vpošteval pred drugim izvoz poljedelskih strojev, rezil ter produktov električne in kemične industrije. »Deju« bo kot centralno zbirališče za vso Nemčijo v ozkih stikih z jugoslovanskim Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu. Z ozirom na to, da v obeh državah primanjkuje denarja, se je mislilo na to, da se organizira zamenjava med jugoslovanskimi in nemškimi interesi na čim širši podlagi, pri čemer bo en bančni zavod v Nemčiji in en bančni zavod v Jugoslaviji med seboj obračunaval obojestransko izmenjavo blaga, da se s tem čim najbolj omeji devizni eksport.

Polica j vodja tatinske tolpe

Köln, 22. avg. tg. Tukajšnja policija je zasledila kriminalno atero, kakršne do sedaj ni bilo v Nemčiji, in sponjina na razmere v Chicagu. Aretirala je nekoga višjega stražnjaka varnostne policije, ker je osumljen, da je bil v zvezi s tatovi. Po izvedovanju so dognali, da je bil stražnjak vodja glasovite tatinske tolpe, ki je ogrožala Porenje in Porurje že mnogo mesecev.

Nemčija ukinila inoz. takse

Berlin, 22. avgusta. tg. Državni kabinet je danes sklenil, da od dne 26. avgusta dalje ukine naredbo o pristojbini 100 mark za potovanje Nemcev v inozemstvo.

Vpis v gospodinjstvo šolo na Mali Loki

Ljubljana, 22. avgusta. AA. Kraljevska banska uprava razglasa:

Na banovinskem posestvu Mala Loka, pošta Velika Loka se otvori 1. oktobra 1931 tretje šolsko leto kmetijske gospodinjstvo šole, ki bo trajalo 10 mesecev, to je do 31. julija 1932.

Namen šole je izobrazovati dekleta srednjih in malih posestnikov za dobre kmetijske gospodinjice, jim vcepiti veselje do kmetijskega dela in jih ohraniti kmetijski kmeti. Zato se sprejemajo v šolo le kmetijske dekleta.

Učence stanujejo v zavodu, kjer imajo šolo in vso oskrbo. Celotna oskrbina (hrana, stanovanje, kurjava, razsvetljava itd., razen potrebščin za šivanje, knjig in zvezkov) znaša za označeno šolsko dobo 4000 Din. V vpoštevanja vrednih slučajih se oskrbina na prošnjo staršev (varuha) pridnim in revnim učenkam zniža.

Dekleta, ki hočejo vstopiti v kmetijsko-gospodinjstvo šolo morajo izkazati, da so stare nad 16 let, dovršile osnovno šolo, da so zdrave in predložiti morajo obvezo staršev oziroma varuha, da plača vse stroške šolanja v smislu določil pravilnika.

S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, pravilno kolkovane (kolek 5 Din) prošnje za sprejem naj se vpošljejo najkasneje do 1. septembra 1931 vodstvu banovinske kmetijsko-gospodinjstvo šole na Mali Loki pri Veliki Loki.

Vpis v kmetijsko šolo na Grmu

Novo mesto, 22. avg. AA. Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu razpisuje sprejem gojencev za šolsko leto 1931-32, ki se prične začetkom novembra t. l.

Šola ima dva oddelka: letno šolo in zimsko šolo. Pouk v obeh se prične prvi dni novembra. Letos traja šola eno leto z enomesečnimi počitnicami v avgustu prih. leta, zimska pa dve zimi po 5 mesecev in sicer se to zimo, ki pride, vrši 1. tečaj, drugo zimo pa II. tečaj. Letna šola je prirejena za štence iz vseh krajev bivše ljubljanske oblasti, zimska pa v prvi vrsti za prosičce iz nevinorodnih krajev.

Pogoji za sprejem so: starost od 10-20 let, moralna neoporečnost, telesno in duševno zdravje in s dobrih uspehom dovršeni vsaj trije razredi osnovne šole. Prosičci, ki imajo manj kakor tri razrede osnovne šole ali pa slabo izpričevalo, ne bodo mogli priti v poštev za sprejem. Vstopiti bodo morali šole prihodnjo pomlad v pripravljani tečaj.

Višina oskrbine se bo določila pozneje. Brezplačna mesta se bodo oddala sinovom srednjih in manjših kmetijskih posestnikov, ki imajo lepo izpričevalo in se stariši zavežejo, da ostane sin po dokončani šoli na domači kmetiji. Prošnji se priložiti premoženjski izkaz, potrjen od davčnega urada.

Prošnje za sprejem morajo biti pisane lastnoročno na celo polo in kolkovane s kolkom za 5 Din ter poslano na ravnanstveno banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu do 20. sept. t. l.

Načrt protiverske petletke

Radio prinaša ruskim katoličanom pridige iz inozemstva

Leta 1934. ne sme biti v Rusiji nobene cerkve več

Varšava, 22. avg. w. Iz Moskve poročajo o novem protiverskem programu, ki ga hoče izvesti sovjetska vlada. »Brezbožnike«, uradno glasilo ruskih brezbožnikov, hudo napada v svojem uvodniku katoliško duhovščino in ji očita, da ščeva proti komunizmu in da ni položila prisega. Prav tako grozi list ukrajinski cerkvi, ki je bila pred dvema leti zatrta.

Agenti GPU so v zadnjem času poostriili nadziranje verskega življenja. Pri tem so v svoje veliko zaupenost odkrili po hišah celo vrsto radijskih aparatov, s katerimi verniki poslušajo tajno sv. maše v inozemstvu. V skritih prostorih so našli celo male oddajne postaje, s katerimi so vneti katoličani prenašali cerkvene obrede in govore, ki so jih prejeli iz inozemstva. Boljševiški tisk se posebno razburja, ker se to povečini aparati, ki so jih boljševiki zastopali razdelili v svrhu protiverske propagande, da bi se po njih prenašali brezbožni govori sovjetskih emisarjev.

Z vserskega kongresa brezbožnikov je bila odposlana odboru III. internacionalne in sovjetski vladi spomenica, ki zahteva, da vlada poostri borbo proti veri, da končno prepove gradnjo novih cerkva in bolj pazno nadzira zveze duhovščine vseh veroizpovedovanj z inozemstvom. Vserski kongres brezbožnikov je predložil vladi podroben načrt protiverske petletke. V smislu tega načrta bi se moralo še v teku tega leta zapreti 600 cerkva in

v l. 1934 bi v Rusiji ne smelo biti niti ene cerkve več. Načrt je predložilo prosvetnemu komisariju Bubnovu posebno odposlanstvo in komisar je brezbožnikom obljubil, da bo vlada sodelovala pri izvedbi protiverske petletke.

Bubnov je v ogromnem številu razdelil med boljševike novo igro »Krst Rusije«, ki se te dni vzprizarja v Moskvi. Igra kaže, kako krščanski duhovniki uplanjajo sv. Vladimirja, da bi ga s tem pridobili za krščanstvo. Za današnje razmere v Rusiji je značilno, da ni ta brezbožna igra kljub siloviti propagandi sovjetskega tiska dosegla nikakega uspeha v javnosti.

V Ukrajini in na Kavkazu se v zadnjem času opaža čedalje bolj živahno delovanje tajnih verskih sekt, ki so poživile svojo protikomunistično propagando. Ta pojav toliko bolj vznemirja vladne kroge, ker je policiji zelo težko priti na sled tem sektom, ki so si že v času carizma pridobile dragocenih izkustev v tajnem delovanju. Ti krivoverci napovedujejo skorajšen prihod Jezusa Kristusa, ker je po njihovem mnenju strahovlada boljševizma doba Antikrista. Duhovniki te sekte pozivajo ljudstvo, naj ne čita boljševiških listov, ker nosijo pečet hudiča. Vlada se boji, da bi delo krivoverce sekte toliko uspelo, da bi ljudstvo ne hotelo izročiti čita revizijskim odborom. Zato je dala krajnjim oblastim nalog, da morajo s kakršnikoli sredstvom zatreti njeno delovanje.

Težki dnevi MacDonalddove vlade

Najna seja vlade - Govorice o odstopu vlade

London, 22. avg. tg. Angleški kabinet se je danes dopoldne ob 9.30 zbral k seji, ki je trajala do 12. Iz dejstva, da so se ministri posvetovali celo v soboto, je spoznatna resnost položaja, posebno, ker je toplot angleški kabinet prvič po vojni zopet zboroval v soboto. Plenarni seji kabineta pa so neposredno sledili razgovori z voditelji opozicijskih strank, kar je trajalo pet četr ure in se je dosegel začasen zaključek. Kabinet se je potem še nadalje posvetoval in se razšel nekoliko pred 16. uro. Kakor se čuje, razgovori z opozicijskimi strankami niso razčistili položaja. Macdonald se nahaja v težkem položaju, da mora najti kompromis med zahtevami opozicijskih strank, da odredi še nadaljnje praktične varčevalne korake, in med odporom enega dela članov kabineta proti nadaljnjim črtanjem v zavarovanju proti brezposelnosti. Ta težkoča je tudi vzrok, da so se v nočnejših listih trdovratno vzdrževale vesti o bodočem odstopu Macdonalddove vlade. Te vesti so dobile nadaljnjo verjetnost še v tem, da se je kralj nena-

doma vrnil iz švedskega posestva Balmoral, kamor se je odpeljal šele prejšerašnjim. Ta nenaadni povratek kralja pa je lahko v zvezi tudi z operacijo njegovega tretjega sina, ki se je danes dopoldne izvršila na slepiču. Večerni listi govorijo celo že o bodočem kabinetu Baldwin, ki naj bi bil koalicijski kabinet med konservativci in liberalci in v tem naj bi Lloyd George prevzel fin. ministrstvo. Liberalni »Star« poroča, da bo Macdonald odstopil samo tedaj, če bi se v njegovem kabinetu začel razkol; do tega trenutka pa se je v njegovem kabinetu ohranila popolnoma enotna fronta. Macdonald bo še nočjo imel še en razgovor z Baldwinom, od katerega je pričakovati odločitve. Pozno popoldne je bil izdan sledeči oficijelni komunikat: »Kabinet je izdelal načrt, o katerem je smatrali, da bo obvladal položaj. Kabinet se bo sestel v nedeljo zvečer ob 7, da se pouči o dogodkih. Kakor se oficijelno sporoča, se kralj ni vrnil v London na posebno željo Macdonalda.«

Pred evakuacijo Hankova

Jangcekiang stoji 45 m nad normalo

Sangaj, 22. avg. Najnovejša poročila pravijo, da vode vpadajo v Velikem kanalu, kjer je nivo padel za tri čevlje, zato pa narašča dalje Rumena reka, ki podira dalje jezove, kar seveda še bolj povzroča razlivanje voda. Zato je zdaj ogroženo tudi glavno mesto province Honan, Kaitfeng, kjer so že poplavljeni predmestja.

Najbolj pa je slej ko prej v nevarnosti mesto Hankov. Kajti tu vode niso upadle, ampak naraščajo dalje. Preskrba prebivalstva z živili je nemogoča. Zato bo najbrž treba Hankov popolnoma izprazniti. Šel vlade Cankajšek, ki se sedaj nahaja v Sangaju, je odredil, da naj imajo vse ladje-plovne družbe pripravljene vse svoje ladje, da se bo moglo v slučaju potrebe mesto evakuirati. Nemški del mesta, kjer leži poplavljen električna centrala, je že zdaj skoraj popolnoma prazen. Popolnoma poplavljen je tudi japonsko predmestje, kjer stoji reka 45 metrov visoko nad normalnim nivojem. To je višina, katere najbrž do zdaj na svetu ni dosegla še nobena reka. Tudi angleški del mesta se nahaja v jako prekerem položaju in so angleški listi ustavili nadaljnje izhajanje, ker so tiskarski prostori pod vodo. Japonci se svoje predmestje že popolnoma evakuirali in se povečini vrnili v svojo materno domovino.

Japonski cesar je daroval za pomoč žrtvam poplave 100.000 jenov za Kitajce, 10.000 jenov pa za Japonce. Sprito velike napetosti, ki zadnje čase vlada med Japonsko in Kitajsko, je ta plemenita gesta japonskega cesarja napravila na kitajske politične kroge globok vtis.

Hankov je največja kitajska rečna luka in ima s predmestjem Hanjangom in Vučangom 1.700.000 prebivalcev. Leži ob izlivu reke Hankiang v Jang-

cekiang in obstoji iz velikega evropskega in kitajskega dela. Paroplovni promet Hankova znaša na leto najmanj 10 do 15 milijonov ton ladij. Evakuacija Hankova bi pomenila veliko narodno in gospodarsko katastrofo.

Zapuščeno letalo na Novi zemlji

Lipso, 22. avg. AA. Po poročilu prof. Weickmanna, ki se je udeležil Zeppelinovega poleta v polarne kraje, je ruski profesor Molčanov med poletom posnel pokrajino na Novi zemlji. Pri natančnem pregledu teh fotografij so našli, da leži v tej pokrajini nepoškodovano letalo. Sprva so mislili, da gre za Amundsenovo letalo. Kmalu pa se je izkazalo, da je pomota, ker je Amundsen letel na dvokrovniku, samotno letalo na Novi zemlji pa je enokrovnik. Ruska vlada je bila o tej najdbi obveščena in bo skušala na Novi zemlji organizirati ekspedicijo do ponesrečenega letala.

V soboto
otvoritev velesajma
Ali ste že sestavili primeren
oglas za Slovenca?

Evropsko plavalno prvenstvo

Lamprotova starta danes v Parizu.

Vsa evropska sportna javnost gleda danes na Pariz, kjer se je pričelo tekmovanje za prvenstvo Evrope v plavanju, waterpolu in v skokih v vodo. Najostreje se bodo spogledali nemski in madžarski plavalci, in sicer v borbi za dragocen evropski pokal, ki ga prejme najboljši možno. Doslej so ga imeli Nemci v rokah, tokrat pa je zelo nesigurno, zakaj madžarski plavalci z dr. Baranyem na čelu so v izredni formi. Manj nevarni so Francozi, zlasti še, če Tavis, ki je bolan, ne bo startal. Na startni listi bomo tudi celo vrsto jugoslovanskih plavčev, ki pa so ostali doma. Že na zadnji olimpijadi v Amsterdamu je naredilo slab vtis, da so naši bili pripravljeni, v programih predvideni, toda v areni niso prišli. Zato zamerimo naši plavalni zvezi, da je prijavljala, preden je premislila, da-li bo moglo premagati denarne žrvice in ali imamo sploh kakke izgled. Sklep zadnje seje, da se pošljeta v Pariz samo Lapretova in Wilfan, je bil popolnoma pravilen, le škoda, da je moral Wilfan radi bolezn doma ostati in tako bo reprezentirala jugoslov. plavalni sport samo Nada Lampretova.

Kako bo v drugih disciplinah?

V štafeti 4x200 tekmuje šest moštev, in sicer: Madžari, Nemci, Italijani, Francozi, Čehoslovaki in Poljaki. Zmagali bodo brez dvoma Madžari.

Na 100 m prosto je favorit Barany, in ta se bo imel boriti samo proti Tavisu, če bo nastopil.

Na 400 m prosto se bodo borili za prvo mesto le Tavis, Barany in Italijan Costoli.

Popolnoma negotov je izid v prsmem plavanju na 200 m. Evropski rekord nosi in ga bo branil Finck Reingoldt.

100 m hitno je slabše zasedeno: Barany, ki je dosegel že znamko 1:12,6 in rekorder Küppers ne starta. Največ izgledov na zmago ima Nemec Deutsch.

Nautilus je dosegel ledeno bariero

Oslo, 22. avg. Podmornica »Nautilus« je že dosegla tako zvano ledeno bariero, ki se začneja severno od najsevernejšega otoka Svalbardskega otočja, to je otok Karla XII. Kapitan Wilkins poroča z datumom od 20. avgusta, da si »Nautilus« odpira pot med ledenimi ploščami s hitrostjo osem vozlov na uro, katere dosega samo z desnim motorjem, ker je levi, kakor znano, pokvarjen. Ledene plošče postajajo vedno bolj goste. Kakor hitro se bo zdelo kapitanu mogoče, bo napravil poskuse s potopljenjem podmornice pod led.

»Nautilus« je posiral otok princa Karla 20. avgusta ob 4 zjutraj. Ob 11 dopoldne je podmornica zagledala otok Amsterdam, ki leži ob 80 stopinj severne širine in 12 stopinj vzhodne dolžine po Greenwichu. Ves dan je močno snežilo in je ledent sneg tolkel po krovu. Ob 16.30 pa je podmornica dosegla rob ledene bariere. »Nautilus« si dela pot skozi svobodne kanale med ledenimi ploščami v smeri proti severu. Wilkins bo zdaj poskusil, da se potopi pod led, preden bi ledene plošče mogle podmornico zapreti. Wilkins poroča, da je veter nekoliko ponehal in da je morje mirno.

Zadnja poročila

Dunajski listi proti hrvaškim izdajalcem

Dunaj, 22. avgusta. AA. Listi priobčujejo podrobna in ogrožena poročila o prevratnem delovanju Perčeca, Perčevića, Pavelića in Sarkotića ter priznavajo, da sta Hranilović in Seletković montirala peklenek estroje na avstrijskem ozemlju.

Macdonalddova vlada se obdrži

London, 22. avg. tg. Pozno popoldne je vlada izdala komunikat, iz katerega je razvidno, da je napetost položaja nekoliko popustila. Smatra se, da je zaenkrat odvrnjena neposredna nevarnost, da bi odstopila Macdonalddova vlada. Načrt vlade bo po vsej verjetnosti skušal v večji meri upoštevati predloge opozicije.

Karolyi sestavi danes vlado

Budimpešta, 22. avg. tg. Karolyijeva vrnitev mandata je prišla popolnoma nepričakovano. Glavni vzrok, da se je odločil, vrniti mandat, je v tem, da Karolyi ni mogel primerno zasedi sedaj najvažnejši portfelj, to je finančni portfelj. Po udarjal je vedno, da si želi za finančnega ministra odličnega strokovnjaka, ki bi s svojim ugledom užival zaupanje vsega naroda. Takega strokovnjaka pa si ni mogel pridobiti, ker so vsi, ki bi prišli v poštev, kakor bivši finančni ministri Teleszky, Korany in Valko, odločno izjavili, da finančnega portfelja nisoje prevzeti. Tudi glede selave trgovinskega ministrstva je imel težkočo. Dalje mu je tudi zamerila enotna stranka, da je sestavil svojo ministrsko listo, ne da bi poprej, posebno glede notranjega ministrstva, upošteval sklep stranke. Ker torej Karolyi ni bil zadovoljen z uspehom svojih pogajanj, je odložil misljo. Po avdienci v Gödöllöju se je vrnil ob 17 nazaj v Budimpešto. Najprej je sporočil časnikarjem neuspeh svoje misije, nato pa je takoj odšel v ministrsko predsedništvo, kjer je ravno Bethlenova demisionirana vlada imela še svojo zadnjo sejo za tekoče zadeve. Te seje se je udeležil tudi Karolyi kot zunanji minister Bethlenovega kabineta. Ko je sporočil Bethlenu, da je vrnil mandat, je Bethlen zelo energično interveniral in priporočil Karolyiju, naj z ozirom na svoj patriotizem in interese dežele ne odloži svoje misije. Pod vplisom te Bethlenove intervencije se je Karolyi odločil, da obvesti državnega upravitelja Horthyja, da bo jutri nadaljeval svoja prizadevanja za sestavo vlade in nadaljeval razgovore, ki jih je danes popoldne prekinil. Upanje je, da bo v zadnji uri premagal še zadnje težkoče in zadovoljil željam strank. Ko je madžarski brzojavni biro objavil vrnitev mandata in tudi vladni list izdal posebno izdajo, se je pa ob 20 zvečer objavil oficijelni komunikat, ki sporoča dogodek, ki so se izvršili na ministrski seji. Grof Karolyi bo šel jutri popoldne zopet k Horthyju. Zdi se, da je gotovo, da bo Karolyi kljub današnji vrnitvi mandata jutri sestavil svoj kabinet. Po zadnji seji Bethlenovega kabineta so časnikarji vprašali grofa Bethlena, kaj je novega. Bethlen je odgovoril: »V nedeljo bomo imeli Karolyijev kabinet. Na vprašanje, ali to res veruje, je odgovoril: »Ne verujem, ker vem lo.« Danes zvečer sta se odpeljala grof Karolyi in bivši zunanji in finančni minister Valko v grad Gödöllö k Horthyju, kjer hočejo Valko pogovoriti, da bi prevzel finančno ministrstvo. Jutri popoldne pa bo šel Karolyi znova v Gödöllö, da končno veljavno predloži Horthyju svojo ministrsko listo.

Toča pustošila po Dolenjskem

Vinogradi in polja uničeni

Leskovec pri Krškem, 21. avg.

V petek 21. avgusta okrog 10 dopoldne so se nad Leskovcem, Rako in bližnjo okolico zgrnili temni oblaki. Med hudim nalivom se je vsula gosta toča, ki je posebno prizadela Rako in okolico. V dobri četrt uri je pobelila ceste, travnike, polja in vinograde do tri prste na debelo z ledom. Pri tem je bilo seveda uničeno vse. Zalostno sliko audijo opustošeni vinogradi, kjer je ravno kar zorevajoče grozdje popolnoma oklestila na tla. Sadje, ajda, koruza in drugi pridelki so v okolici Rake skoraj do cela uničeni.

Ljudje, katerim je glavni dohodek iz vinogradov, z grozo gledajo na uničenje in pričakujejo akošnje pomoči, ki je nujno potrebna.

St. Rupert, 21. avgusta.

Kaj takega pa še ne, da bi kar jutraj začelo, kakor je danes, ko so se kmalu po osmih jeli zgri-

njati temni oblaki sem od Trebnjega. Kmalu nato se je ulila močna ploha, spremljana od treska, piša in toče, ki je napravila na polju občutno škodo, posebno na ajdi, ki jo je ponekod zblila, da se še seme ne bo vrnilo. Zletelo je tudi sadja na tla, kar je tudi škoda, ker še ni zrelo.

Tržišče na Dolenjskem, 21. avgusta.

Dne 21. avgusta okrog 10 je nastala nad Tržiščem silna tema in se usula toča, ki je uničila ajdo, proso, vinograde in sadovnjake. Škoda je nepregledna. Ljudstvo je obupano, ker je toča 21. junija uničila vso prvo setev, žito in je pričakovalo od ajde, ki je izborna kazala, nadomestek. Zato je danes v obupu, ker je trud celega leta zaman. Banske upravo prosimo pomoči, ker bliža se setev pšenice, a ni semena. Krompir je odpovedal in je polovica posestnikov, ki ga ne bodo imeli za seme. Pomoč je nujno potrebna.

Delu čast

Ob Prosvetnem dnevu v Školji Loki

Pomemben dan doživlja danes pisana Loka. Slavi 10 letnico vlade Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in 35 letnico blagoslovitve in razvitja prapora Katol. prosvetnega društva.

Ni brez pomena, da slavimo skupaj ta dva jubileja; saj je prav naš vladar Aleksander I. visoko naklonjen vsakemu prosvetnemu delu in je to naklonjenost pokazal tudi naši katoliški prosveti, ko ji je dovolil visoko pokroviteljstvo svojega sina princa Andreja.

Danes, ko slavimo 35 letni jubilej našega društvenega prapora, je prav, da pogledamo nekoliko v naše društveno delo, da izve vsa Loka, okolica in še drugi, da naše društvo resno dela v duhu katoliške prosvete za vero in narod.

Pred 37. leti se je ustanovilo, l. 1894. z imenom Katol. društvo rokodelskih pomočnikov — to raj nekako delavsko katol. društvo; prav to je temeljni znak društva tudi danes, ko postaja Loka in okolica vedno bolj delavska. Že to društvo je prav vneto delovalo, čeprav ni še imelo lastnega doma, ki ga je dobilo pod agilnim loškim kaplanom Jan. Petričem, sedaj župnikom pri sv. Petru v Ljubljani. Vsa čast se živčima ustanoviteljima v Loki I. Okornu in Fr. Babiču.

Dne 6. decembra 1903 so društvu dali naslov: »Kat. izobraževalno društvo«, ki se je po vojni spremenilo v Kat. prosvetno društvo in to ime nosi še danes.

Veliko agilnost v članstvu kaže ustanovitev društvene bolniške bagajne. Udov je bilo l. 1903. 79, 1904. 90 in pozneje vedno več. Enako se je množilo in utrjevalo prosvetno delo. Knjižnica je štela l. 1907. 770 knjig, pa je kmalu potem že prekoračila prvi tisoč.

V letu 1906 se je ustanovil telovadni odsek »Orel«, ki je družil fante in jih vzel pod krilo društvenih ciljev še za telovadbo in sport. Zraven tega odseka je imelo društvo še več drugih odsekov, ki so vsi pridno delali skozi vsa ta leta in še dalje.

Prav zanimivo je poročilo o veselem, živahnem delu društva in odsekov na občnem zboru l. 1920. Predsednik poroča takole: Kdor je opazoval v tem letu naše društvo, mora reči, da je bilo podobno čebelnjaku. Vsaka soba je bila polna kot panj. V eni sobi seja Orla, v drugi petje, gled. skušnje, delavci, možje fantje itd.

To je prava živahnost, pravi duh dela, ki ga društvo tudi še danes ni izgubilo.

Naj omenim, da je bilo vsa ta leta razen v vojski povprečno vsaj 10 gledaliških predstav, več predavanj, izletov, družabnih večerov itd.

Slovenci na jugu

ŽIVLJENJE, TRPLJENJE IN VSTAJENJE NAŠIH DRAGIH DUŠ V ZAGREBU

Vem v širni svet me je gnalo, tja doli na jug; zapustil sem s krvavečim srcem naše skrivnostne gore in tihe doline, naše znatne in resne moke, ki v naših krajih premočno trpe. Na jug, tam doli življenje živijo brez muk; imajo dosti ravne in mestne zemlje, žetoda in žira, pšenice in turšice... Tja doli na jug, kjer hiše na ravnam stojijo in naši bratje v zdravi narodni tradiciji živijo.

Tja doli na jug, tako misli slovensko dekle, ki sanja o divno lepem Zagrebu in o zakladih tega sveta. Tja doli na jug, tako so mislili naši možje, že davno, v časih pred vojno. Tja doli na jug naši možje in mladeniči hite, da služijo dobe in služijo ženki in deci potrebnega kruha. Tja doli na jug, kjer je umetnost doma in odločnost, ki ne pozna nobenih meja. Tja doli na jug, kjer svet se odpre in valovi naše sinje morje.

Povsod jih najdeš, kamor stopiš; raztreseni so kakor če hrusko potreseš; Zagreb blizu 30.000, Brod ob Savi 800, Sarajevo 1600, Banjaluka 500, Split 2000, Beograd 7000; na vsaki železniški postaji, orožniški, finančni, povsod srečaš naše ljudi. A največ jih šteje bratski Zagreb: Knežija, Trešnjekva in Črnomerec, župnija sv. Blaža štejejo stotine, celo tisoče naših ljudi.

Povsod jih najdeš, kuharice, sobarice so naša dekleta, so snažna, delavna in zanesljiva, imajo dobro plačo in mnogo dela. Judje in Hrvatje cenijo naša verna dekleta. A tudi po gostilnah žive kot natakariče, a tem je Zagreb grob njihovega zdravlja, mladosti in sreče. Niso krive same, nimajo več nobene mame in padajo, padajo, dokler jih Mirogaj izmučene in izmозgane ne sprejme v svoje naročje. Pozabijo na naš tvorni in trdi jezik, na mater in tihlo srečo mladih dni... Pozabljene so, nam se smilijo. V Knežiji, Trešnjekvi zidajo hišice naši Primorci-begunci, kopica otrok se po neurejenih cestah podi in velikem pomanjkanju

živi... Matere so sključene, delajo in se pote... Pri policiji srečaš naše ljudi iz Vidma in Brežice so doma, po vseh uradih, obratovalnicah, trgovinah, spoznaš jih na prvi pogled. O domovina premalo se brigaš za naše ljudi onstran Sotle in Kolpe, nimajo naših knjig, nimajo tolažbe in ognja, zato hirajo, umirajo. Imajo čitalnico, prosvetno društvo, in stanovske organizacije, a te niti desetine naših ljudi ne zberejo. Zvonček v stolpu sv. Roka nad Pejačevičem trgom mlo pozvanja in Slovencem slovensko božjo službo naznanja, a kaj, ko ima v njem prostora le par sto ljudj. Prihajajo, poslušajo radi domačo besedo, pojejo naše pesmi kakor nam kaže slika po popoldanski službi božji... Pa s kakim ognjem pojo in molijo skrbno, ker jih moli par sto za 30.000 bratov in sester.

Prihaja jih vedno več, zadnjič so priredili izlet v Sestine, danes so s Hrvati prišli na Kum, da bodo vsi v treznem mišljenju in življenju eno srce in duša resnično jugoslovanska. Hvala možem, ki vzgajajo naše ljudi, hvala vsem, ki jim tolažbo dele in za nje skrbijo; dolžnost domovine je, da se večkrat v Zagreb ozre in nikjer naših ljudi ne prežre.

Cerklje

Po dobrih 12 letih bomo zopet imeli sv. misijon, ki bo trajal od 30. t. m. do 6. septembra. Vodili ga bodo gg. lazaristi iz Celja.

Naši fantje, ki jih je pred leti zelo veliko odšlo v Kanado, se vračajo drug za drugim. Vsi pa povedo to, da je tam tudi sedaj silno slabo, a da ne kaže na boljše. Izmučeni pa so močno, kajti delati so morali trdo.

Vinski mošt iz zgodnjega grozolja se že ponuja. Vinotočev s stariim dobriim in cenenim vinom pa imamo v obilici, na Gorenškem pa ponajveč pijo nepristna in draga vina.

Že več ko 80 let...

uporabljajo izkušene gospodinje za pranje najrajši čisto milo „Jelen“. Štirje rodovi ga zdaj že poznajo

SCHICHT ^{ovo} MILO „JELEN“

— ono je vedno enako dobro

Prvi evharistični kongres v Srbiji

Skoplje, 17. avgusta.

V zadnjih dnevih, kakor je znano, je bilo v naši državi več evharističnih dijeceznanskih kongresov. Razveseljivo dejstvo se lahko ugotovi, da do sedaj ni bilo še nobeno leto tako v znamenju Evharistije, kakor prav to leto. Še bolj značilno je, da so skoraj vsi ti kongresi padli na en dan, namreč na praznik Marijinega Vnebohoda, 15. avgusta. Če že imenujemo to leto kot evharistično, je gotovo bolj razumljivo, da so katoliki stare, oziroma južne Srbije tudi priredili svoj evharistični kongres, kateri je bil 15. in 16. avgusta v Letnici, okrog 90 km daleč od Skoplja. Gotovo, da je to velik korak in mogočna gesta katolikov južne Srbije, vsaj za tiste, kateri pozna okoliščine, v katerih ti katoliki živijo. Ta kongres bo gotovo pomemben mejnik v verskem življenju tukajšnjih katoličanov, kakor je tudi pomemben zgodovinski dogodek. To je sploh prvi evharistični kongres na teritoriji Srbije. Vprav zato je lahko razumeti, zakaj je bilo na kongresu tudi ogromno število drugovercev, pravoslavni in muslimanov.

Kongres je bil svečano odprt 14. avgusta zvečer. Na praznik 15. avgusta je bila pontifikalna sv. maša s številno asistenco in ogromno udeležbo

naroda. Po sv. maši je prevz. g. škof Gnidovec podelil zakrament sv. birme nad 200 otrokom. Posebno ganljivo je bilo videti stare ljudi, kateri so bili dosedaj kriptokatoliki, v življenju so se pa že dolga leta vedno izdajali za muslimane, kako so prejeli sv. birmo. Zdi se, da je prav ta mogočna verska manifestacija na njih tako vplivala, da so na ta način odkrito priznali svojo pravo vero. Tisti dan je bilo še več govorov, zvečer pa velikanska teoforična procesija, ki se je vlekla nekoliko kilometrov daleč čez polja in gozdove.

Na kongresu je bilo okrog 8000 oseb iz vseh katoliških krajev Južne Srbije. Najbolj razveseljivo je, da jih je od tega okrog 5000 prejelo sv. zakramente. Torej kongres je v tem oziru gotovo imel uspehe. Zanimivo je, da na ta kongres ni prišlo nič gostov iz drugih dijece, čeprav so bili mnogi povabljeni.

Z veseljem je pa treba ugotoviti, da so se katoliki Srbije, iz obeh škofij, belgrajske in skopljanske, tudi tu pokazali složne. Belgrajske škofije je zastopal na kongresu konzultor g. Peter Vlašić, ki je 15. avgusta zgodaj jutraj imel lep evharistični govor. — S kongresa so bili poslani pozdravni brzojavi sv. očetu in Nj. Vel. kralju. Z. J.

Domačija žrtev ognja

Zločinska roka zažiga

Metlika, 18. avgusta.

V nedeljo, 16. avgusta, zvečer je zagorel na Suhorju mogočen kres. Pogorel je ena bajtica kozolec, pod in ostreže na hlevu. Zavarovano je bilo v celoti za 60.000 Din v hišo vred, ki pa je ostala nepoškodovana. Ogenj je bil po vsej verjetnosti podtaknjen.

Brusnice, 20. avgusta.

V sredo 19. avgusta zvečer okrog desetih nas je prestrašil klic »gori«. K sreči je pogorela bolj na samem nad vasjo stoječa lesena s slamo krita lopa posestnika Janeza Deželan, Vel. Brusnice št. 35. Velika nevarnost pa je bila za blizu stoječo leseno z opeko krito hišo Matija Kranjca, katera se je že vsled vročine v nemala, pa se je vendar posrečilo jo pogasiti in rešiti. Domneva se, da je ogenj podtaknila zlobna roka. Vsed trimesečne suše je bilo gašenje oteženo zaradi pomanjkanja vode.

Leskovec pri Krškem, 21. avg.

V četrtek 20. t. m. je na Krškem polju odmeval gasilski rog, kliče sosedo na pomoč pogorelcem. Gorelo je v Veliki vasi, od koder se je divjal mogočen dim v oblake. Kmalu smo zvedeli, ga gori pri posestnici Mežič, ki ima med cesto na

Rako in stezo v Brezje na samotnem prostoru lično hišico, hlev in gospodarsko poslopje.

Domačini so bili z doma, živina na paši, v hiši pa ena hči. Bilo je okrog 5 popoldne, ko se je ogenj pokazal v gospodarskem poslopiju, v katerem je začelo goreti seno, orodje in drugo. Plamen je zajel bližnji hlev, ter ga do golih sten upepelil, uničil pa razun hiše in svinjakov vse drugo, tako, da trpi posestnica občutno škodo. Gospodarsko poslopje je bilo namreč še skoraj novo, ravno tako kozolec, katerega je požar uničil.

Na pogorišče so prihiteli gasilci iz Leskovca in iz Velikega Podloga, zadnji z motorno brizgalno. Zalostno je bilo gledati kako je ognjeni element razdiral s krvavimi žulji si pridobljeno imetje, a primanjkovalo pa je vode. Izpraznili so pač bližnje mlake, kar pa ni dosti pomagalo in je pred očmi gasilcev pogorelo vse do tal. Škoda je jako občutna in bo dosegla do 50.000 Din, česar ne bo krila malenkostna zavarovalnina, s katero so poslopja bila zavarovana. Med drugim je pogorelo 8 voz sena, poln hlev slame, vevnica, brani, plug itd.

Sklepa se, da je bil ogenj podtaknjen, kakor se je to zgodilo že večkrat, vendar je bil doslej vedno preprečen.

Čudna pot strele

Novo mesto, 22. avg.

V petek dopoldne se je okrog 9 naenkrat prepleglo nebo z črnimi oblaki, ki so pretlili s hudo nevihto. Kmalu se je začelo bliskati in grmeti, vmes pa se je ulila huda ploha. V novi uradniški koloniji na Dr. Režkovi cesti, pa je strela udarila v hišo g. Svare, železniškega premikaškega nadziralca na novomeškem kolodvoru. Doma je bila samo gospa z otroci. Ker je bilo odprto okno, nad stopniščem, ki vodi v podstrešno stanovanje, ga je šla gospa zapirat. Stojčica pri oknu je ravno potegnila oknice k sebi, ko je nenadoma s kratkim rezkim pokom tresčilo in strela je švignila skozi odprto med oknicami mimo gospe v nasprotno steno, kjer je pod stropom prevrtala steno, šinila v sobo, švrknila pod stropom ob steni, razpraskala omet, v drugi kot sobe, prevrtala zo-

pet steno in zginila skozi podstrežje na prosto, kjer je malone izruvala žlebovo kljukico, preskočila na trtni kol na vrtu, ga obžgala ter se zarila v zemljo. Sreča je bila, da je stala gospa, ko je zapirala okno, bolj v kotu, sicer bi bila priletela strela naravnost vanjo. Sreča je pa tudi, da ni napravila nobene hušje nesreče.

Nujno je potrebno, da se postavi v tem delu mesta, kjer hiše povečini nimajo strelododov in ki stojijo vse na precej visokem hribu, visok in močan strelodod.

Cerkveni vestnik

Poldnevni izlet Križanske moške kongregacije bo danes teden 30. avgusta v Šmartno pod Šmartno goro. Zberemo se točno ob tričetrt na 2 pred »Flogovcem«, kjer nas sprejme Magistrov avtobus in odpelje do šmartinske cerkve, kjer bo ob treh popoldansko pobožnost.

Kaj pravile?

Bilo je v petek ponoči, ko sem šel skozi Zvezdo in Gradišče proti domu. Mirno nočno ozračje so rezali rezki vzkliki: »Recht!« »A bist weiter!«, »Links!« in »Auf!« Pa mi je hipno ustala pred očmi slika iz Judenburga, kjer smo se med vojno v nepreglednih vrstah sukali na nemška polja »feldbeobachtungsrichtung rechts!« »Links um!« in kaj pogosto »Nieder!« ter za priredek »Windischer Hund!«. In kaj sem ugledal tam za Gradiščem, odkoder so prihajala ta povelja? Pred Lukmanovo hišo, ki jo sedaj podirajo, so delavci držali tram za oder in mladi »majster« v rdečih hlačah je komandiral tem našim slovenskim možem v avstrijski »militärsprihe«.

Kakor rečeno, je bilo dne 21. avgusta 1931, to je v trinaestem letu po osvoboditvi in v času, ko je na tisoče naših domačih ljudi brez dela.

Slovenec.

Pošna razstava

Na jesenskem velesejmu razstavi pošna aprivna poleg telegrafskih, telefonskih in drugih tehničnih aparatov ter poleg filatelističnih predmetov še mnogo druge zanimivosti, ki kažejo obširnost notranji in zunanji poštni promet. Naj naštetemu nekatere teh zanimivosti: ogromna karta s telegrafskimi in telefonskimi programi v dravski banovini, druga karta s poštnimi zvezami na področju ljubljanske poštne direkcije; na njej bo razvidna tudi velikost prometa na posameznih poštah; potem karta poštne zvez med poštami naše banovine in inozemstvom; nadalje karta poštne zvez med dravsko banovino in prekomorskimi deželami; nazorna statistika avtomobilskega prometa in vseh vrst poštne pošiljke od leta 1923 naprej; slika, ki kaže, kakaj je pošiljka nedostavljena; druga taka umetniška slika, ki nam pove, kako ogromno je število neizročljivih pošilk, to je tistih pošilk, ki se ne morejo zaradi pomanjkljive opreme niti izročiti naslovniku, niti vrniti pošiljatelju in se zato na nekem posebnem uradu sežigajo; različni letaki poučne vsebine; slike iz posameznega prometa pod stereoskopom. Zelo interesantna bodo v domači delavnici precizno izdelana pošna vozila v miniaturni, nadalje stroj za žigovanje poštne pošiljke, posebno pa še pri nas za sedaj še redko uporabljeni frankotip, frankirani stroj, ki ga uporabljajo večje tvrdke in podjetja, da olajšajo z njim poslovanje sebi in pošti. Zanimali bodo tudi točni izdelki poštne tiskarne, tako obrazci, brošure, knjige in drugi pripomočki. — Dr. J. T.

Ruše

Novi zvonovi. 8. septembra jih bomo potegnili v zvonik. Za slovesnost se že sedaj pripravljamo. Slavoloki, smrekice, venci... Vse mora v izobilju krasiti Ruše ta dan. Tudi pokati in grmeti mora, da bo veselje. In še godba ne sme izostati. Zato pa ta dan vsi v Ruše, da tako dostojno sprejememo nove Rušane v svojo sredo.

Ruška nedelja. Zopet se bliža nedelja po Mali Gospojnici, t. j. oni dan, ko bo naša nebeska Mati romarjem pri nas delila tolažbo in blagoslov. Lep bo letos ta dan, kajti štirje orjaki v cerkvenem stolpu bodo ta dan peli Mariji čast in slavo. Znana je naša božja pot, a vse premalo obiskana. Slovenci smo znani kot vera narod, ki radi obiskujemo božjo pot, a naša dolžnost je, da dvignemo zlasti domačo božjo pot, da tudi tuje na dve opozorimo. A to bomo najlažje storili, če bomo sami ta božjo pot v obilnem številu posekali. Storitmo to svojo dolžnost!

Kriza. Ta spak in strašilo se večkrat pojavi tudi pri nas. Dan za dnem nam povzroča razne senzacije. 15 delavcev je oziroma jih bo 1. septembra t. l. zopet vrgla na cesto. Pa so pravili, da krizi zori, ko nam je gorela tovarna. No, sedaj pa vidimo kako je pogorela!

Nesreče. Saj ni skoraj dneva, da se ne bi pripetila temu ali onemu kaka nesreča. Tako je nedavno nakladal hlode v hosti g. Alojz Harič in padel mu je hlod na nogo ter mu jo zdrobil. Na Smolniku v Hlebovem domu pa je padla po stopnicah gospa Dolinšek, mati oskrbnice in si zlomila desno roko. Oba ponesrečenca se zdravita v domači oskrbi. Zelimoj jima skorajšnjega okrevanja.

Andrej Oset:

Vlasi s poučnega potovanja gostilničarjev iz Dravske banovine po Solnograškem, Tirolskem Predarlskem, Svici in Nemčiji

(Dalje.)

Okrog Bodenskega jezera po Svici in Nemčiji.

Ker je večina udeležencev izrazila željo, da o se z avtobusi peljajo v Svico, je naš potni maršal vsled spremembe potnega programa sklical na predvečer sejo, ki je sklenila, da se peljemo okrog Bodenskega jezera v Svico do Schaffhausena in reke Rene ter po Nemčiji mimo Friedrichshafena nazaj v Bregenz. Drugo jutro so trije avtobusi naložili našo armado in hajdi na skoro 300 km dolgo vožnjo. Kmalu smo prečkali Avstrijsko-Sviciarsko mejo ob lepem Bodenskem jezeru, ki je vedno nemirno. Dan pred našim prihodom je utonilo 10 oseb, ki so se vozili s čolni po jezeru. Kmalu smo bili na Sviciarsko-nemški meji v mestu Kreuzlingen-Konstanz (33.000 prebivalcev). Imeli smo 1 uro postanka ter preizkusili kontrole Sviciarskih in nemških kontrolnih organov. Dobili smo vtis, da tujevali sploh drugače ne motijo kot da podpišejo potne listine, kar pa se zgodi v par minutah. Na golaš smo šli v Nemčiji in ker se nam je zdelo vse strašno drago smo si za željo k golašu privoščili pivo par korakov proč v Svici. Draginja pa je povsod mnogo večja kot v Jugoslaviji. Tu smo naenkrat imeli denar od 4 držav, kar je nam seveda mešalo glave, draginja pa žepe. Povsod pri izplačilu si slišal pripombo: »Nicht eingerechnet«, če tudi nisem plačilnega povprašal; so pač vzgojeni za tujski promet.

Po ogledu mesta in po okrepčilu smo nadaljevali pot po Svici, ki je lepa, zelena in kosata. Povsod se čuti nekaj miren božanstveni red in čistota. Ceste so asfaltirane, le tu in tam je bil kak kilometer — »naših cest«. Peljali smo se skozi Schaffhausen do gradu Wörth, kjer smo si ogledali znamenite renske slave. Ogromna reka, večja kot Drava se vali čez 50 metrov globoke pečine z mogočnim drvenjem, šumenjem ter dela veličastne oblake in megle, ki samo poveličujejo to naravno čudežno igro. Peljali smo se z motornim čolnom čez reko do velikega skalovja, ki štrli sredi teja že kakih 20 metrov visoko nad vodo. Po vijugastih malih železnih stopnicah smo stali na vrh te pečine —

Ljubljana

Kraljev teden v Ljubljani

Dne 6. septembra 1931 ob pol 11 dopoldne bo v Ljubljani svečano odkritje spomenika

KRALJU PETRU I. OSVOBODITELJU.

Ob tej slavnosti se bodo vršile v Ljubljani sledeče prireditve:

Dne 5. septembra:

Ob 8 zvečer: Fanfare na ljubljanskem Gradu. Izvaja nar. žel. glasbeno društvo »Sloga«.

Ob pol 9 zvečer: Bakljada, spreved po mestu, peče ljubljanskih zborov pred bansko upravo in pred magistratom. Sodelujejo godbe »Zarja« in »Sokolova godba« ter »Hubadova pevška župac«.

Ob pol 10 zvečer (po sprevedu): Zopet fanfare na ljubljanskem Gradu.

Dne 6. septembra:

Ob pol 5 popoldan: Predstava »Gorenjskega slavčeka« na vrtu hotela »Tivoli«.

Ob 8 zvečer: Monstre koncert godb »Sloga« in »Drava« na Kongresnem trgu (100 godcev na pihala). Po koncertu vrtni koncerti ljubljanskih zborov v restavracijah in hotelih.

Dne 7. septembra:

Ob 11 dopoldan: Cerkevni koncert v stolnici: izvajata msgr Stanko Premrl (orgle) in g. Mirko Rupelj (violina).

Odkritje spomenika kralja Petra in vozne olajšave

Na prošnjo odbora za postavitev spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani je prometno ministrstvo dovolilo vsem udeležencem iz dravske banovine četrtinsko vožnjo na podlagi legitimacij, ki jih izdaja omenjeni odbor. Ta olajšava velja za čas od vstetega 5. do vstetega 8. septembra na vseh progah zapadno Zagreba in Karlova. Udeleženci kupijo na podlagi legitimacij pri železniških blagajnah polovično vozovnico do Ljubljane, katere velja tudi za brezplačen povratek, če bo na legitimaciji od odbora potrjena udeležba pri odkritju. Da pa bo mogel vsakdo brez velikih težav in stroškov priti do te legitimacije, je odbor zaprosil vse slovenske občine, da z ozirom na veliki državni in nacionalni pomen te slavnosti prevzamejo posredovanje pri izdaji legitimacij.

Zato naj se vsi reflektanti na legitimacije za četrtinsko vožnjo k slavnosti odkritja spomenika takoj prijavijo občni svojega bivališča, ker morajo občine do 29. avgusta sporočiti odboru število potrebnih legitimacij, katere se bo potem takoj odposlalo posameznim občinam radi izdaje proti plačilu nabavne cene 2 Din. Opozorjamo ob tej priliki, da za pravočasno rešitev naknadnih prijav ali prošenj za pripisovanje nadaljnjih legitimacij odbor ne prevzame nobenega jamstva. Podroben program svečanosti bo objavljen v časopisih.

Ker je z ozirom na veliki narodni pomen te slavnosti pričakovati ogromnega navala občinstva v stanju, da najkasneje do 1. septembra jutraj nica velika težkoča, ako se ne bo vsak posameznik ravnal po tozadevnih navodilih. Morebitne nereditosti moremo le na ta način preprečiti, če se vsakdo pravočasno pripravi svoji občini radi legitimacije in če bo tudi pravočasno isti sporočil eventualno spremembo, tako da bo vsaka občina v stanju, da najkasneje d. 1. septembra jutraj prijavi železniški postaji, na kateri nameravajo udeleženci ostopiti, točno število istih. Seveda bodo še izdana točnejša navodila po 1. septembru, s katerimi vlaki naj udeleženci iz določenih krajev potujejo, katerih navodil se bo v interesu udeležencev samih točno držati, ker eicer bo naval samo na določen vlak, ki bo seveda prenapolnjen in ne bo mogel nadaljnjih potnikov prevzeti.

Opozorjamo že danes udeležence prav posebno na določilo, da si morajo dati legitimacije v Ljubljani potrditi od podpisane odbora, ker sicer izgube veljavnost za povratek. Odbor bo potrjeval legitimacije dne 6. septembra ves dan na krajih, ki bodo še objavljeni v časopisju.

Odbor za postavitev spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani, Kongresni trg 1-II.

Ob 7 zvečer: Predstava Hoffmannsthalovega misterija »Slehnernike« na Kongresnem trgu pred nunsko cerkvijo.

Dne 8. septembra:

Ob 10 dopoldne: Otvoritev restavriranega magistratnega poslopja.

Ob 11 dopoldne: Promenadna koncerta »Sloga« in »Zarja« v Zvezdi in v Tivoliju.

Ob 3 popoldne: Veliki koncert združenih pevskih zborov »Peške zveze« pred nunsko cerkvijo na Kongresnem trgu (2500 pevcev in pevki).

Ob pol 5 popoldne: Opera »Gorenjski slavček« na vrtu hotela »Tivoli«.

Od 29. avgusta do 8. septembra se bo predvajal v veliki dvorani hotela »Union« prvi jugoslovanski alpski film »V kraljestvu Zlatorog«, delo TK Skale.

K odkritju spomenika bo razpošiljal »Odbor za postavitev spomenika kralju Petru I.« posebna vabila.

Za gledališke prireditve in koncert »Peške zveze« se bodo razprodajale vstopnice v predprodaji in tik pred predstavami.

Blagoslovitev novega prapora Marijine kongregacije mladeničev v Šiški. Danes popoldne ob 4 bo prevzeli g. knezožkof dr. Gregorij Rožman v cerkvi sv. Frančiška v Šiški blagoslovil prapor mladeničev kongregacije — delo arhitekta J. Plečnika. — Novemu praporu bosta kumovala gospa Marija Sadar-Kleinmayer in g. Franc Salehar.

Še ena razstava. Na jesenskem velesejmu v Ljubljani od 29. avg. do 9. sept. priredi Zveza gospodinj jak poučno razstavo »Novodobno gospodinjstvo«, ki naj pokaže, kako priti s čim nižjimi gnotnimi žrtvami in s čim manjšim trošenjem duševnih in telesnih sil do čim večjega delovnega uspeha v gospodinjstvu. V ta namen hočejo razstavljatke predložiti dolgo, toda skrbno izbrano vrsto novih, že preizkušenih pridobitev na gospodarskem in gospodinskem polju.

O. Kazimir Zakrajšek:

Poučni izlet pripravljenih mojstrov in vajencev zadrge kovinskih obrtov za Ljubljano in okolico v Ljubljani se bo vršil prihodnji torek 25. t. m. z avtobusi v vsakem vremenu. Zbirališče točno ob 6 na Dunajski cesti pred gostilno Figovec. Vodstvu Kranjske industrijske družbe na Jesenicah se najlepše zahvaljujemo za dovoljenje pregleda v obratih. — Odbor.

Zaprta pot. Sprehod skozi Lattermannov dreved, ki vodi od prodajnega dela bivšega otroškega igrišča mimo velesejmskih paviljonov proti pivovarni Union, bo v času od 24. avgusta do vključno 14. septembra t. l. vsled prireditve velesejma zaprt.

Dražba. Mestno načelstvo v Ljubljani bo oddalo na javni zmanjševalni dražbi v nedeljo 30. t. m. v trebljenje sledeče občestne jarke na ljubljanskem barju: 1. Jarek ob Ižanski cesti, od posestnika Vidmarja do Volarija, v približni dolžini 100 m; 2. jarek ob Ižanski cesti od Curnovca do Ise v približni dolžini 360 m; 3. jarek ob poti na Rakovo ješlo, med Curnovcem in Lahovim grabnom v približni dolžini 450 m; 4. jarek ob Lahovem stradosu, med Paruzzijsvo potjo in Potja na Požaru v približni dolž. 850 m; 5. jarek ob Zelni poti od Ceste v Mestni log do Mulega grabna v približni dolž. 690 m; 6. jarek na vzhodni strani Izarske poti med Preproščo in potjo ob soli v približni dolž. 160 m; 7. jarek v Černivkah na obeh straneh Ceste na Rakovo ješlo v približni dolž. 800 m; 8. jarek na obeh straneh ceste v Hauptmanco v približni dolž. 300 m. Tozadevna zmanjševalna dražba se bo odražala določenega dne ob 14 v gostilni »Pri Koscu« na poti v Rakovo ješlo. Interesenti se vabijo, da se dražbe udeležijo.

Umrli v Ljubljani. V času od 16. 8. do 1. 9. t. l. so umrli: Baštolc Ivan, mizar, pom., 62 let, Japljeva 2; Foršek Marija, hči delavca, 4 mesece, Vodovodna c. jama; Šterk Antonija, vdova uradnika, 73 let, Krojaška ul. 1; Perič Marjan, sin po-

atreščka, 3 leta, Suvoborska 35; Delakorda Marija, 73 let, kuharica, Zaloška 14; Jaklič Franja, 56 let, zasebnica, Gosposvetska 2; Sever Josip, 65 let, trg. zastopnik, Kersnikova 5; Dular Barbara, 86 let, zasebnica, Novi trg 2; Vodusek Matej, prof. v p., 92 let, Vegova 6; Hudovernik Aleksander, 70 let, notar, Erjavčeva 24; Krže Lovro, zasebnik, 74 let, Kolesijska 13. — V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Iskra Franc, 8 let, Vidovdanska c. 9; Dolinar Josip, sin služkinje, 2 dni, Gledališka 7; Hribar Franc, sin šoferja, 4 leta, Sv. Petra c. 49; Tušar Leopold, sin plakaterja, 8 mes., Masarykova c. baraka; Purkat Marija, hči delavca, 12 let, Trebež 35; Gale Barbara, mestna reva, 72 let, Galjeva, baraka; Šterban Milan, sin rudarja, 1 leto, Hraštnik 42; a. Mehle Karmela, usmiljenka, 20 let, Slomskova ul.; Babič Ivan, sin kovača, 1 leto, Ižanska c. 61; Šraj Stanka, hči posestnika, 3 mes., Radomlje; Valentič Josip, 2 mes., sin kovača, Koseze 33; Zadnikar Zofija, 22 mes., hči delavke. Podpeč; Funtek Marija, vdova, 47 let, Menges 2; Štibernik Anton, 16 let, sin kajzarja, Pece 7; Brešček Viljem, 14 let, dijak, Zolgerjeva 4; Poljanec Vincenc, 30 let, delavec, Stari dvor; Nemeček Aleksander, 5 mes., Zg. Šiška, Dravlje; Pirc Ivan, 64 let, bivši rudar, Rimska c. 2; Lazebnik Fedor, post. dnevničar, 42 let, Vrazov trg 4; Hafner Marijana, 91 let, vdova posest., Mišičeva 21.

Inflacija cestnopolicijskih prijav. Soferjem, voznikom in biciklistom so odklekali zlati časi, ko so mogli brezobzirno dijaviti po ljubljanskih ulicah. Sedaj jih za vsako najmanjšo kršitev cestnopolicijskega reda takoj zapiše strogi stražnik ali detektiv. Posledica je nenavadno visoko število prijav zaradi prestopkov na ulicah. Včeraj je bilo ovađenih 18 neprevidnih soferjev ter 41 voznikov in biciklistov. Biciklisti so seveda v večini.

Stroge kazni tudi za pretepe. Pod novim upravitnikom g. Kerševanom je policija začela zelo strogo izvajati razne odredbe glede javne morale. Posebno stroga je proti pretepačem. Na Masarykovi cesti so se v noči na včeraj stekli trije moški. Izkazalo se je, da so malo poprej drug drugega goljufali pri kartah. Vsi trije pretepači pa ne bodo opraviili samo z navadno policijsko kaznijo, temveč bosta dva izročena sodišču, tretji pa je češkoslovski državljani in bo izgnan iz države.

Cekine je kradla. Pri uglednem in premožnem ljubljanskem gospodu je služila 30 letna služkinja Rezika C. Gospodar je bil premožen že pred vojno in tako je imel spravljivih lepo številce cekinov in drugih zlatnikov, za katere revni ljudje niti ne vedo dandanes, kako so sploh izgledali. Cekine je Rezika kmalu izhvala ter jih počasi kradla iz predala, zdaj enega, drugič zopet drugega. Počasi jih je nakradla 36. Gospodar se je čutil, kako naglo se mu tajno zlatniki in jih je pred dnevi še enkrat natančno preštel. Ko je videl koliko mu jih je zmanjkalo, se je obrnil k policiji na pomoč. Policija je vse natančno preiskala in vprašala tudi Reziko, koga misli, da je cekine kradel. Rezika je prijazno postregla policiji z raznimi informacijami, seveda ne s takimi, ki bi vedle policijo do resnice. Nato si je morala policija sama pomagati in je Reziko prišla prav trdo. Med jokom in solzami je Rezika končno samo sebe označila za pravo tatlico. Zaradi 36 cekinov, vrednih svojih 6.000 Din, bo morala Rezika dati odgovor sodnikom.

Razbito zobovje. Na Celovski cesti sta se v noči na včeraj stekli dva obrtnika. Krojač France C. je udaril pleskarja Ivana K. s tako silo po obrazu, da mu je zobovje takoj zletelo iz ust. Na srečo nasilneža, da je bilo to zobovje umetno in bo moral možak plačati samo škodo. Zakaj se bi bilo pravo zobovje, bi moral nasilnež odgovarjati še za težko telesno poškodbo. Tako pa je napravi! samo poškodbo tuje lastnine.

Nočno službo imajo lekarne: danes: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78; mr. Hočevar, Celovška c. 34 (Lj. VII) jutri: mr. Sušnik, Marijin trg 5 in mr. Kural, Gosposvetska c. 10.

Na angleški način pere in svetlo lika ovratnike, da se kravatno laško zaveže. Kemično čisti obleke. Simenc, Kolodvorska 8.

Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah vam udi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

Vse barve, lake, firneže najceneje pri tvrdki »Lustrac«, Gosposvetska cesta 12.

Dr. Igo Tavčar, specialist za notranje bolezni, zopet redno ordinira.

na desni pa ti grozi lev. Po večurni vožnji smo se malo pred Friedrichshafenom spoznali z ladijskim kapitanom, zavednim Jugoslovancem, kateri je že več let v službi na Bodenskem jezeru. Ko smo se poslavljali od njega mu je bilo jako težko. Izročil je pozdrave rojakom in domovini. Res, domovina, ti si kot blagoslov!

Nekateri parniki, ki vozijo po Bodenskem jezeru, so zelo udobno opremljeni. Tudi naš parnik je bil opremljen z lepo jedilnico, kjer so si nekateri privoščili obed in črno »probe« kavo.

Ko smo v pristanišču Friedrichshafena izstopili, so nas že čakali avtotaksi z napisom »Zeppelin«. Zepeljali so nas do mogočnih hangarjev, ki smo jih videli že daleč na Bodenskem jezeru. Celi kraj živi od Zeppelina, kajti »romarjeve« je tam vedno dosti. Za ogled velikanskega zračnega vozila znaša vstopnina 1 M, za Zeppelinov muzej tudi 1 M. Razglednice, spominiski znaki, razne slike in drugi drobci, ki ti ga prav spretno ponuja — invalid brez roke, stanejo 1, 2, 3, 4 M. itd. Razglednico, ki se odpošlje s Zeppelinom, je treba opremiti s posebno znamko, ki stane 1 M, to je 14 Din. Ko prideš v velikanski hangar in zagledaš velikansko »cigaro«, si ne moreš predstavljati, da leti tak kolos po zraku. Ta nestvor je 236 m dolg in 36 m širok in tehtja 80.000 kg. Ladjó so ravno pripeljali za polet, ki se je vršil dva dni pozneje. Ob vходу je velika tabla, na kateri je s kredo napisano: »Zeppelin fährt am 10. Mai nach Nürnberg, Preis pro Person 150 M«, to je 2000 Din. Zeppelin ima kabino in druge prostore za 80 potnikov ter uslužbencev. Zanimivo je urejena kuhinja, shrambe, obednice in spalnice. Najhujše za nekatere potnike je to, da se v kabini ne sme kaditi, ker je zrakovolnopolnjen z vodikom. Poleg tega hangarja stoji še drugi hangar, v katerem izdelujejo drugi Zeppelin, ki bo za 30 m daljši. V tem Zeppelinu bodo celice napolnjene s helijem ter bodo za kadilce dolna posebna kabina. V hangarju in muzeju ne sme nihče kaditi in tudi ne fotografirati, vendar so naši amaterji parkrat vsaki. Ko sem zaposlenemu pilotu povedal, da smo iz Jugoslavije, mi je rekel, da se je z Zeppelinom vozil nad Zagrebom ob priliki potovanja v Budimpešto. Inženjerju pa sem izrazil željo, da bi nam dal spremeljevalca, ki bi nam razkazal in razložil celi stroj Zeppelina. Malo se je nasmešnil in pomignil z rameni, češ, naše tajnosti ne izdajamo nikomur. Dostavil je še, da je to nemogoče tudi iz tega razloga, ker pride vsak dan na tisoče ljudi. — Isti dan smo videli obiskovalce iz vseh delov sveta. Skupine izletnikov, dijakov itd.

Vse vidiš v tistem ogromnem hangarju in muzeju: staro in mlado, elegantne in skromne, domačine in tuje. Na stotine ljudi živi od vsega tega. V čednem mestecu Friedrichshafen ob Bodenskem jezeru je tujski promet v zadnjih letih samo radi Zeppelina izredno narasel. Ceste urejujejo in hotele gradijo. V muzeju so tudi razni modeli, načrti, projekti in slike ter ostanki prvih aparatov, s katerimi je vztrajni grof Zeppelin kljub nešteti in nepopisnih težav dosegel končni uspeh, ki je za napredek človeštva velikanske važnosti in je sebe in nemški narod povzdignil, da ga cel svet spoštuje in občuduje...

Ko smo si v mestu ogledali še nekatere hotele ter poskusili razna vina ter pivo, ki je bilo po kakovosti zelo različno, po ceni pa razmeroma za nas vse predrago, smo se z vlakom po dveurni vožnji vrnili v Bregenz. Zvečer so nekateri posetili kino, ki bi ne delal sramote Ljubljani, Zagrebu ali Beogradu. Lüksus in enostavnost hkratu ter primerno nizka vstopnina.

Iz Bregenza nazaj v domovino.

Iz Bregenza smo se odpeljali v Inomost, kjer smo imeli 7 ur časa. Prosti čas smo porabili za vožnjo na Nordkettegebirge. Ta gorska žična železnica je bolj zanimiva, kakor sta bili oni dve na Patscherkofel in Pfänder, s katerimi smo se že vozili. Vzpenjača je bila otvorena 8. julija 1928 ter obratuje vsak dan od 5. ure jutraj do 10. ure zvečer. Postaja na vznožju se doseže od sredine mesta s tramvajem v 15 minutah. Vzpjenjača je razdeljena na tri dele. Najprej se pelje za 11.50 Din z dolinsko železniško vzpenjačo na takozvano Hungerburg, 850 m visoko. Od Hungerburga nas zavleče žična železnica do Seegrube (1905 m), od tam pa zopet drugi odsek vzpenjače do Hafelekargipfel (2270 m). Vožnja traja 40 minut. Cena do Seegrube 80 Din, do Hafelekargipfel pa 96 Din gori in nazaj. Za družbe in šole znižane cene. Za prtljago se mora posebej plačati. Od gorske postaje in hotela smo nekateri korajžni »gagili« po snegu na vrh skalovja Karwendel, ki je še ca. 100 m višji. Nekateri stavbe in klopi so popolnoma v snegu. Velikasten je razgled po nešteti najvišjih grebenih in samih snežnih skalah. Omeniti še moram, da sem videl na vrhu te skalinate, 2334 m visoke gore ob strmih vrhu kakih 20 lepo zeleno prepletkanih klopi. Pri vsaki klopi pa pločevinasta košara za odpadke, papir itd., kar niti človek povezo v velikem mestu ne najde. Na tleh gorah sem našel tudi napise: »Schützt unsere herrlichen Albenanlagen u. erhaltet sie der Nachwelt«.

Omamljeni od tega šuma in divote smo zamaknjeni zrlj v globino.

Zanimivo je, da je tudi po teh skalovjih napeljana žica in električna razsvetljava za slavnostne večere in noči.

Po vsestranskem uživanju smo se na povratku ustavili v Schaffhausenu, kjer smo si nekateri razen drugih zanimivosti ogledali tudi znamenito tovarno ur. — Prebrestti pa smo morali mnogo težav, preden so nam spustili v tovarno. Vrtar nam je sploh zabranil vstop in šele po dolgem razpravljanju z ravnateljem in solastnikom tovarne smo prečkali prag tovarne. V »zastavo« smo pač morali izročiti potne liste itd. V štirinadstropni obešni stavbi dela nad 300 delavcev in delavk. Letna produkcija znaša 24.000 kosov. To delo je skrajno naporno. Podrobnosti in točna izdelava zahteva najprevidnejšega postopanja. Oko delavca je stalno napeto. Vse so nam pokazali od enostavne špirale do kompliciranih zaključnih del. Ob zaključku smo prišli v bogati oddelek najdragocenejših izdelkov.

Drobne ženske zapesne ure stanejo 3000 švicarskih frankov, to je nad 30.000 Din in ni čuda, nepoznanim ljudem ne sprejemo radi brez nadaljnjega v tako bogate oddeleke.

Po ogledu, pred odhodom, nas je ravnatelj še povabil v pisarno ter nam postregel s prospekti. Ob tej priliki je tožil čez krizo, ki ovira promet in je rekel, da je jezen na Francoze, ki nakladajo preveč denarja v podzemse shrambe — pod oboke...

Komaj smo se vrnili iz tovarne, že nas je klical naš potni maršal na avtobuse, ki so čakali na odhod. V Bregenz smo se vračali po nasprotni strani obale mimo Singena, mimo brezštevnih jezerskih kopališč, ter Friedrichshafna in divnega Lindaua. Pozno ponoči smo se utrujeni vrnili v Bregenz. Toda potnik ni prijatelj spanja, zato so nekateri smuknili v kavarne, drugi pa so poskušali dobro kapljico.

V Zeppelinovo mesto Friedrichshafen.

Ze grede sem slišal, da se je veliko izletnikov odločilo radi Zeppelina za naše podučno potovanje. Res se je izplačalo. Škoda bi bila, če bi se razum zanimivih krajev, kjer je razvit tujski promet, ne ogledali tudi tega zanimivega prometnega sredstva, ki se bode v doglednem času toliko izpopolnil, da bode pristopen slehernemu zemljanu.

S parnikom smo rezali iz Bregenza skozi nemirno Bodensko jezero proti Friedrichshafenu. Parnik, s katerim smo se vozili, je še starejša konstrukcija s kolesi. Lepa je vožnja od enega do drugega pristanišča. Ljudem, ki na taji strani len svetlinik,

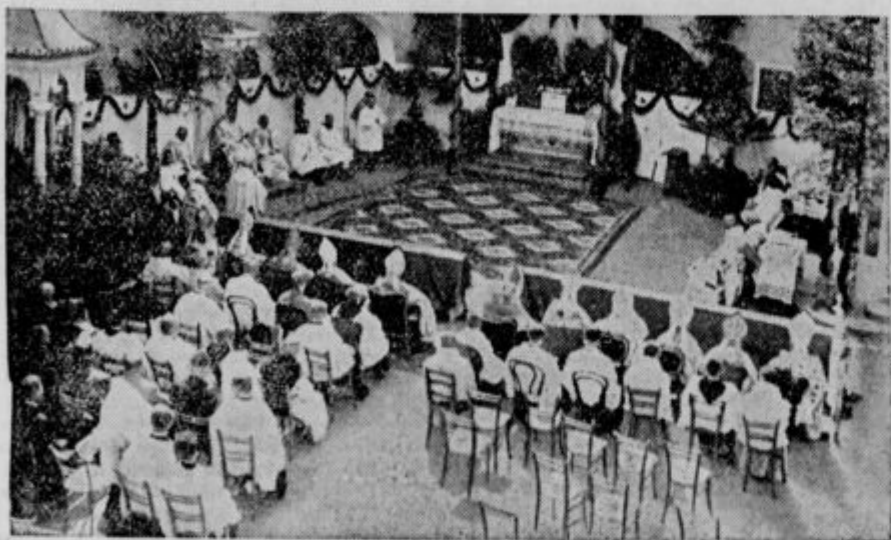
Dnevna kronika

Zlati jubilej črno-belih menihov v Rajhenburgu

Rajhenburg, 21. avgusta.

Zlati klas bivanja med Slovenci je doživel francoskemu trapistovskemu redu. Leta 1881. je ta red zapustil svojo pravo domovino Francijo in iskal zavetlišča. Nasel ga je v sivem gradu nad Rajhenburgom. Tu so si grad uredili po namenu samostanskega življenja. Molitev je začela odmevati po bivših grajskih sobah in grudo graščinske so začeli kultivirati menihi. Prav po geslu: »Moli in delaj!« Po nekaj letih so uvideli, da jim ostane Rajhenburg domovina. Zato so si postavili lastno »varno« za čokolado in liker, uvedli so

Marija. Slovesnemu opravilu mons. dr. Andreja Karlina so prisostvovali: ekselencija dr. Ante Bauer, nadbiskup zagrebški, škof Mišić iz Mostarja, splitski škof dr. Bonifadić, ljubljanski knezoškof dr. Gregor Rožman, lavantinski pomožni škof dr. Ivan Tomažič; potem generalni vizitator trap. reda opat Aleksander Pontier iz Dombes; opat Bonaventura Diamant, Marija Zvezda (Banjaluka); dr. Avgustin Kastelic, opat cistercijancev v Stični; opat Bernard Barbaroux iz Maggogane; opat Peter Jurak iz Celi; gospod Fr. Tovornik, arhidiakon iz Konjice; opat Placid Eppale iz Rajhen-

Škofje in drugi gostje ob pričetku službe božje

vzorno živinoreje in se tako popolnoma ustalili. Medtem ko si vsakdanji kruh pripravljali red z lastnim trudom, deli tudi ogromne dobrote ubogim, nesrečnim, žalostnim... Letos ko se je zvedelo, da obhaja samostan 50. letnico, je med bližnjo okolico pač vzkypela goreča želja, da bi red ostal vedno med nami. God sv. Bernarda, redovnega zaščitnika so si izvolili kot dan proslave jubilejnega leta. Že v sredo 19. avgusta je trg Rajhenburg izobil zastave. S popoldanskim brzovlakom je prispel iz Maribora vladika dr. Andrej Karlin skupno s pomožnim škofom dr. I. Tomažičem in dvema kanonikoma, da in on čestita črno-belim menihom k njihovu jubileju. Zvečer je tuk. gas. društvo skupno s svojo godbo priridelo samostanu podoknico. Na samostanskem dvorišču so se razvrstili gasilci z bakljami in lampijončki. Tudi drugih ljudi ni manjkalo. Opat rajhenburški, ki je tudi častni član tuk. gasilnega društva, se je zahvalil za podoknico. Nato je govoril škof dr. Tomažič, ki je poudaril, da je ta podoknica pokazala tiho a tem bolj vročo ljubezen, ki jo goji Rajhenburg napram svojim dobrotnikom črno-belim menihom. Končno je spregovoril tudi zastopnik posavske gasilske župe g. Danilo. Medtem so pa polnili ozračje petdeseterni topovski streli in v zrak so živigale rakete. Ves grad je bil bajno razsvetljen.

Na jubilejni dan ob 10 je daroval vladika dr. Karlin slovesno sveto mašo pod milim nebom. Na samostanskem dvorišču je bil postavljen oltar z baldahinom, katerega je v sredini krasil papežev grb, ob straneh pa grb zagrebškega nadškofa in grb lavantinskega knezoškofa. Ob stenah dvorišča je bilo še 15 grbov raznih trapistovskih samostanov, katerih značilnost je bil redovna varuhinja

burga; dr. Valant, provincial salezijancev; g. Učak Valerijan, prior viteškega reda iz Ljubljane; kapucinski provincial iz Celja. Poleg višje duhovščine je bila tudi vsa trapistovska redovna družina, dekanjska duhovščina, redovniki različnih samostanov in predstavniki raznih uradov in korporacij. Slavnostni govor je imel vseuč. profesor mons. g. dr. I. Ujčić, ki je v značilnih obrih razložil delo trapistov, poudarjal pa vedno ljubezen, ki vso družino drži v tihi zadovoljnosti vključ z življenja. Med sv. mašo je prepeval zbor navdušenih salezijancev. Rajski glasovi moškega zbora so odmevali med grajskimi zidovi. Po končani daritvi se je razvil žalni sprevod, ki je šel na mirovni obiskat rajne sobrate. Žalni sprevod je vodil škof dr. Rožman, ki je blagoslovil grobove in Salezijanci so zapeli nagrobno. Po končani cerkveni slavnosti je povabila trapistovska družina mnogobrojne goste, okrog 90 v svojo samostansko obednico, kjer je med zakusko zahvalil mil. g. opat rajhenburški navzoče goste za njih častitke in izraze veselja ob njihovem jubileju. Po tem govoru je povzel besedo nadbiskup dr. Ante Bauer, ki je blagoravlantinski škofijo, ki ima v svoji vladikovini tako visokočislani red trapistov. Zbor Salezijancev je tudi tu pomnožil svečano razpoloženje s priložnostnimi pesmi. Med tem je prispel pozdrav srekega načelnika iz Brežice g. dr. Gregorina, potem od Zveze Kat. kulturnih društev iz Sev. Francije; nadškofa dr. Jegliča, kanonika Cerjaka iz Slov. Bistrice in različnih hišnih prijateljev. Vsa jubilejna slavnost je potekala zelo svečano in mi želimo, naj ljubi Bog izlije roso božjega blagoslova nad vso trapistovsko družino.

in strokovno-obrtnih šol se bo vršilo od 1. do 5. septembra. V višje letnike se bodo vpisovali v ponedeljek 7. septembra. Sprejemni izpiti (samo na ženski obrtni šoli) se bodo vršili v ponedeljek 7. septembra. Ponavljalni izpiti se bodo pričeli dne 2. sept. Red izpitov je objavljen na razglasni deski. Na geometrijskem odseku in na Mizaraki in stružarski delovodski šoli ne bo prvega letnika.

— Na drž. meščanski šoli na Rakeku se bodo vršili ponavljalni izpiti 31. t. m. ob 8. Vpisovanje v vse razrede bo 1. septembra od 8 do 12. — Ravnateljstvo.

— Zahvala. Dom slepih se najiskrenee zahvaljuje za podarjenih 500 Din, katere so nabrali pri krstnem slavu deteta opernega pevca g. Štefka Marčeca na pobudo g. obč. svetnika J. Olupa. — Letotako se zahvaljujemo neznanim dobrotniku, ki je podaril po g. preds. dr. Klinarju 1000 Din in drugi neznanec po Prometni banki 2000 Din.

— Zahvala Zveze bojevnikov. Naš mogočni deveti tabor na Brezjah je dokazal, da se misel in smernice zveze bojevnikov vedno bolj širijo med tovariši bojevnikov, obenem pa uveljavljajo tudi splošno med narodom. Tovariši bojevnikov, za vašo nepriznaniško veliko udeležbo iz vseh delov dravske banovine vam izrekamo prijetno bratsko zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo gospodu banu in pomožniku bana, komandantu dravske divizijske oblasti, Zvezi Sokola K. J., okr. načelniku v Radovljici, Oblastnemu odboru Narodne obrambe v Mariboru, Združenju dobrovoljcev, predsedniku U. V. invalidov in Ljubljani, vsem ljubljanskim dnevnikom za priobčevanje reklamnih notic, zastopniku ameriških Slovencev g. Gredin, ki je viden plodno zvezino delovanje, podaril 1000 Din. Vsi ti so osebno ali po svojih odposlancih počastili naš tabor. Vsem skupaj pa: Na svidenje na našem desetletnem taboru kjerkoli bo. — Osrednji odbor Zveze bojevnikov v Ljubljani.

— Proslava desetletnice vladanja jugoslovanskega kralja v Lyonu. Na pobudo jugoslovanske kolonije v Lyonu se je 16. avgusta na najbolj slovesen način obhajala desetletnica vladanja našega kralja Aleksandra I. Slovesnosti se je udeležila vsa jugoslovanska kolonija iz Lyonu in okolice. Cerkevna slovesnost se je vršila v ruski cerkvi. Pravoslavni prota Viktor Puškin je imel pri tej priliki lep govor o pomenu slovesnosti. Slovesnosti so se udeležili: G. Jovan Ilić, konzularni tajnik, ki je zastopal našega generalnega konzula g. M. Baratina, ki je bil zadržan, g. dr. D. Popović, predsednik kolonije, g. Brilli, glavni tajnik kolonije, g. dr. Sterić z gospo, g. Pantelić, vsi jugoslovanski dijak v Lyonu in osebe konzulata. Poleg Jugoslovancev se je tukaj jugoslov. slovesnosti udeležilo tudi mnogo Rusov in Francozov, s čemur je bilo iznova potrjeno pristržno in zvesto prijateljstvo med Francozi in Jugoslovanci. S slovesnosti je bila Nj. Vel. kralju Aleksandru poslana brzojavka.

— Vse tovaršne absolvente kakor tudi absolvente drž. šol v Ljubljani iz l. 1920-21 prosim, da se glasom svoječasne dogovora javijo

Tako morate jemati solnčne in zračne kopelji!

Pred solnčenjem, toda ne z mokrim telesom, nadrgnite se temeljito s

NIVEA-CREME

NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje - čisto svoje vrste - enceri sestavino za nego kože, oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice, oboje potemnjuje polt, tudi ako je nebo oblačno. Nivea-creme Vas ohlaja pri vročini, Nivea-ulje Vas varuje ob slabem vremenu pred hladom in s tem tudi pred prehladom. Zato morete tudi v času neprijetnih dni izpostaviti svoje telo svetlobi, zraku in vodi.

Nivea-creme Din 5"- do Din 22"-, Nivea-ulje Din 23"-, Din 25"-.

Proizvajalca: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j., MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 24.

za proslavo 10. letnice na Mali Šmaren 8. sept. na naslov: Colnar Otmar, trgovec, Kranj.

— Dijake kamniškega okraja vabim na izlet na Krvavec. Odpeljali se bomo z vlakom v sredo 26. t. m. ki vozi skozi Domžale in Jarše okoli 2 popoldne. Vrnemo se v četrtek 27. t. m. Na svidenje! — Blaj Franc, stud. theol., Domžale.

— Ekskurzija Jugoslov. Turing kluba na Kajmakčalan in v Južno Srbijo. Jugoslov. Turing klub v Belgradu priredi od 12. do 18. septembra t. l. veliki nacionalni izlet na Kajmakčalan in v Južno Srbijo. Udeležniki bodo obiskali poleg Kajmakčalana Skopje, Bitoli, Prilep, Gradsko in Stobi (znane izkopnine). Informacije daje glavna po-

Ljubljanski

slovalnica Jugosl. Turing kluba v Belgradu, Kralja Milana 15, kakor tudi vse biljetarnice Putnika.

— Legitimacije za velesesej v Osljeju, Zagrebu, Ljubljani, Bratislavi, Pragi, Innsbrucku, Grazu, Dunaju in za kolonialno razstavo v Parizu se dode pri »Putniku«, Dunajska cesta 1 in v njegovi biljetarnici v hotelu »Miklič«.

— Poziv slovenskemu gasilstvu! Predsedstvo Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana je prejelo od odbora za postavitev spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani povabilo k sodelovanju povodom odkritja dne 6. septembra t. l. — Pozivljamo s tem vse gasilske župe, da zberejo in odpošljejo čim večje številke slov. gasilstva na ta

velesesejem

veliki zgodovinski in patrijotični praznik, vršeč se ob desetletnici vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Gasilske župe v neposredni bližini Ljubljane in ob železniških progah naj pripeljejo članstvo korporativno, dočim pričakujemo od oddaljenih zanesljiv manjših deputacije. Vožnja tja in nazaj je četrtinska. Legitimacije je naročiti pri JGZ Ljubljana najkasneje do 31. avgusta ter javiti hkratu število udeležencev. Zbirališče gasilstva bo pred Mestnim domom na Krekovem trgu v nedeljo dne 6. septembra ob pol 9 zjutraj. Potrebna pojasnila prejme članstvo pri župnih načelnikih.

— Uspeh natečaja za načrte vzornih podeželskih gostiln, gostilniških in tujskih sob in njih opreme. Komisija je poslovala dne 18., 19. in

otvoritev

21. avg. t. l. ter ugotovila, da se je udeležilo natečaja 9 konkurentov. I. Prva nagrada za načrt vzorne podeželske gostilne se ni priznala nobenemu načrtu, zato sta se pa priznali dve drugi v povšani nagradi in sicer: Projektu »ABC« (g. dipl. tehnik Kuglić Franjo, Ljubljana) druga nagrada 3000 Din. Projektu »Pri buči« (g. dipl. tehnik Jovo Urek in g. dipl. tehnik Bohinec V., Ljubljana) druga b. nagrada 2000 Din. Projektu »555« (ista gospoda), tretja nagrada 1500 Din. Projekt »Gostilna pod Šmarno gorco« za izletniško restavracijo (gg. ing. arh. Fatur-Koe-Platner) se je moral v tem delu razpisu izločiti iz konkurence, ker ni odgovarjal razpisu. Ker pa je v svojem programu vzorne izletniške restavracije pokazal visoko kvaliteto v praktičnem in umetniškem oziru, ga komisija priporoča v odkup. — II. Za načrte za ureditev go-

29. avgusta

stilniških sob se je priznala projektu »Gostilna pod Šmarno gorco« 1. nagrada 2000 Din, 2. nagrada se ne prisodi nobenemu projektu, temveč se priznala dve tretji nagradi v znesku po 750 Din in sicer projektu »Savinjska dolina« (ing. arh. Krejnik Josip, Ljubljana) in projektu »Mir« (ing. arh. Mušić Marjan, Ljubljana). — III. Za načrte za ureditev sob za goste se je priznala projektu »Gostilna pod Šmarno gorco« 1. nagrada 2000 Din, 2. nagrada se ne prizna nobenemu projektu, pač pa sta se priznali dve tretji nagradi v znesku po 750 Din in sicer projektu »Savinjska dolina« in projektu »Soba A« (dipl. tehnik M. Bohinec, Ljubljana). — IV. Za vzorne načrte pohištva ta tujske sobe in za gostilniške sobe se je priznala projektu »Gostilna pod Šmarno gorco« 1. nagrada Din 2000. — 2. nagrada se ni priznala nobenemu projektu, pač

Nabavite legitimacijo za polovično vožnjo

pa sta se priznali 2 tretji nagradi po 750 Din in sicer projektu »Mir« in projektu »Savinjska dolina«. — Nadalje priporoča komisija odkup načrtov »Gostišče na Gorenjskem«. Obenem se pozivata projektanta »Gostišče na Gorenjskem« in »11« naj sporočita svoj naslov Tujsko-prometnemu svetu kraljevske banske uprave, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7-1.

— Za privatne nameščenice, ne glede na to ali so člani ali ne, bo priredilo izlet v Pariz in potovanje po francoski Rivjeri društvo trg. in priv. nameščenice »Merkur« v Zagrebu, ki ima svojo podružnico tudi v Ljubljani. Pot bo vodila skozi Svico v Pariz, kjer se bodo ustavili izletniki 8 dni, da si bodo lahko ogledali pariško kolonialno razstavo in druge znamenitosti, potem pa iz Pariza v Marseille, Nice, Monaco, Monte Carlo, Cannes in čez Benetke nazaj v Zagreb in Ljubljano. Mogoče se je prijaviti za celo opisano potovanje, ki bo trajalo 17 dni in stalo 4300 Din, ali

pa tudi samo za potovanje v Pariz in nazaj, ki bo trajalo 12 dni in stalo 3100 Din. Razume se, da so v vsakem teh zneskov všteti vsi stroški za železnico, prehrano, hotele, vstopnine itd. Obširni prospekti se dobijo in prijave se sprejemajo v pisarni podružnice »Merkur« na Dunajski cesti 29-1, tel. 30-39.

— Prepovedano je uvažati in širiti lit »Gioventu Fascista«, ki izhaja v Rimu.

— Naše gobe. Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob, spisal Ante Beg. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 50 Din. Knjiga obsega 75 barvnih slik po naravi in opis naših užitnih gob in gliv, katerih do sedaj sploh nismo poznali. Vsebuje tudi veliko receptov, kako pripraviti gobe in glive za okusno jed, dalje kako gobe nabiramo, sušimo in konzerviramo. Za vsako kuharico, gospodinjino in nabiralca gob je ta knjiga velike važnosti in jo toplo priporočamo.

— Uradniška posojila daje Belgrajska zadruga. Ljubljana, poštni predal 307.

— Amerikanske tople in ledene bar pijače, aperitive, coctails v vseh oblikah in okusih, mešane so specielno zato v inozemstvu izučenem »mixeru« dobite dnevno od 5 popoldne naprej v elitnem avtomatičnem buletu Rio, Ljubljana, Šelenburgova ulica.

— Oblike barva in plisira Jos. Reich. — Vojni invalid brez leve noge prosi za katerokoli lahko službo. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenec« pod šifro »Vojni invalid 1931«.

— Samo en teden nas še loči do otvoritve jesenskega veleseseja. Kdor želi, da se občinstvo pravočasno opozori na njegov razstavični oddelek na veleseseju, naj takoj prve dni prihodnjega tedna naroči primeren oglas za »Slovenec«.

— Za jesen vam nudi največje izbere blaga za obleke vseh vrst tvrdka Novak, Kongresni trg 15 (nasproti nunski cerkvi).

— Ob pričujanju se poapnenju krvnih cev navaja bar naravne »Franz-Josef« grenčice k rednemu odvajanju in zmanjša visoki pritisk krvi. Mojstri v zdravilstvu priporočajo pri raznih starostnih pojavih »Franz-Josef« vodo, ker zanesljivo in mlo odstranjuje zastaranja v kanalu želodčnega čreva in lenivo prebavo ter mlo ublažuje razdraženost živcev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Šoštanj

Zadnja pot Franca Voschnagga. Pogreb, ki ga Šoštanj že desetletja ni videl. Nad 1500 ljudi se je v četrtek popoldne od vseh strani zgrnilo v Šoštanj, da spremi rajnega na zadnjo pot. Ze dosti pred 4. uro so se začeli zbirati ljudje na od pogrebne zavoda določenih mestih: tovarniško delavstvo, gasilstvo in meščani na Prešernovem trgu, ženske pred Unionom, zastopniki oblastev in druge korporacije pred občinsko hišo. Ob štirih so prenesli krsto iz tovarne, kjer je ležal rajni Voschnagg na okrašenem katalafku, pred pisarniško poslopje. Cerkvene svečanosti je ob asistenci štirih duhovnikov opravil domači g. župnik, nakar se je začel razvijati žalni sprevod. Dasiravno se je občinstvo razvrstilo v četrtoostope, je bil sprevod jako dolg. Pogreba se je udeležila šolska mladina pod vodstvom učiteljskega, več čet gasilstva, ki so ji tvorila društva Saleške doline, enajstotica nogometarjev SK Šoštanj v dresih in z praporom, godba »Zarja«, meščani in delavstvo Voschnagge tovarne. Za vozom vencev in krsto ter sorodniki so se razvrstili zastopniki oblasti, uradov in drugih korporacij; med njimi okr. načelnik g. Viher, predsednik Zveze industrijalcev g. Drago Hribar, zastopnik Ljubljanske kreditne banke g. Skaza in zastopniki raznih društev in podjetij, kjer je bil g. Voschnagg delničar in član upravnih odborov. Šele okrog 5. je prispel ves sprevod na pokopališče. Po cerkvenih obredih se je pred grobnico z toplimi besedami poslovil od rajnega župnik g. Gril, tovarniški pevski zbor pa je še zapel žalostinko, nakar se je zaprla grobnica in ljudstvo se je jelo razhajati.

Desetletnica vladanja kralja Aleksandra je naše mesto proslavilo prav lepo. V nedeljo zvečer se je vršila bakljada z nastopom gasilcev in »Zarje«. V ponedeljek pa je imel po službi božji v župni cerkvi občinski odbor v posvetovalnici slavn. sejo, na kateri je župan dr. Mayer slavil kralja in pozival odbornike k smotrenemu delu za gospodarski napredek države.

Zvoni, zvoni... V Družmirju je umrla prevzitarica Roza Krstavčič, pri Sv. Florjanu pa Marija Poprak. — N. p. v. m.!

Tržič

Zanimiva obletnica. Danes obhaja v Tržiču 180. letnico svojega delovanja Čevljarska zadruga. Malo je društev, ki bi se mogla ponašati s tako častljivo starostjo. To pomenljivo obletnico bo zadruga proslavila s sprevodom skozi mesto do farne cerkve k službi božji, nakar bo na glavnem trgu pred cerkvijo sv. Andreja blagoslovile nove zadružne zastave, ki bo nadomestila dosedanje bandero. Popoldne pa priredi ljudsko veselico. Ob jubileju bi Čevljarski zadrugi želeli, da tudi v bodoče uspešno zastopa in vodi naše mojstre, ki v tej občutni krizi potrebujejo vzajemno pomoč.

Odšla je iz Tržiča na drugo službeno mesto ž. šolska sestra Fidelija Bršan, ki je skozi osem let z večšo roko vodila otroško sirotišnico in zavetišče na Skali. V zavodu kakor tudi v Tržiču bo ostala v hvaležnem spominu, saj je bila skrbna mati ne-žetih sirotam.

Prezgodaj. Po naših gorah je v tem mesecu že v drugo zapadel sneg. Kaj še bo, ko je tako zgodaj začel.

Zdravilišče Lassnitzhöhe

blizu Graza, Avstrija, v prekrasni legi, obdano z bogatimi gozdi 555 m, za živčne in notranje bolezni, posebej še za vse dihalne organe, kakor tudi za one, ki jim je potreben počitek. Od septembra znižane cene. Zdraviliški upravnik

Dr. Mialitz

Izpitni na gimnazijah se prične jutri

Po brzojavnem nalogu ministrstva prosvete se morajo nižji tečajni izpiti končati do 2. septembra. Zato se pozivljajo učenci, ki imajo kak popravni izpit, ali pa so mogoče še ostali neredovani, da se v ponedeljek 21. avgusta ob 8 zjutraj brez izjeme javijo k popravnemu oziroma razrednemu izpitu, ker se bodo nižji tečajni izpiti morali prej dokončati, kakor je bilo določeno. — Podrobnejša pojasnila dobe učenci v ponedeljek pri ravnateljih.

Koledar

Nedelja, 23. avgusta (13. pobinkoština nedelja): Filip (Zdenko), Benicij, sp.

Ponedeljek, 24. avgusta: Jernej, apostol; Ptolemej, škof.

Osebnosti

— Poročil se je v Zagrebu 22. t. m. dr. Ciril Komotar, okrožni zdravnik v Lukovici z gđ. Jelko Revén, zaščitno sestro iz Zdravstvenega doma v Lukovici.

Novi grobovi

† Ana Podržaj. Včeraj je po dolgi bolezni umrla gospa Ana Podržaj. Pokojnica je bila vdova in stara 67 let. Stanovala je na Resljevi cesti 11. Bila je dobra in skrbna žena ter je svoje štiri otroke vzgojila z občudovanja vredno požrtvovalnostjo in v krščanskem duhu. Blagi pokojnici naj podeli Bog nebeško plačilo za trudopolno življenje! Ostalim naše sožalje!

Ostale vesti

— Gojenke notranje uršulinske osnovne in meščanske šole v škofji Loka naj pridejo v zavod v sredo 2. septembra. V četrtek 3. septembra je redni pouk. — Gojenke učiteljice in nemškega tečaja naj pridejo v ponedeljek 14. sept. v zavod. — Na l. drž. dekliški meščanski šoli v Ljubljani so popravni izpiti dne 24. in 25. avgusta. Vpisovanje se vrši 1. in 2. septembra.

— Na meščanski šoli v Slov. Bistrici bodo popravni izpiti 27. avg., vpisovanje 1. sept.

— Na meščanski šoli v Št. Vidu nad Ljubljano se bodo vršili ponavljalni izpiti v soboto 29. t. m., vpisovanje še nevpisanih učencev v vse štiri razrede pa bo 30. in 31. t. m. od 8 do 12 v ravnateljevi pisarni. V l. razred se sprejemajo učenci, ki so dovršili IV. razred, odnosno IV. šolsko leto brez reda slabo, iz V. razreda, odnosno iz V. šolskega leta pa tudi učenci z redom slabo. Ubožni učenci dobijo na šoli učne knjige brezplačno. Otvoritev služba božja se bo vršila v sredo 2. sept. ob 8, v četrtek 3. sept. pa je redni pouk.

— Začetek šolskega leta na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Vpisovanje v I. letnike vseh oddelkov (odsekov) tehniške srednje šole, delovodskih

V „Županovo jamo“ in okolico!

Premalo, vse premalo je še Dolenjska obiskana in se preveč zapostavlja, češ: saj sploh ni vredno iti na Dolenjsko, saj se ni lepega ne vidi. Vse hoče samo na Gorenjsko in se naprej. V resnici pa Dolenjska ne zaostaja dosti za Gorenjsko, večja razlika je edino v tem, da nima tako visokih gor kot Gorenjska; ima pa zopet toliko lepih in mihih kotičkov, dolin in hribov, da vse drugo odtehta.

Eden takih, še vedno premalo obiskanih izletnih krajev je tudi »Županova jama« pri Grosuplju. Pa bo morda spet kdo rekel: kaj bo tista jama, saj ni nič. Res je, da »Županova jama« ni Postojnska jama in se da le primerjati, vendar pa je treba vedeti, da je bila »Županova jama« odkrita šele pred nekaj leti, dočim je Postojnska že starejšega datuma in je imela drugačne mecene kot »Županova«. Dalje moramo pač imeti toliko patriotizma v sebi, da bomo rajši podpirali domačo stvar kakor pa tujo. Kajti za popolno ureditev »Županove jame« so potrebne še velike svote denarja, zato se bo tem bolj izpopolnjevala, čim več obiskovalcev bo. Tudi meni (piscu teh vrstic) se je v začetku, ko sem bral prve vesti o odkritju, zdela vsa stvar nekoliko problematična, ker pri nas se za nove stvari, posebno za take, počasi navdušujemo; vendar pa je vztrajnost in trudoljubnost g. župana J. Permetta, kakor tudi »Jamskega društva«, kateremu na čelu je g. Permet sam, premagala vse ovire in jama je bila odkrita.

Ko sem prišel prvič v jama, sem imel ta občutek, da taka znamenita in krasna stvar pač zasluži nekoliko več zanimanja od strani ljudstva. Človek ima res užitek ob pogledu na veličastno notranjostno jame, kjer se lesketajo kapniki, ka-

kor bi bili posuti z biseri. — »Županova jama« je prikupljiva tudi zato, ker je dostopna z raznih strani: z grosupeljske, turjaške, dobropoljske. Najboljša in najprikladnejša pot za tuje, ki pride v vlakom, je pač z Grosuplja, odkoder se takoj s postaje zavije na desno po novi cesti mimo »Tovarne motovozov in vrvarne d. d.« skozi prijetne gozdčike, v Ponovi vasi se ustavi pri g. županu J. Permetu, da dobiš vodnika, če slučajno ni nobenega pri jami, ki je tedaj zaklenjena, in tako nadaljujeta pot po prijetnem gozdu. Na tej poti do jame sta zopet dve znamenitosti: najprej prijazna senčna dolinica, v kateri stoji stara kapelica s sv. Antonom Puščavnikom, nad njo pa je zvonec, s katerim zlasti neporočene ženske prave rade zvoni, »da bi jim sv. Anton dal dobrega možička«. Nekoliko naprej pa stoji na lepem gričku še iz turških časov utrjena znamenita cerkev Tabor. Vsekakor je vredno, da človek pogleda ta zgodovinski kraj — zavetišče naših prednikov pred krvoločnimi Turki. — Tudi železniške zveze so zelo ugodne: lahko prideš zjutraj, če imaš več časa; drugače pa opoldne in greš z večernim vlakom nazaj.

Končno bodi omenjeno še tole: ko sem prelistaval knjigo, kamor se obiskovalci jame vpisujejo, sem prišel do zaključka, da se zlasti takozv. naši boljši ljudje premalo zanimajo za jama in da je krog obiskovalcev dosti preozek, kajti iz oddaljenih krajev jih pride razmeroma malo. Tudi širša publika bi se morala zanimati za to lepoto naše domače zemlje. Sedaj ko bo »Tujsko-prometna razstava« v Ljubljani, bi bilo treba razstaviti natančno sliko in posnetek jame, kajti če se sami ne bomo zanimali in podpirali lepoto svoje lastne zemlje, se bodo drugi še manj. J.

Mož dela in žrtlev

Med našimi slovenskimi izseljenci je bilo in je malo mož, ki bi bili tako navdušeni, pa tudi tako požrtvovalni za blagor svojega naroda, ki bi toliko delali in toliko žrtvovali osebnega časa in premoženja za blagor bližnjega, kakor g. Grdina Anton, slovenski trgovec iz Clevelanda, ki se te dni posavlja od nas.

Anton Grdina je bil rojen 27. aprila 1874 v vasi Prevalje pod Zalostno goro v Preseerju. V Ameriko je odšel l. 1897 in se naselil v Clevelandu, kjer je še sedaj. V dobrih dveh letih si je s težkih delom na cesti in v tovarni že toliko nahranil, da si je kupil malo trgovino s pohištvarstvom, poslal svoji izvoljenki, sedanjji soprogi, denar za pot v Ameriko in si ustanovil lastno domačo ognjišče. V nekoliko letih je odprl še trgovino z železnino in kmalu pozneje tudi pogrebni zavod. Clevelandski vodilni dnevnik, »Plain Dealer« je pi sal lanske leto o njem: »Grdina bi bil danes lahko trikratni milijonar, ko bi ne bil tako radodaren in socialno tako delaven.«

Bog je blagoslovil njegov zakon s šestimi otroci, dvema hčerama in štirimi sinovi. Vsi otroci so končali osnovne šole v katoliški farni šoli, višje pa pri oo. jezuitih. Tako so vsi dobro vzgojeni in dobro preskrbljeni. Trije sinovi mu vodijo trgovino, G. Anton Grdina je bil eden izmed tistih naših izseljencev, ki so nesli seboj v tujino tudi svojo vero in se je v tujini oklenili s celim srcem. Svoje navdušenje za svojo vero je pokazal zlasti v sedmih letih svojega predsedništva pri KSK Jednoti. Z velikimi finančnimi, samo Bogu znanimi žrtvami je katoliške shode omogočal in vodil in bodri svoje rojake za zvestobo v veri in do domovine. Doba njegovega predsedništva se lahko imenuje doba katoliške renesance med amerškimi Slovenci.

G. Grdina se je vsikdar zavedel tudi važnosti katoliškega časopisa za verski in gmetni napredek amerških Slovencev. Pri vseh kat. časnikarskih podjetjih je bil on prvi, ki je prisločil na pomoč z večjimi finančnimi žrtvami za delnice, katere je pa vse izgubil, ali pa žrtvoval podjetju. Njegova hiša je bila vsikdar pribežališče vseh stiskanih, revnih, vseh, ki so potrebovali pomoči, posredovanja. Nikdar ga kdo ni prosil pomoči zastonj.

G. Grdina je tudi tisti, ki je sprožil misel, da treba filma, da se ohrani slovenska zavest med amerškimi Slovenci in zvestoba do domačih tu doma. Na svoje stroške si je dobil od Prosvetne Zveze iz Ljubljane filmov o domovini. Zanimaril je svojo trgovino in šel po Ameriki od naselbine do naselbine in kazal te filme in predaval in navduševal svoje rojake k zvestobi do vere, naroda in domovine. Tudi sedaj je prepotoval vso Slovenijo in velik del Jugoslavije in anel na tisoče metrov filmskih slik, da bo ob povratku v Ameriko nadaljeval svoje plemenito narodno in božje delo. Vse na svoje lastne stroške.

Pred odhodom v Slovenijo je pozval svoje rojake širom Amerike, naj mu pošljejo ali prinesejo pisma in darove za svoje, da jih bo on osebno raznesel po domovini. Prinesel je kupe pisem in na tisoče dolarjev. Ves čas je ta pisma in darove raznašal. In koliko stroškov in truda ga je to stalo. V koliko hišah je še sam dodal kak dolarček, ko je videl revščino in potrebo. Da, kdo naj ve vse to? Ravno to veliko njegovo delo je bilo, ki je prišlo Družbo sv. Rafaela, da mu je pred odhodom priredila slovesen poslovilni banket, da se mu je v imenu vseh teh osrečenih slovenskih src zahvalila za vso to dobroto in žrtv.

Svojo zmoglost organizatoričnega talenta je pokazal kot vrhovni predsednik KSK Jednote. Ko je po 27 letih obetanka te organizacije on sprejel krmilo v roke, je štela komaj 18 tisoč vseh članov, odraslih in otrok. V sedmih letih je pa spravil to število nad 35 tisoč.

Tudi naša družba sv. Rafaela mu je dolžna veliko hvaležnost. Grdina je bil prvi l. 1906, ki je pri reorganizaciji dela za izseljenstvo tu doma poslal sto dolarjev podpore in bil pri ustanovitvi družbe sv. Rafaela in ureditvi izseljenške pisarne po bivšem oblasnem odboru zopet prvi s svojim darom 100 dolarjev.

G. Grdini in njegovi plemeniti soprogi, ki je z njim istega duha, pa želimo srečno pot nazaj domov v Ameriko in obilno blagoslova božjega za še nadaljnje tako plemenito delo za Boga in narod.

Vpisovanje

v enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva v Mariboru je dnevno od 10—11 Zrinskega trg 1 (Državna trgovska akademija). Sprejemajo se tudi pismene prijave. Zahtevajte brezplačno prospekte od ravnatelja tečaja.

Zobni atelje Roza Schweiger

Kolodvorska ulica 28
je do 4. septembra zaprt.

TUDI VAM SE IZPLAČA

DOBRO ZAMISLJENA REKLAMA V NAŠEM DNEVNIKU »SLOVENEČ«. O TEM VAS BREZDOLVNO PREPRIČA ŽE PRVO OGLASNO NAROČILO, KI GA ODDASTE NAŠEMU LISTU ZA PRIHODNJI

VELESEJMSKI TEDEN

NAROCILA SPREJEMA VSAK DAN
OGLASNI ODDELEK »SLOVENEČ«
V LJUBLJANI

POSTREŽEJO VAM PA TUDI VSE »SLOVENEČE« PODR. V SLOVENIJI

Ganljiva biserna poroka

Murska Sobota, 21. avgusta.

Ob navzočnosti zastopnikov treh grofovskih družin, soboškega izobraženstva in velike množice naroda, se je včeraj v tukajšnji cerkvi vršila slovesnost, kakršne Sobota že desetletja sem ni imela. To je bila biserna poroka dveh častiljivih staršev: upravitelja grofovskega veleposestva g. Schweinhinmera Ivana in njegove blage gospe soproge Terezije.

Vsa slovesnost je bila jako ganljiva. Starca sta se najprej spovedala in sta pristopila k sv. obhajilu. Nato je g. kanonik Szepez s krasnim uvodnim govorom (v slovenskem, madžarskem in nemškem jeziku) začel poročno obred. Blagoslovil je in jubilatoma nataknil na prst biserna prstana, ki sta ju dobila v dar k bisernemu jubileju. Potem ju je blagoslovil. Poročnim obredom je sledila sv. maša. Slovesnosti so med drugimi prisostvovali poleg otrok in sorodnikov slavljencev rakičanski grof St. Julien Albert, gornjeradgonski grof Fünfkirchen s soprogo, njegov nečak grof Eszterhazy, odvetnik dr. Arlow z Dunaja, upravitelj Walsch, vodja bolnišnice dr. Slerleec, dr. Šömen, dr. Völvi in več drugih odličnjakov. Navzočnost vseh teh je slavnost še dvignila.

Po cerkveni slovesnosti je bila prirejena na domu v Rakičanu slavnostna pojedina. Poleg slavljencev, njenih otrok in nečakov so se je udeležili prej navedeni grofje, kanonik Szepez, odvetnik dr. Arlow, upravitelj Walsch in urednik Novin Kolenc. Slavljencema je bilo izrečenih več častit. Prvi je častil najstarejši sin, za njim pa najstarejši nečak. Nazadnje se je dvignil grof St. Julien. Jubilat je pozdravil kot svoja starša, kar sta mu bila po smrti pravih staršev. Velikih dobrot, ki sta mu jih od otroških let izkazovala se je spominjal s tako gorko hvaležnostjo, da so mu solze privrele iz oči in je nekaj trenutkov tako ihtel, da sploh govoriti ni mogel. Njegove besede so privabile tudi vsem ostalim solze v oči. Tudi ta domača slovesnost se je končala v jako lepem tonu.

Oba jubilita sta v gotovem oziru nekaj izrednega. Rojena sta na Češkem. Tam je vršil moč prva leta službo. Od tam sta se odselila z družino na Nemško, kjer sta bila 10 let. Pred 39 leti sta prišla v Rakičano na grofovsko veleposestvo. Zakon je Bog blagoslovil z več otroci. Najstarejši sin je na Češkoslovaškem inšpektor sladkornih tovarn. Ena hči je sodnikova soproga. Drugi otroci so tudi dobro preskrbljeni. Sedaj sta jubilita stara: mož 90 let, žena pa 80 let. Oba sta popolnoma zdrava in zmognata dela. Posestvo je dobilo sicer novega upravitelja, a jubilita se še za vse briga in vsak dan pregleda gospodarska poslopja. Mati pa opravlja kuhinjske posle in šiva. Brez dela ne more biti, ker ji je dolga.

K izredni slavnosti sta jubilita iz domačih krajev, iz Češkoslovaške, Avstrije, Nemčije, Madžarske in Italije dobila veliko število brzojavnih in pisemskih čestitk. Vsem tem se tudi mi pridružujemo in želimo res dobrih starceva, ki ju ljubi in spoštuje radi dobrega srca vsak kdor ju pozna, da ju v zdravju in zadovoljstvu Bog ohrani še več let!

Jazbečarje pritikavce

Zwergdackel — mlade, čistokrvne, rujavae — prodaja Koutny, Dunajska cesta št. 71

Maribor

Velik proces proti ponarejevalcem jurjev

bo v torek 25. avgusta pred tukajšnjim senatom. Med mariborskim občinstvom je opaziti za ta proces živahno zanimanje; saj gre za obtožence, ki so več ali manj živeli v Mariboru, oziroma njegovi najbližji okolici. Razpravi bo predsedoval sodni svetnik Lenari; v zmislu rezultatov preleval in zasliševanje ter obtožbe je ozadje te falsifikatorske družbe sledeče:

Pravo kovačnico tisočdinarskih in drugih bankovcev sta zasnovala 61 letni brezposelni fotograf Franc Rupnik ter 42 letni Gašpar Potočnik. Ze marca 1927 sta oba ter Potočnikov brat Jurij stala pred sodiščem. Rupnik je sedel štiri leta, Jurij Potočnik pa je bil obsojen na 20 let težke ječe (je pa v zaporu umrl), dočim je bil Gašpar oproščen. Jurij Potočnik pa je dal svojemu bratu Gašparu pred nastopom kazni točen popis postopka ponarejanja bankovcev. Gašpar je potem šel v svojo smer, in prav tako tudi Rupnik po prestani kazni. Da li so do decembra 1930 obstojale med Rupnikom in Potočnikom kakšne zveze, ni mogoče ugotoviti. Dognalo pa se je, da je tedaj Rupnik obiskal Potočnika na Vrhniki in da sta se skupno s 44 letnim Antonom Gabrijanom pomenila radi ponarejanja in razpečevanja ponarejenih bankovcev. Stiki med obema so bili potem stalni in je ponarejanje hitro napredovalo. Pozneje pa je prišlo med ponarejevalci do nekih sporov, ki so bili za nje usodni. Tedaj je Gabrijan šel in ogradil Potočnika orožnikom pri Sv. Juriju ob Pesnici. Orožniki so izvršili pri Potočniku, Rupniku in Gabrijanu temeljite hišne preiskave. Našli so ves ponarejevalni material razen stroja za sortiranje. Poleg Potočnika in Rupnika, ki sta obtožena poskusa zločina napravljaj, sponarejenega denarja, bodo sedeli še na zatožni klopi 27 letna Marija Potočnik, Anton Gabrijan, 52 letni železničar Jernej Bernik, 44 letni posestnik Alojzij Bračič, 38 letni kovač Matija Klajnshek ter 60 letni posestnik Valentin Zitnik, ki so obtoženi, da so obema pomagali pri tem ponarejevalskem poslu.

□ Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru opozarja tiste hotelirje, gostilničarje in kavarnarje, ki so dogradili ali adaptirali in otvorili svoje obrate pred 19. julijem 1930, torej še pred izdajo zakona o davnih in taksnih olajšavah za hotelsko industrijo in ki radi tega ne uživajo označenih olajšav, da ji v njihovem interesu nemudoma javijo svoje naslove, ker jih zveza mora dostaviti ministrstvu za trgovino v Belgradu.

□ V naši podružnici na Aleksandrovji cesti (prosvetna knjižnica) lahko opravite vse posle, ki spadajo v delokrog uprave. Uradne ure vsak dan od 8 do 12 in od 15 do 18.

□ Nova avtobusna proga Maribor—Radgona. Sicer jo že sedaj imamo. Nova pa pojde po našem in avstrijskem obmejnem ozemlju. Interesenti so zato morali zaprositi za tozadevno dovoljenje pri pristojnem avstrijskem ministrstvu na Dunaju. Zadeva uvedbe te nove proge je v rokah privatnih interesov.

□ Pojasnilo našim inserentom. Vse inserente in prijatelje našega lista v Mariboru opozarjamo, da se nahajajo prostori naše uprave, kjer dosedaj. Preselitev v novo preurejene prostore na cesti strani se bo izvršila šele v drugi polovici septembra, o čemer bomo cenjene naročnike, prijatelje in inserente še obvestili.

□ Gledališki odsek oživljen. Par sezon sem je bil kakor umrtvouden; nič. Pred nedavnim pa so razpravljali mesni očetje o prošnji tukajšnjega gledališkega vodstva za garancijo za posojilo v iznosu 100.000 Din. Mestni očetje so jamstvo dovolili, toda pod pogojem, da se poživi občinski gledališki odsek, ki naj izvrši pregled gledališkega knjigovodstva in ki naj vrši nadzorstvo nad vsemi nabavkami ter novimi gledališkimi prapraunskimi obtežbami. To stališče mestnih očetov je gotovo pravilno.

□ S stolno Prosveto v Dravljah in Dolinca! — Člani stolne Prosvete in njihovi prijatelji se zbere danes ob 2 popoldne pred »Figovcem«, da se z električno odpeljejo do remize. Odtod peš do dravelske cerkve. Po večernih peš ali z avtom v Dolince.

□ Iz vatikanskega mesta je prispela preko lavantinskega ordinarija prevzvišenega škola dr. A. Karlina prav priručna zahvala papeža Pija XI. predsedništvu tukajšnje Prosvetne zveze za izraze udanosti, ki so jih brzojavno poslali lavantinski božjepotniki ob priliki letošnje nedavne velike skupščine mariborske Prosvetne zveze na Brezjah.

□ Mrtvaški zvon poje. V starosti 63 let je preminula v Hrenči 21. septembra gospa Friderika Gottscheber, vdova po višjem sodnem svetniku. Blaga pokojnica je bila mati celovškega državnega pravdnika dr. Gottscheberja. Bila je dobra mati in blaga žena, ki je imela za reveže vedno odprto srce in roke. Pokopali jo bodo danes ob 16 iz mrtvašnice na mestno pokopališče. Plemeniti rajni časten spomin, žalutično naše globoko sožalje!

□ Pri prenavljanju strehe se je ponesrečil 17 letni posestniksin sin Franc Urajnik iz Loke pri Mariboru; padel je nanj težak drog ter mu strli leve nogo pod kolonom. Domači so ga odpemili v tukajšnjo splošno bolnišnico.

□ Pusta in prazna je bila včeraj tista malha, ki jo v ovekovečenje hranijo v blagostemem poslopju na Slomškovem trgu 1. Skoraj do dna prazna. V Ključavničarsko 2 se je preselila samo ena oseba; prijav 30, poročili dve. Prav tako; samo ko bi bilo to znak, da se na dnu mariborskega življenja spreobračajo in poboljšujejo...

□ Za prvo brezmotorno letalo pri nas dela načrti Mariborčan visokošolec Cijan, slušatelj aeronavtičnega vseučilišča v Pragi. Za stvar se zanima mariborski Aeroklub, ki bo stvar finansiral.

□ Prva dekliška meščanska šola. Vpisovanje bo v ponedeljek in torek 31. avgusta in 1. septembra od 8 do 12. Vpisati se mora vsaka učenka kateregakoli razreda, tudi če se je vpisala koncem preteklega šolskega leta. Razredni in drugi izpiti se bodo pričeli v soboto 28. avgusta ob 8.

□ Mariborsko slovensko žensko društvo priredi 20. septembra tombolo v prid Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju. Društva se naprošajo, da pri določanju svojih prirediteljev to vpoštevajo.

□ Da bi bilo veliko haska. Včeraj ob 10 se je zaključil uvodni metodni učiteljski tečaj, ki se je vršil na tukajšnji vinarski in sadjarski šoli. Tečaja se je udeleževalo do 50 učiteljev, ki so z vno sledili predavanjem odličnih strokovnjakov. Kakor znano, lahko otvarjajo učitelji, ki imajo ta tečaj, zunaj na deželi kmetijske nadaljevalne šole. Da bi od tega za naše kmetstvo ljudstvo bilo čim več koristi in haska!

□ SSK Maraton priredi svoj lahkoatletski meeting v nedeljo 13. septembra; SK Rapid pa v nedeljo 27. septembra.

□ Osrednji odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije obvešča občinstvo, da je naročil poseben vlak za romarski izlet na Ptujsko goro

30. avgusta. Ako se prijavi najmanj 800 udeležencev, bo polovična vožnja in se božjepotni izlet tudi vrši. Izkaznice se dobijo pri vseh predsednikih in vratarju samostana. Na pozne prijave se ne bo moglo ozirati. Naj se razvije med članstvom živahna agitacija, da bo udeležba čim večja.

□ Tehnice in učeži so zaplenili organi mestnega tržnega nadzorstva na večerajšnjem trgu nekaterim prodajalcem, ker ni menda »stimulac. Zolzna roka...

□ Ogromne količine blaga — nič denarja. To dejstvo, ki se nanaša na naše kmetstvo ljudstvo, je moglo prepričati vsakogar, ki je imel priliko videti velike množine blaga, ki so ga pripeljali kmetje na večerajšnji trg. Izkupekka pa bore malo. Samo krompirja in čebule je bilo za 150 vreč, kumarice za 20 vreč in drugih deželnih pridelkov samo na Vodnikovem trgu za 97 vreč. Krompir so prodajali po 1.50 do 2 Din, čebulo 3—6, zelje (glava) 1—3, kumarice 0.50—1.50, fižol v stročju kumek 1, karfiola 0.50—1.50, buče komad 1—2, paradizniki 2, endivja 0.50—1.50 (komad), glavna solata 0.50 do 1.50, špinata kupček 1, gobe 1—2. Prav tako je bilo v izobilju tudi perutnine; kokoši 112 po 25 do 35 komad, piščancev 1560 po 18—40 par, rac 78 po 12—30 komad, gosi je bilo 25 po 40—50, purani pa se so prodajali po 35—50. Hrušk in drugega sadja je bilo na novem Glavnem trgu 26 voz, tako da so proti večeru prodajali kmetje pod ceno. Tudi na senenem trgu je bilo veliko blaga. Sena 16 voz, otave in slame pa 15.

□ Državna trgovska akademija. Vpisovanje učencev v I. letnik vsak dan od 10—11 pri zavodnem ravnateljstvu do konca avgusta. Vpisovanje dijakov v II., III. in IV. letnik ter ponavljačev I. letnika bo 2. in 3. septembra od 9—11.

□ Zanimiva novost v Mariboru. G. I. Svenšek v Mariboru, Gosposka ulica 32, je otvoril 23. avgusta razkošen Philipov-Radio-salon, v katerem ima razložene izdelke znamenite tovarne Philip. Radio pridobiva vedno večjo pštevovanje in pozornosti v življenju človeštva. Najboljši dokaz za to je današnja ustanovitev tako okusne in lepe poslovalnice, brez ozira na stroške. Stalno zalogo svetovno priznanih Philip-Radio izdelkov in v to stroko spadajočih predmetov, ki se interesantom brezplačno in brezobvezno predvajajo in njih rokovanje razkazuje po strokovnjaku, da vsakega navadi jih vporabljati. Za Maribor je razveseljiva pridobitev ta, da se na tak način razstavijo javnosti tovarniški izdelki Philipovi. G. Svenšku želimo obilo dobrih poslov, kar mu bo tem lažje doseči, ker nudi prvovrstne izdelke najčvečjega — svetovnega Radio-koncerna.

Celje

□ Borza dela ima na razpolago delo za 1 pastirja, 1 konjskega hlapca, 1 majarja (oženjen, brez otrok), 1 kovača, 1 čevljarja, 1 peka, 1 slikarja, 2 mizarja, 2 sodarja, 4 krojače in 8 vajencev, in sicer: po 1 kamnoseškega, kovaškega, krojaškega, 2 mesarska in 3 mizarje. — Za ženske: za 16 kmečkih dekel, 5 služkinj, 3 orožniške kuharice, 2 gostilniške kuharice, 2 tovarniške delavke, 2 kuharice in po 1 kmečko varuško, likarico, natakario, trgovsko pomočnico in pastunojo ter 2 vajenki (1 šiviljsko in 1 kuhinjsko).

□ TK Skala priredi dne 30. t. m. izlet v Logarsko dolino. Odhod iz Celja v soboto ob 8 zvečer, povratek v nedeljo ob 10 zvečer. Ker je še nekaj mest prostih, se lahko udeležijo izleta tudi Ouzd. Prijave sprejema g. Tome Miroš, uradnik GUZD ali pa g. Julje Jančigaj, drogerija »Sanitas« v Aleksandrovji ulici, kjer se izvedo vsi pogoji.

□ Sport. V večerajšnji notico o nogometni tekmi med Hajdukom iz Zagreba in Atletiki se nam je vrnila neljuba pomota. Tekma se začne ob pol 5 in ne ob 5. Kakor izvemo, ima Hajduk zelo dobro moštvo, ki je pred kratkim premagalo kombinirano moštvo Gradjanskega in bo torej trd oreh za Atletike, zlasti ker morajo nastopiti Atletiki brez treh svojih najboljših igralcev, ki imajo za nekaj časa prepovedano igranje.

□ Izguba. V sredo 19. t. m. okrog 4 popoldne je izgubila neka gospa na Bregu zlat prstan, ki je vreden približno 200 Din. Pošteni najditelj je naprošen, da odda prstan pri predstojništvu mestne policije.

□ Udeležencem gledališkega tečaja. Gledališki tečaj, ki se bo vršil pod okriljem Gledališke družine, bo trajal ves prihodnji teden vsak dan, razen četrta, ki je rezerviran za vaje pevskega zbora KPD. Začetek vsakokrat ob 8 zvečer v fantovski sobi Doma v Samostanski ulici. Prihajajte redno in brez nepotrebnih zamud, ker bomo začeli vsak večer točno ob napovedanem času. — Gledališka družina KPD.

□ Uradni razpust društva. Unija stavbnih delavcev za Slovenijo s sedežem v Celju že več let ne deluje v smislu svojih oblastveno odobrenih pravil in tudi nima pogojev za pravni obstanek, je bila zaradi tega uradno razpuščena. S premoženjem se postopa v smislu društvenih pravil.

Trbovlje

Umrli so zadnji teden: Balentin Marija, vdova rudarja, 59 let, Pogačnik Leopold, rudar, 42 let, Vidmar Ana, r. Prosenec, stara 86 let in otroci rudarjev Resman Terezija, Mušerlin Karl in Bastič Dominik.

Govorili bodo našim romarjem na Brezjah v soboto večer g. p. dr. Roman Tominec, v nedeljo zjutraj g. kanonik dr. Cukala na Otoku pa g. prelat dr. Slavič. Stiskani in zapostavljeni romarje rudarji k Materi vedne pomoči prosit jo tolaže in varstva v dušnih in telesnih potrebah.

Avtoškropilnik smo dobili, obenem bo služil kot brizgalna, kar je posebne vrednosti, ker pelje dva kubična metra seboj. Velja je 195.000 Din. Za dolgo progo, ki jo mora škropiti, bi se izplačalo naročiti večjega, da bi ne bilo treba tolikokrat voziti k oddaljenemu napajanju. Radi tega se tudi premalo škropi in se n. pr. opoldne dvigajo celi oblaki prahu za avtobusi kar prej ko še škropilniki ni bilo. Varčevanje ni zmiraj na mestu.

Knjižnica prosvetnega društva v Društvenem domu je izpopolnjena z novimi knjigami. Sežite po njih. Odprla je vsako nedeljo od 8. do 10. ure.

Oblečemo Vas

elegantno od nog do glave

za mal denar

sejo ugodno, tudi na obroke!

A. PRESKER

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

zopet redno ordinira
od 11—12 in od 3—5.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 23. avgusta: 9 Inž. Cerne: O poljedelstvu. — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.30 Versko predavanje, p. dr. Angelik Tominec. — 11 Salonski kvintet. — 12 Cas, dnevne vesti, plošče. — 15.30 Kuharjev šramel-kvartet. — 16.30 Veseloigra »Umor v Florjanski ulici« (Ljudski oder). — 19.45 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, poročja jugosl. prvak in vele mojster dr. M. Vidmar v slov., nem. in francoskem jeziku. — 20 Pavčičev večer: I. Uvodna beseda. II. Umetne in narodne pesmi pojeta ga. Pavla Lovšetova in Mirko Jelačin, pri klavirju g. Marjan Lipovšek. — 21 Prenos iz Rogaske Slatine: 1. Zgodovina in opis zdravilišča. 2. Simfonični koncert godbe Dravske divizije. — 22.30 Cas, poročila.

Ponedeljek, 24. avgusta: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.00 Prof. France Pengov: Reja plemenitih kožuharjev. — 19.30 Plošče. — 19.45 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poročja jugoslovanski prvak in vele mojster dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.00 Prenos iz Salzburga. —

Torek, 25. avgusta: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.30 Plošče. — 19.00 Prenos iz Salzburga: Čarobna piščal. — 22.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poročja jugoslov. prvak in vele mojster dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 22.30 Cas, dnevne vesti, nato salonski kvintet.

Drugi programi:

Ponedeljek, 24. avgusta.

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 19.00 Klavirski koncert. 19.30 Narodne melodije. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Koncert. — Budapest: 12.05 Koncert radio kvarteta. 19.00 Ciganska glasba. 20.00 Koncert gledališkega orkestra. 21.45 Violinski koncert. 22.30 Ciganska glasba. — Dunaj: 20.00 »Orpheus in Eurydika«. 22.50 Večerni koncert. — Milan: 12.14 Petra glasba. 21.30 Komorna glasba. 22.30 Plesna glasba. — Oslo: 20.00 Koncert. — Praha: 20.30 Narodne pesmi. 21.00 Violončelo koncert. 21.30 Klavirski koncert. — Rim: 21.00 Poljudna glasba. — Toulouse: 13.00 Popevke. 13.15 Plesna glasba. 21.15 Operne pesmi. 21.45 Operetni orkester. 22.45 Violončelo solo. — Stuttgart: 12.30 Plošče. 20.15 Poslovilni večer Frana Volkerja.

Torek, 25. avgusta.

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 19.00 Dunaj. — Zagreb: 12.30 Plošče. 19.00 Opera »Čarobna piščal«, prenos z Dunaja. — Budapest: 12.05 Opoldanski koncert. 18.30 Popoldanski koncert. 20.00 Koncert opernega orkestra. 22.30 Ciganska glasba. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. 13.15 Plošče. 19.00 »Čarobna piščal«, opera. 22.15 Večerni koncert. — Milan: 11.18 Lahka glasba. 13.00 Plošče. 21.00 Simfonični koncert. 22.30 Plesna glasba. — Oslo: 18.45 Poljudna glasba. 20.00 Dunaj. — Praha: 20.25 Radio kvintet. 21.00 Orkestralni koncert. 22.15 Plošče. — Rim: 13.10 Plošče. 21.00 Španska glasba. Komedija: »Il piedino«. — Toulouse: 12.45 Simfonični orkester. 13.15 Plesna glasba. 20.00 Plesna glasba. 23.00 Popevke. 23.30 Operetna glasba. — Stuttgart: 12.35 Opoldanski koncert. 21.00 Koncert. 22.00 Ciganska glasba.

Poskusna razlaga življenja, prosta za bravce tega lista.

Dobroznani astrolog prof. Roxroy se je iznova odločil, da izdela za prebivalstvo teh dežel povsem brezplačne razlage njihovega življenja v nemškem, angleškem in francoskem jeziku.

Sloves prof. Roxroya je na daleč razširjen in je povsem nepotrebno, da bi ga še posebej predstavljali. Njegova sposobnost, da razlaga življenje drugih, če so še tako oddaljeni od njega, je naravnost čudovita.

Celo zvezdoslovci različnih narodnosti in zelo ugledni po celem svetu ga posnemajo. On vam našteva zmožnosti, vam pove, kje in kako bi lahko dosegli uspehe in navaja prijetna in neprijetna razdobja Vašega življenja.

Cudili se boste nad njegovim popisovanjem preteklih, sedanjih in prihodnjih dogodkov in pomagano vam bo.

Gospod Paul Stahmann, izveščen astrolog Ober-Niewiadom, (Nemčija) pravi:

»Razlage, ki jih je o meni napravil gospod prof. Roxroy, popolnoma odgovarjajo resnici. So sad temeljitega, zelo posrečenega dela. Ker sem sam astrolog, sem natančno preiskal njegove planetarske račune in navedbe in dognal, da je njegovo delo perfektno v vseh posameznostih, on sam je tej znanosti vseskozi kos«.

Ako se hočete okoristiti s to izredno ponudbo in želite sprejeti poskusno razlago, sklicujte se na ta časopis in pošijite svoj las noročno pisani naslov z navedbo dneva, meseca, leta in kraja Vašega rojstva in priložite 10 dinarjev v bankovcih ali znamkah (kovanega denarja ne pošiljati) v pokritje stroškov te notice, poštne in kmalu boste prejeli poskusno razlago. Naslovite svoje pismo na: Prof. Roxroy, Dept. 3513 A Emmastraat 42, Den Haag (Holand) pisemska poština 3 din.

Opazka: Prof. Roxroy ne razume slovenščine in more torej žal odgovarjati le v nemščini (ali na željo v francoščini ali angleščini).

Stavbišče

v izmeri 13.630 m² na prodaj ob Ljubljanski cesti št. Petersko predmetje 1. del. Cena po dogovoru. Zavetišče sv. Jožefa v Ljubljani.

Izpraznitev letne zaloge

po globoko znižanih cenah pri tvrdki

„Elite“

damska in moška konfekcija
Prešernova ulica št. 7

Oglejte si izložbe in bogato izbiro v trgovini!

Zahvala

Nam je nemogoče zahvaliti se vsakomur posamezno za bogato izkazano nam soznanje med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega, dobrega soproga in očeta itd., gospoda

Jakoba Kovača

se tem potom najpriznanejši zahvaljujemo darovalcem krasnega cvetja in vencev, dalje za vse izraze soznanja, kakor tudi izredno mnogoštevilno častno spremstvo na pokojnikovi zadnji poti do groba. Posebno zahvalo pa smo dolžni častiti duhovščini za žalni spreved, preč. gospodu kanoniku Žagarju za globoko občuteni nagrobni govor, gospodu upravitelju Janku Jerali za njegovo ljubeznivo uslužnost, čisl. pevskega zboru za pretresljive žalostinke, raznim zastopstvom, spoštovanim tržanom in sploh vsem prijateljem in znancem, ki so spremili blagega pokojnika k večnemu počitku.

Vojnik, dne 20. avgusta 1931.

Karolina Kovač in otroci
ter ostalo sorodstvo.

Klanjajoč se volji Vsemogočnega naznanjamo pretužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naša nad vse ljubljena, zlata mamica in stara mamica, gospa

Ana Poderžaj roj. Golba

vdova po železničarju

po osem mesečnem mučeniškem trpljenju, danes ob 9 dopoldne za vedno zapustila ter odšla k pravičnemu Sodniku po zaslužno plačilo.

Pogreb naše zlate mamice bo v ponedeljek, dne 24. avgusta ob 2 popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta šte. 11, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1931.

Ivan, sin. Mici, Milka por. Mudrovčič in Anica, hčerke.
Janez, brat. — Micka in Francka, sestri.
Joško, zet. — Pepiček, vnuček. — In ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena soproga, mati, hči, sestra, teta in svakinja, gospa

Ivana Hlebs roj. Vrbinc

soproga posestnika in zidarskega mojstra

dne 22. avgusta po daljšem trpljenju, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 24. avgusta ob 5 popoldne od hiše žalosti, Hradeckega vas št. 54, na pokopališče v Štepanji vasi.

Ljubljana-Hradeckega vas, dne 22. avgusta 1931.

Žalujoči ostali.

Josip Lavtižar:

Bled in Briksen

Zgodovinska povest iz 17. stoletja.

1. Znamenje na nebu.

Veliko let je že preteklo, odkar se je godila naša povest. Pravijo, da čas mine. To pa ni res. Minemo le mi, toda čas ostane in neprenehoma rodi svoje otroke. Žal, da jih tudi neprenehoma požira.

Bilo je leta 1625, v sredi decembra. Po potu iz Lesca na Bled so korakali trije možje v kožuhih. Roke so tiščali v žepe in sneg jim je škripal pod nogami. Eden je bil Pretnar iz Zagorja, drugi Čebular iz Spodnjih Gorij, tretji pa grajski lovec Tomaž Dorn z Bohinjske Bele. Dorn se je pisal, obče pa so mu rekli Tibingar. Po opravih so bili v Radovljici, zdaj se vračajo domov.

»Stopimo hitreje« — je rekel Pretnar. »Ze se mrači.«

Po daljšem odmoru je pripomnil Čebular: »Mlaj je, zato bo noč še bolj temna. Ne zaostajajmo.«

Le lovecu Dornu se ni omajal jezik, njemu, ki je navadno tako rad govoril v koroški slovenščini. Znal je pa tudi dobro nemški. Doma je bil iz Velikoveca in stopil pred nekaj leti v službo briksenških škofov, ker sta bila z blejskim oskrbnikom Kristofom znana še iz prejšnjih časov.

Ko so prišli do savskega mosta, je bila že noč. Stopali so skozi gozdno samoto po klancu navzgor. Ta kraj, ki mu pravijo v Betinju, je še dandanes tako zapuščen, kakor je bil takrat. Ob desni strani pota

je v poletnem času šumel potoček, zdaj je bila voda zamrznjena. Na obeh bregovih soteske so stale, močno smreke, ki so čakale sekire, pa se takrat ni nihče zmenil zanje.

Vrh klanca se je pokrajina razširila. Nebo je bilo posejano z zvezdami. Med njimi je kraljevala zvezda repatica.

»Ze tretjo noč jo gledamo« — je dejal Pretnar. »Ljudje so vsi prestrašeni; nič ne bo dobrega.«

»Pri nas je vse letelo skupaj, ko smo jo prvič videli« — je pripovedoval Čebular. »Pomika se s svojim repom od Višelnice proti Stolu. Ženske so sklepale roke, otroci so jokali, možje pa smo tiho premišljevali to čudovito stvar. Pravijo, da pomenja njena metla hudo kazen, ki nas bo zadela. Kazen bo pa toliko hujša, ker rep ni raztegnjen, temveč je v sredi zakriviljen. Pravijo tudi to, da dolgi rep zastruplja zrak in da nas zato čaka kuga.«

Zdaj je šele grajski lovec Dorn posegel vmes.

»Mar ni dovolj velika kazen sedanja vojna, ki traja že sedem let? Pa še ne bo konca. Povsod ropi in morije. Poleg tega neznanstveni davki; vse nam hočejo pobrati. Morebiti bo grajski šternkukar kaj več povedal o tem. On ima — kakor vesta — na blejskem gradu velik daljnogled, s katerim opazuje zvezde na nebu. Naj mu verjame, kdor hoče. Jaz sem pa precej podoben nevernemu Tomažu, mojemu patronu.«

»Menda prerokuje iz zvezd srečo in nesrečo« — je razlagal Pretnar. »Pa saj ga mi kmetje ne razumemo, ker govori nemški. Nekaj besedi zna tudi po kranjskem, toda jih izgovarja tako nerodno, da se mu smejemo. Poglejta luč na gradu! Tam prebiva ta čudak in študira morebiti vprav zdaj repatico na nebu. Gotovo bomo kaj več izvedeli od nega.«

»Zgoraj svetijo zvezde, spodaj pa stoji norec in čaka na odgovor« — je dostavil hudomušno Tomaž Dorn.

Blizu bobenskega gradiča so se naši trije znanci poslovili. Pretnar je ostal v Zagoricih, Čebular je šel proti Spodnjim Gorjam, Dorn pa je nadaljeval pot ob blejskem jezeru na Bohinjsko Belo. Voda je lahino pljuskala ob samotne bregove, ker jezero še ni zamrznilo ob tem času. Kljub nočni temini so se še dovolj dobro razločevali obrisi cerkvice na otoku. Repatica pa se je tačas že toliko približala Stolu, da je moral Dorn gledati nazaj, če jo je hotel videti. Ko je prišel do Petranove gostilne, ki je bila takrat znatna stavba, pol zidana in pol lesena, je stopil vanjo in našel pri mizi tri zakasnele pive.

»Glej ga, Tibingarja!« — je zaklical eden in mu ponudil kozarec vina.

Dorn ni slišal rad tega imena, vendar ni bil razžaljen, če ga je pijanček tako nagovoril. Ime je dobil od mesta Tübingen na Nemškem. Tja je rad zahajal kranjski reformator Primož Trubar, ki je imel prijateljske zveze z ondotnimi luteranci.

»V Radovljici sem bil po opravih« — je rekel Dorn mirno in prisedel k družbi. »Videl sem luč v gostilni in zato vstopil, da bi se nekoliko pogrel.«

»Hej, logar, kaj pa hodiš tolikokrat v Radovljico in še naprej v Bégunje?« — je vprašal Dorna drugi pivec. »Prijateljsko te opominim, da nič dobrega ne slišimo o vaših sestankih.«

»Delate nekaj na skrivnem« — se je vmešal tretji v pogovor. »Pa ni več tako skrito kakor vi mislite. Saj so luterance že pred dvajsetimi leti pregnali iz naših krajev, zdaj pa hočete zopet vpeljati krivo vero.«

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Vjačeslav Šiškov:

Baklanov

Baklanova sem srečal ob vznožju Aradanskega gorovja v obvodju Gorenjega Jeniseja. Kljub svojim 62 letom je bil videti, kakor bi jih štel kvečjemu 45. Bil je srednjevelik, mišičast, s črno brado, in izpod kosmatih obrvi so veselo gledale modre, malce zvite oči. Pila sva po kosilu čaj. Najina konja sta se pasla blizu ognja. Komarji, ki ne marajo dima, so kakor oblak hudobno prežali oddaleč. Imeli smo solnčen dan, in pragozd je bil prijazno zamišljen. Ko sem se po kosilu zleknil na belkasto zelenem mahu, sem slučajno zagledal deblo bližnjega, po kadilu dišečega bora in se začudil. V višini enega metra od tal je leskevalo kakor ognjeno rdeč rubin.

»To so komarji,« je rekel Baklanov, »napili so se bili konjske krvi, ko sva jahala, in zdaj omedleli od dima... Le počakajte... takoj vam bo bom zagodel!« Nasmehnil se je, vstal in pričel nekaj pobirati po tleh.

Tudi jaz sem stopil k drevesu. Vse deblo je bilo posejano kakor z dozorelimi brusnicami z nasičenimi, debelimi komarji. Če sem približal prst, se niso ganili: bili so opijanjeni in sladko dremali.

»Le čakajte,« je pristopil Baklanov in spustil med rdeče komarje dve debeloglavi mravlji. Ozrla sta se, otipali najbližje komarje, prešteli pijano čredo, se pomenili s tipalkami med seboj in z glavo navzdol odhiteli zopet na tla.

»Zdaj se bo pričela predstava,« se je veselo namuznil Baklanov. Četrť ure pozneje je prikorakala v strnjjenih vrstah vojska iz mravljišča. Takoj se je lotila dela. Mravlje so po dve in dve dvigale opijanjene komarje. Vsak par je spustil svoj plen na hrbet tretjemu nosaču. Ta se je napejal in komarja vlekli na tla, kakor vleče stražnik onesvečenega pijanca na policijo. Na tleh je odložil nosač komarja, se zazibal od utrujenosti in obstal. Dva nova vojaka sta natovorila komarja na hrbet svežemu nosaču, in tako je šlo vedno naprej. Malinasto rdeči madež na deblu bora je kmalu izginit.

»Dobrota sva storila,« je pripomnil Baklanov, »naklonila sva podli mrčes pametnim mravljam. In čila sva postala dobrotnika, bova zato kmalu poplačana: ustrelila bova srno ali celo jelena. Kaj se mužaš, fante? Ali ne verjameš? Nikar ne misli, da si najpametnejši z ubogim svojim razumom. Previdnost vodi vse na svetu, in velja za človeka, žival pa tudi najneznatnejši stvor vedno ena in ista postava. Če boš komu storil dobro, boš z dobrim tudi poplačan. Če pa boš komu škodoval, se bo zlo na tebi maščevalo. Zapomni si to, prijatelj! Vse življenje temelji na tem zakonu. Če bi vpoštevali ljudje to resnico, bi kmalu imeli raj na zemlji. Veruj v dobro, in srečno boš živel. To ni nobena izmišljotina. Prepričalo me je o tem vse življenje, kakor tudi tebe. Jaz sem starejši nego ti, prijatelj moj, a zapomni si, da bo tudi tebi razodel Bog svojo voljo. Poslušaj na primer, kako sem se nekoč usmilil džejrana (kavkaške srne). To je bilo še na Kavkazu.

»Kako pa si prišel ti na Kavkaz, Leontij Mojiseič?«

»To je dolga zgodba, a poslušaj, če hočeš. Moj oče je bil donski kozak, in ko sem dorastel, me je poslal na Sveto Goro, ker se je bil zaobljubil. A ko sem postal polnoleten, sem odšel iz samostana in prišel preko Turčije pa Perzije na Kavkaz. Postal sem lovec, se s 26 leti oženil in s 36 leti odšel v Sibirijo k veliki reki Jeniseju. To je vsa moja povest. A poslušaj. Bil sem nekoč na Kavkazu na lovu in zašel v planinah na ozko stezo. Komaj pol metra je merila. Na desno je bila navpična stena, na levo pa prepad. Džejran mi je prišel po tej stezi naproti. Oba sva obstala. Plašno me je gledal, ker ni mogel naprej. Nazaj pa tudi ni mogel. Pobeignil je bil pred lovskimi psi. Slišal sem kako so lajali za ovinkom. Kaj sem hotel z njim? Moral bi ga ustreliti ali ga poriniti v brezno. A upr je vame oči in me prosil: »Usmili se, pusti mi življenje!« In nevidna moč mi ni dala, da bi dvignil puško. »Le pojdi, revež,« sem mu rekel. Počasi sem odkorakal nazaj, dokler ni postala steza širša, in džejran je takoj švignil mimo v gozd. Kmalu je stekel mimo lovski pes in za njim konjenik. Vesel sem bil, da sem rešil nedolžno žival. A dan je bil soparen. Postal sem utrujen in zaspal pod topolom. Kamenje je bilo razgredo. Nenadno sem napol odprl oči. Zagledal sem, kako teče neka mala stvar po stezi. Bila je miš. In takoj sem zaskočil, kako je zažvenketalo nekaj na kamenu. Zdaj sem se popolnoma zbudil. »Oha,« sem pomislil, »ta miš je pa zgubila srebrn novčič. Miši imajo rade srebro; če ga kje najdejo, ga takoj skrijejo v svojo luknjo. Odšel sem po stezi in res kmalu zagledal starinski srebrn novčič. Začel sem iskati mišo luknjo. Nisem je našel, a zato sem našel še štiri novčiče. »Ne,« sem pomislil, »tu blizu neke mora ležati zaklad.« Drugi dan sem privedel s seboj še dva tovariša. Res smo našli v skali zazidan vhod. Vdrli smo noter in zagledali dve skrilavi krsti. V prvi je ležal velikan, same kosti, in poleg velikanski meč: bil je dolg kakor vsa krsta. V drugi krsti je bila v zlato zavita žena: imela je dve zlati zapestnici, uhane, prstane in drug nakit, na čelu pa zlat obroč. Vse je bilo zlato in posejano z dragulji.

Poleg kosti je ležala dolga pa gosta črna kita. Mislim, da je imela tako kito samo jako lepa žena: bila je najbrž kneginja ali kaj sličnega.

Seveda smo pustili grob nedotaknjen. Komu bi mogli vse to prodati, če bi vzeli? Nemara nas bi še zaprli. Prijavili smo zato rajši vse znanstvenikom v mestu. Muzej mi je izplačal tristo rubljev nagrade. Iste noči se mi je prikazala kneginja v sanjah. Sedela je na prestolu v svečanem oblačilu in držala v roki miško. Miška se je vzpela na dlani, zažvižgala, in iz gozda je pridrvel džejran. Kneginja se mi je nasmehnila s črnimi očmi, in nenadno jo je zagrnila plava luč. Začel sem samo kratke besede: »Miš, džejran, živ, zlato. Kupi si konja, za Ural pojdi z ženo, živi! Dober si bil in boš z dobroto poplačan.« Potem pa je zaplesala plava luč in izginita kakor megla... Dolgo sem mislil na te besede in sem jih naposled menda razumel, hvala usmiljenemu Kristusu. Mislim, da ne sme biti človek ošaben napram drugim stvorom. Bog je ustvaril človeka, miš in cvetlico, ter ima vse svojo vrednost. Ljubiti moramo bližnjega kakor sebe in, če bo potrebno, žrtvovati božji ljubezni tudi življenje... Tako uči Baklanov, ki je pesnik kakor vsak v pragozdu izgubljen lovec, in ne zaupa človeškemu ozkosrčnemu razumu.

»Bog je ustvaril svet: življenju sledi smrt, in iz smrti klije novo življenje. Samo Bog gleda v večnost. Ljudje vidijo samo današnji dan, a vendar so tako domišljivi, da bi za vekomaj radi narekovali svoje postave. Ne vedo, da bo slejaliprej, en tisoč let preje ali pozneje — kaj zato? — vseeno obveljala božja resnica pa na laž postavila človeško laži-pravico.«

Baklanov je postal mrk in nemiren, ker se je preveč zagledal v globino svoje gozdne filozofije. Hotel si je menda oddahnuti in se zopet nasmehnil. »A kaj zato... Nič ne de... Če hočeš, ti povem o nekem dogodku. Zanimiv slučaj sem doživel, pa videl boš, kako sta trčili obe pravici: kratkovidna človeška in božja, večna. No, poslušaj...«

Imeli smo hudo zimo. Solnce je bilo v meglo zavito, in od mraza je pokalo skalovje in drevje. Sam sem bil v zimovišču. Vzel sem težko puško za medvede in še eno cevko s šibrami za verice, pa šel na lov. In čim sem se povzpela na sleme, sem opazil, da čepi v zavetju, v snegu neki človek. Zavihal si je bil ovratnik, povesil glavo in ždel pod hribom. Smuči so stale poleg. Stopil sem bliže in videl, da tega človeka ne poznam. Sunil sem ga v bok, pa se je zvrnil kakor lesen. Bil je že trd od mraza. Dolgo sem z njim ukvarjal, dokler ni oživel. Privlekel sem ga v zimovišče, mu dal špirita in vroče juhe. Zaspal je in se mi drugi dan že nasmehnil. Ko je okrevljal, mi je pripovedoval:

»Jaz sem doma na Slemenu, 90 km odtod. krojač sem, 33 let star in Karpov mi je ime. Hotel sem v mesto Minusinsk po svoje krojaške potrebščine. Stražnik mi je naročil novo uniformo, pa sem rabil svetle gumbe in druge stvari. Pri nas imamo pismošče. Vsak drugi teden gre v Minusinsk po pošto na smučeh. Prosil sem ga, da bi mi nakupil, kar potrebujem, a ni maral. »Pojdi rajši z menoj na smučeh,« je rekel, »vse bova nakupila, stopila potem v gostilno, pa se dobro imela. V mestu imajo pivo in sladko žganje, na vasi tega nikoli ne boš pokusil.« Odgovoril sem mu: »Nimam toliko denarja, da bi ga zapravljaj, in tudi ne pijem rad. Pred vsem pa nisem vajen smuči, kje bi šel s teboj! Samo utrudil se bom in te zadržal.« A poštar se ni vdal: »Le pojdivaj!« je govoril in me skoro za roke vlekli s seboj. Bil sem tako bedast, da sem na zadnje pristal. Odrinila sva in pretekla prvi dan 60 km. Popolnoma sem opešal, a treba je bilo napraviti še 200 km poti. Drug dan so se mi šibile noge. Rekel sem mu: »Bolj počasi vozi! Kam tako hitiš?« A on je samo zaklical: »Le pritisni, ne zaostajaj!« Proti večeru mi je odvzel vso priljago: sekiro, vžigalice, prepečenec, in rekel: »Zdaj pa le vozi prav počasi po mojih sledovih. Počakal te bom onstran tega klanca. Naredil bom v zavetju ogenj pa pripravil večerjo.« Verjel sem mu in vse brez pomislekov izročil. Poštar je hitro izginil za gričem. Povzpela sem se navzgor in mislil: no, zdaj se bom spustil samo še po tem klanecu, pa me bo čakala večerja. — A čim sem prišel do slemena, sem videl, da leze poštar že na drugo goro, približno 10 km daleč. Prišel je na vrh, pa je tako jadrno urezal navzdol, da sem ga v trenutku izgubil izpred oči. Zdaj mi je mraz stisnil srce in so se mi od groze naježili lasje. Razumel sem, da me je poštar nalašč zapustil in izročil neizogibni smrti. Ti pa si me rešil, oče.

Pripovedoval mi je to in se bridko jokal. No, torej. Pričel sem po tem dogodku čakati na onega poštarja, morilca. Saj sem vedel, da se bo po isti poti vrnil, in tudi vedel, kdaj se bo to zgodilo. Koncem enajstega dneva sem stopil v klanec in jel pričakovati. Trepetlika je bila zrasla na tem hribu, in sem se pod njo postavil na prežo. Vreme je bilo tiho, in kmalu sem zaslišal škripanje snega. Glej ga, že prihaja... Drvel je naravnost proti meni. Snel sem puško z ramena. Ko je zavil proti trepetliki, sem mu zaklical: Stoj!

Ustavil se je v kakih 30 korakih, in tudi skozi ivje so mu zabliskale pod jelenjo kučmo oči: »Baklanov, ali si res ti?«

»Sem. Kje pa je tvoj tovariš Karpov, krojač?«

»V mestu je ostal, gumbe kupuje in take reči.«

»Zakaj lažeš? Ti si ga zapustil prav na tem mestu, kjer zdaj stojiva.«

Poštar se je odkril, razgrela glava se mu je na mrazu kadila. Zopet se je pokrili, pričel govoriti, in glas mu je drhtel kakor šiba na vodi: »Odkod to veš, Baklanov? Ti si res čarovnik... Zaostal je bil res, a jaz nisem mogel čakati... Menda le ni umrl?«

»Je. Tudi ti boš takoj umrl.«

»Baklanov! Kaj hočeš? Leontij Mojiseič!«

»Stoj, čakaj,« sem odgovoril in vtaknil naboj v puško.

»Baklanov! Saj nisem kriv!«

»Ti si mu vzel sekiro in vžigalice. Izmisliš si pretvezo, da bi mi odvzel vso hrano. Izpostavil si ga smrti. Morilec si.«

Zdaj je poštar zaihtel: »Baklanov, samo eno besedo! Usmili se! Daj, da ti povem. Razumel boš!«

Spustil sem puško ob nogi. »Že prav. Le ven s tvojo besedo. A razumna naj bo.«

Stopil sem bliže. Prej je bil poštar rdeč in razgret, zdaj pa je ves drhtel, in obraz mu je bil bel kakor sneg. Ostro je gledal: ali mu želim dobro ali pogubo. Razumel je: zmznjena lica so mu zadržala in zaihtel je. »Strah me je prevzel,« je rekel, »ko si dvignil puško. Hudo je gledati smrti v oči.«

»Če ti je bilo hudo, misliš, da njemu ni bilo prav tako hudo?«

»Ničesar ni odgovoril, samo stran je pogledal in mežikal. Nasekal sem smolnatega smrečja in zažgal velik ogenj. Rekel sem mu, naj sede: »No!«

»Nevesto imam,« je pričel, »Ljubašo. Rada me je imela. A odkar je prišel ta krojač, se mi je izneverila. Tako sem zašel v greh. Če zopet izgine, sem mislil, se bo vse uredilo.«

»Kdo pa je povzročil tvoj greh?« sem vprašal.

»Kdo? Seveda Karpov, krojač, naj se Bog usmili njegove duše.«

»Ne,« sem mu odgovoril. »Krojač ni kriv, in tudi dekle ne. Ti si kriv, če nisi znal obvarovati nje e ljubezni. Ali te je imela rada?«

»Seveda me je imela. To se pravi, ni me zavrnila, ko sem snubil. Saj imam službo... Eh!«

»No, vidiš, sem rekel, »tudi tič se včasih ujame: vidi vabo in gre v zanjko. Odtod pa roma naravnost v lonec.«

Vzdihnil je, me ježno pogledal, nič odgovoril. Odprl je bisago, vzel iz nje volneno blago in mi pokazal: »To sem kupil Ljubaši v dar.« Zastrl si je z rokami obraz in pričel ihteti: »Ti ne veš, Baklanov, kako mi je pri-

M. Winter:

Igra za življenje

Lepega dne sem sklenil, da kot novinar obiščem veliko blaznico v X. in svoja opazovanja objavim v obliki »zanimivega podlistka«.

Stopil sem skozi odprta, velikanška železna vrata, ki so se jim pozlačene konice bleketale v solncu, in prišel v krasen, dobro oskrbovan park.

Visok moški glas mi je prijazno voščil dobro jutro.

Hitro sem se ozrl in zagledal velikega moža herkulске postave, ki je smehljač se stal pred mano; v levi roki je držal star, širokokrajzen slannik, v desni pa je imel izredno velike vrtnarske škarje.

Na sebi je imel črno in sivo progaste hlače in prteno obleko, kakršno navadno nosijo vrtnarji. Najbolj zanimiva na tem možu je bila izrazita, značilna glava, lepo oblikovana in skrbno negovana. Vranje črni lasje so mu okrožali lepo, nekoliko blede obličje, v katerem je žarelo dvojno temnih, iskrih oči.

Kmalu sva bila v živahnem pogovoru in brž sem spoznal, da je ta upravni uradnik, za kar sem ga imel, zelo izobražen mož. Medtem sva se bila približala zavodovemu poslopju in vprav sem se bil namenil, da grem po velikih, širokih marmornatih stopnicah, ki vodijo do visokega, veličastnega portala, ko me je »uradnik« s hlastno izgovorjenim povabilom: »Izvolite, prosim, z menoj!« spravil s sabo. Odprl je stranske duri, ki sva skozi nje po polžastih stopnicah prispela na ozek, mraven hodnik. »Zdaj mi dovolite, da vam nekaj zanimivega pokažem!« se je vljudno obrnil k meni.

Naglo je stopal po dolgem hodniku in jaz za njim. Odprl je vrata, postal in rekel: »Prosim, vstopite!« Neznaneč je šel za mano in z zamolklim hruščem so se zaprla težka vrata. Bil sem v tesni, belo pobarvani celici. Navadna postelja, preprosta miza s tremi pleteni mi stoli, železen umivalnik in nekaj predalnik med obema ozkima, zamreženima oknom, ki sta puščali le malo svetlobe, to je bilo vse pohištvo. Neznaneč je molče liki soha stal pred zaprtimi vrati celice. Gledal sem ga ves pobit. Velike, žareče oči so se nenavadno razširile in me iz smrtno bledega obličja motrile s strahotnimi, srepimi pogledi. Tenke nosnice so se mu tresle. Ozke ustnice so bile tesno zaprte. Košato oprse se mu je širilo in ožilo ob težkem, neenakomernem dihanju. Velike vrtnarske škarje je krčevito tiskal v svoji desnici. »No, kaj bo?« sem vprašal. Ni

jetna. Niti dneva ne bi mogel živeti brez nje. Ljubaša, solnce moje!«

Vtaknil je nos v sneg, pričel z nogami grebsti po snegu, si strgal z glave kučmo in jo vrgel naravnost v ogenj. Plakal je kakor prismojen.

»Stoj!« sem ga prekinil, »dosti je že! Če tudi nisi imel nobene pametne besede v odgovor, so vsaj tvoje solze kaj vredne, ker prihajajo iz srca. Pojdi z Bogom. Tvojo kroglo bom rajši privoščil medvedu.«

Vzel sem naboj iz puške. Poštar si je obrisal solze, vzdihnil, si nataknil smuči in z volneno ruto ovil glavo.

»Le pojdi,« sem ponovil, »ne bom te sodil, ker se ne upiraš človeški pravici. A ne pozabi, da je slepa. Kako se boš zagovarjal pred svetlo božjo pravico?«

»Bog mu daj večni pokoj,« je vzdihnil poštar in se prekrizal. Priklonil se mi je in zaklical: »Baklanov, oče, le molči o tem. On je umrl, jaz pa moram živeti. Naj ve o tem samo njegov mrzli grob in nihče drug...«

»Samo grob!« sem mu zaklical, in odmev je v gozdu ponovil: grob! Tudi krokraj je nenadno zakrakal isto: grob! Dobro sem čul. Pismošča je naglo zletel po stezi in mi kmalu izginil izpred oči...

»Stoj no, torru...« Baklanov je sedel konja. »No, in kaj se je zgodilo potem? Saj sem ti pravil: grob! Samo bedaki mislijo, da sem čarovnik, jaz pa vem, da je pravica na svetu. Krojač še ni zapustil mojega zimovišča, poštarja pa je našel kmalu potem lovec, moj tovariš, mrtvega. Le pomisli: medved ga je pomandral. Dosti let že živim na svetu, a nikoli nisem doživel, da bi se lotil medved pozimi kakor topot neoboroženega človeka. Zgodilo pa se je nemara nekako takole: Ko sem se od poštarja poslovil, je kmalu zapihal sever in se pričel metež. Vihar je razgrajal po gozdu in zvrnil marsikatero drevo. Moral se je zrušiti kak bor naravnost na medvedov brlog. Tako se je medved zbudil in se razljutil. Poštar pa mu je prišel prav takrat naproti. Zver je dvignila šapo in mu z enim udarcem končala življenje... No, zajaši, fante, da bova do mraka doma!«

Baklanov je pogljal konja in prepričano dodal: »Zdaj pa misli kar hočeš, fante. Če si domišljav, boš rekel, da je to samo slučaj. Če pa si pametnejši, se boš spomnil na božjo pravico. Baklanov mu je odpustil, medved pa ne. Jaz pa samo eno vem: ono kroglo, ki sem jo imel za poštarja pripravljeno, sem potem pogljal medvedu v srce. Kmalu sem bil našel zver, se prekrizal, sprožil puško in takoj podrl medveda. No, pojdi!«

»Leontij Mojiseič!« sem vprašal, »ali si res hotel ustreliti poštarja?«

»Ne,« je odgovoril Baklanov in si pogladil brado, »samo posvariti sem ga hotel, da bi si zapomnil za vse življenje. No, le poženi, prijatelj, kmalu bova doma!«

mi odgovoril, ampak dalje je strmel vame in plemenite poteze njegovega obličja so se pri tem zategnile v zlobno, porogljivo spako. Nekaj sekund sva molče strmela drug v drugega. Tedaj me je obšlo grozno, strahotno spoznanje. Smrtna groza me je spreletela in s klekajočimi koleno sem gledal zagonetno postavko, ki je stala pred menoj kot neizprosno maščevanje. Imel sem opravka z blaznikom, ki je bil videti izredno močan. Zaklical sem na pomoč. Tedaj je blaznik strašno poskočil, me z žilavo pestjo pograbil za prsa in tresčill v kot celice. Skoro nezavesten sem obležal nekaj sekund. Dvignil sem se z mučnim in strahotnim občutkom, da bodo v naslednjih minutah morilne pesti besneža storile žalosten konec mojemu življenju.

Kar zagonazelo je po meni. Tresel sem se po vsem telesu in si drgnil boleče ude. Blaznik je stopil k meni.

»Veste, kdo sem?« me je nahrulil. Nisem mu odgovoril, le motril sem ga s strahom in bojaznijo in si mislil: še ta trenotek bo po meni!

»Črni šahovski kralj sem!« je nadaljeval z mogočno kretnjo, »ki mi je dano, da se v odličnem šahovskem turnirju poizkusim s teboj, z Andersenom, nepepmagljivim zemljanom!«

Stopil je k predalniku in iz lakirane skrinjice vzel zložljivo šahovnico z ličnimi figurami ter vse naglo razpostavil po mizi. Osupel sem ga gledal. »Torej izvoli sesti, mojster!« je rekel in mi porinil stol.

Drugič si nisem upal klicati na pomoč, ker sem se bal, da umobolnega iznova ne popade jeza. Tako sem se popolnoma ravnodušno usedel za mizo k črnim figuram.

In ti je, veliki mojster, znano, za kaj igrava?« je spet začel in v roki stiskal vrtnarske škarje. »Veš, kaj staviva?« Nič nisem odgovoril, samo plašno sem strmel v njegov spačeni obraz. »Življenje staviva!« je zavpil in mi tik pred očmi vihtel velike škarje.

»Vidiš, bratec, te ostre škarje?« je pristavil, »kdor bo premagan, mu zmagalec s njimi odreže glavo. Glej tako...!« Prijel je orodje za lesene držaje in nekolikokrat po bliskovo vrezal, da je zazvenela ostrina.

Zdaj se je usedel meni nasproti in s kraljevim kmetom otvoril igro. Čisto sem bil pod oblastjo tega blaznika in zdela se mi je najbolj pametno, da brez oklevanja pristane na njegovo bedasto idejo. Pomaknil sem kmeta. Takoj mi je sijajno odvrnil s tekačem in

po moji potezi poslal kraljevega konjiča na pozorišče. Tako sva nekaj časa igrala. »Pazi, bratec!« je zakričal in mi med zvenečim smehom s konjičem vzel damsko trdnjavo. Bil sem presenečen. Pred seboj nikakor nisem imel navadnega igralca, temveč šahovskega mojstra. Moj že tako strašni položaj se mi je spričo tega zdel še slabši in obupnejši. Partija bom izgubil, to že zdaj vem, in kaj potem...? Potem me ubogi norec gotovo brez usmiljenja obglavi s svojimi škarjami. Bilo mi je nerazumljivo, da na hodniku nihče ni imel nič opraviti, da prav nikogar nisem slišal. Malo je manjkalo, pa bi omedlel. Sumelo mi je in bobnelo po ušesih, in kot v megli sem videl šahovske figure in svojega groznega soigralca. Tedaj se mi je zdelo, kot da s hodnika čujem korake, in z naporom vseh svojih sil sem zakričal na pomoč. Blaznik je poskočil, kot da ga je pičila tarantola. Neko-

njenimi zobmi. »Bratec!« je kričal, »zdaj pride smrt!«

Skočil sem mimo njega do vrat. Tedaj sem čutil, kako so me zgrabile njegove železne pesti in me je po kratki, divji borbi vrgel na tla.

V največji sili mi je šinila v glavo srečna misel, ki je zame pomenila rešitev. »Mojster!« sem z največjo muko spravil iz sebe, »premagani ste vendar vi, saj vendar veste, beli je začel in v treh potezah matiral!«

Te besede so učinkovale kot čaroven rek. Umobolni me je spustil in vstal. Sam sem se mukoma dvignil. Z obema rokama se je prijel za čelo.

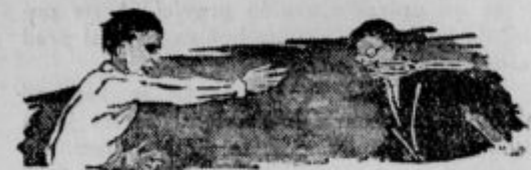
»Da, da, tako je,« je nekaj sam pri sebi godel. »Beli je potegnil in v treh potezah matiral.« Stopil je k mizi in motril belega, to je on! Na mojo navzočnost je bil docela pozabil.

Tiho, z močno utripajočim srcem sem se splazil do duri, smuknil ven in hitel odhod, kakor bi me furije podile. V parku sem se nezvesten zgrudil...

Kakor sem pozneje zvedel, je bil blaznik, ki so mu zaradi mirnega vedenja zaupali delo v parku, nekoč šahovski mojster svetovnega slovesa in sicer Rus dr. Ivan Kyrovič...

Pred leti je bil vzbudil pozornost šahistov s svojimi duhovitimi problemi, zasnovanimi skupno po enem načelu: Beli vleče in v treh potezah matira!

Tako sem si bil sam rešil življenje.

likrat je škarje zavihljal nad svojo glavo in jih nato zagnal proti meni. Završale so komaj za las mimo moje glave, se na steni odbile in rožljaje padle na tla. Iz navrtane luknje v steni se je vsipala malta. Zdaj je norec stopil k meni, me bliskovito objel, z levico božal po licu in mi na uho šepetal: »Ne smeš tako vpiti, bratec, sicer figure pobegnejo!« Potem me je spustil in se zopet mirno usedel k igri.

Mrzel pot mi je oblival čelo, zdelo se mi je, da se celica in vse v njej vrti v divjem, neugnanem plesu. Prestavljal sem figure tja v en dan. Tedaj je iznenada kot iz megline dalje prignel do mene mogočen glas. »Mat!« Izmučen in pripravljen na vse najhujše sem se naslonil na stol.

Mož je vstal in planil v bučen krohot. Skočil sem in ga pričakoval s pestmi in stis-

Steguweit:

Sidonijeve

Nad zelenim predmestnim gričem je pokojno dihala svetla in soparna noč. Vseposvods se je glasila pesem poletja. Zapoznele čebele, ki so po bezgu še stikale za medom, regljajoče žabe v tolmunu in tajinstveno brnenje brzojavnih dregov. Po najvišji vzpetini griča se je razprostiral majhen gozd samih brez in bukev, sredi tega gozda je stal selski dvorec, ne morda knežje velik, slemen je bilo prav preprosto in streha iz črnih skrilic, ki so izpuhtevale še poldansko vročino.

Trgovca Lotar Sidonij, ki je stanoval v tem dvorcu, se je tukaj zelo prijetno počutil, daleč proč od mestnega trušča, in bilo je na večer po končanem dnevnem delu čisto prav, da je imel miren kotiček, kjer je lahko nemoteno razmišljal o neprestanih skrbih vsakdanjega življenja.

Danes pa se je v svetli in soparni poletni noči dogodilo nekaj, kar trgovcu Lotarju Sidoniju ni dalo miru. Ko je še v pozni nočni uri bral v postelji časnik, je iz spanja prebudil svojo ženo, da bi jo v dvomu pobaral, ali ne sliši, kako pes hudo laja, in ali ne misli tudi ona, da ta trdovratni lajež življi nekaj pomeni?

Gospa Hilda Sidonijeva, sicer pogumna dama, si je s tresočimi se prsti mela oči in, preden je mogla svojemu možu odgovoriti na njegovo skrivnostno vprašanje, se je spomnila, da je bil pes že pred dvema urama nemiren in da se je že tedaj besno rohneč zale-

taval v verigo. Svojem možu je vprav hotela praviti o tem, ko sta se zakonca, od nenadnega strahu otrpla, molče spogledala: Cula sta trobento tako razločno, kot da bi kdo v hiši sami trobil. In pesem, ki se je mehko in pridušeno kot star vojaški naпев razlegala v noč, je bila celo hišnega psa pomirila, da zdaj ni več lajal, temveč je še sam spremljal otožno melodijo trobente. In ker sta uglejnost in milina prijetnega glasu, ki ga je dajalo glasbilo v tako pozni nočni uri, deloma tudi blagodejno vplivali, se je gospod Lotar Sidonij prvi znašel. Komaj slišno je rekel, da so to najbrž glasovi njegove lastne trobente, ki jo je včeraj pozabil v sobi. V hiši mora torej biti neznanec, seveda je način tega nočnega obiska vsekakor zelo nenavaden.

Medtem ko je bila gospa Hilda še vedno prepadena in vsa iz sebe, se je trgovec Lotar Sidonij ogrnil s plašcem in se oborožen z debelo palico splazil na stopnišče, kjer se je zdaj glasno in doneče slišala pesem čudnega muzikanta. Brž je premislil, ali naj kliče policijo, toda njegova žena mu je bila že za petami in ga rotila ter z iztegnjenimi rokami prosila, naj vendar pomisli, kako nevarno je z vlomilcem imeti opravka na tem samotnem griču; morda bi pomagalo, če predznega trobentača naženeta z glasnimi kliči na pomoč, vsekakor do telefona zdaj ne moreta, ker v tisti sobi je zdaj tujec.

Toda gospod Lotar Sidonij ni bil nikak bojazljivec. Po vsej hiši je prižgal luči, smelo

šel po stopnicah navzdol in odprl skrivnostno sobo. — Videl je kaj miroljuben prizor: Na preprogi je klečal bradat mož blizu petdesetih let; ni se dal motiti, igral je kar dalje, brezskrbno in z isto vnemo, in šele ko je zagorela stropna svetiljka, se je opazilo, kako mu po licih teko solze. Palico, ki jo je trgovec stiskal v rokah, je povesil in tudi gospa Hilda je zdaj z mirnim glasom vprašala nočnega obiskovalca, kaj je v tej sobi prav za prav izgubil?

Tedaj se je dvignil bradati trobentač, vzel bleščeče glasbilo od ust in rekel, da je tu izgubil le svojo trobento, svojo ubogo trobento. Da ni prihuljen tat in ne očitien grešnik, da je gospodar te hiše le okno pozabil zapreti. Ime mu je Caharija, je čebelar in prejema rento, ampak prej je nekoč trobil v pekem polku na to trobento, natančno ve, da je njegova; saj jo je gospod Lotar Sidonij kupil vendar pri istem starinarju, kjer jo je moral v dneh, ko je denar stalno izgubljal na svoji vrednosti, zastaviti on, obubožani Caharija. V stiski pač, v stiski!

Trgovca in njegova žena nista nič odgovorila. Kar je bil tujec ihteč pravil, je bilo res vse do zadnjega. In da je ta revež edini resnični nekdanji lastnik trobente, je dovolj jasno dokazovala čudovita ubranost njegovih pesmi. Še vedno je stal v sobi in kot prej za-

Frlaučku Gustl ma beseda

»Zdej, ke sva že glih tlela na Mirji, pa stopva še mal kela naprej, de uva vidla, kua kej tamla ukul Gradašce pučnega, sm reku Cene in ga za rukau putegnu preč od tistga rimskega zida, ke je biu vajz zaveran, kokr de b še nkol nubenga zida na vidu na svet.

»Kua ste ga pa spet tlela pulumil?« se je Cene začudil, ke sva pršla od Gradašce in se začel tku rečat, de b kmal poču. »Ud kdaj je pršlu pa spet tu u moda, de mustove na suhm pustaulate in de voda mem musta teče, namest pud nim?«

»Holt, Cene, tu se pa ni nē za smeja, ke tu ni nubena pulumija. Viš, naš inžinir maja tud za deluca srce. Če b must delal čez vuda, b mogli deluci pu vod brezdat in b s znal še kašn nahud al pa še kej hujšga nakopat, ke nima nubedn dobreh čeuļu. Tu pa vnder na gre, sej deluc je tud člouk. Viš, zatu sa pa inžiniri reki: kar kela na trava pustaulate must, iz Gradašca uma pa že kok naredi, de u prou. Sej Trnoučani nisa glih tku narodn, de b na moul čez vuda puskoč. Bl pametn je pa tud, če Trnoučani čez Gradašca skačaja, kokr pa, de b se deluci pu špetale valal in bulnišk blagaja umkošinge delal. No viš, a ni tu sucjaln? In use b šlu pu sreč, če b na mou gespud Pele u Trnoum soja hiša in pa še štarja, Trnoučani sa tku fajz čez Gradašca skakal, de jh je blu vesele za pugledat. Gespud Pele pa nkokr ni mogu. Trikat se je zaletu, pa je useli glih na sreda Gradašce čofnu. Nazadne se mu je pa tu le prenaumna zdel. Je pa prtožba naredu na županstu in pugervu, de morja must pustaut čez vuda, ne pa zraun, kokr sa ga pustaut, al pa negava hiša in štarja tud na ta stran Gradašce prestaut, ke on nau zmeri čez vuda skaku. »Sej morm jest glih tku dauke plačvat kokr ta druh,« je še u prtožb naprej prnesu in za pet dinarju štempl gor prpou, de b bl držal.

Gespud žepan, ke nkokr na trepa, de b se kašnmu iblanskmu purgari gudila krvice, sa prec, ke sa dubl ta prtožba u roka, stupil na Mirje, de vidja na soje uč, kuku je ta reč prštimana. Ke sa

koncema je bilo zdaj njemu tesno, ker ni vedel, kaj naj stori, ali naj ju prosi odpuščan a za hrepenje, ki bi ga pač nihče ne razumel? — Nosil je še vedno vojaško obleko, seveda zakrpano in obledelo. Tedaj je gospod Lotar Sidonij vprašal starega vojaka, ali bi glasbilo rad obdržal; saj namreč ni vseeno, kdo ima več pravice do teh pesmi? — Caharija je poln hvaležnosti pogledal kvišku, stisnil trobento k sebi in brez besede zapustil hišo na griču. Oh, bradati vojščaki so nerodni ljudje, kaj vedo oni za take družabne navede? Ampak nočni gost se je še enkrat ozrl skoz okno in obljubil prizanesljivima derovalcema lonec dobrega ajdovega medu; saj je čebelar in ga lahko nekaj pogreši. Nato je utonil v noč, ki je bila svetla in poletno soparna, vsa v zvezdah, polnih skrivnosti in zagonek. Gospod Lotar Sidonij in njegova žena Hilda sta to pač morala čutiti; nista šla namreč spat, temveč sta se še dolgo molče izprehajala po vrtu, kjer so se drobne kresnice zaletavale po grmovju. In trgovec se je zamišljen smehljaj, ker so še vedno izgube in pridobitve, ki jih ne moreš nikamor vknjižiti.

Naslednje jutro sta oba mislila, da se jima je sanjalo, toda v sobi ni bilo trobente in na kuhinjskem oknu je stal lonec zlatorumene ajdovega medu; kajti pravi vojaki navadno drže besedo.

zagledal must res tam na trau zraun Gradašce, sa se kar za glava prijel: »Ja, za božja vola, kdu je pa spet ta naumast naredu, de je šou must zraven vode pustaulat?« sa se razjezl in sa pustil prec inženirja k seb pukicat, de sa mu pušten puvedal, kar mu je šlu.

Inženir se je sevede izguvarju, de se mu de luci smilja, ke b mogli u tku slabeh čeuļu pu vod brezdat in s še kašna bulezen nakopat. Ampak gespud župan nisa tli nē slišat ud tega: »Tist je use glih,« sa rekl. »Če uma mogli zaule tramvaja cela cesta ud Iblane pa du šentvida flajštral, kar u kuštal lepe meljončke, uma že še tud tulk skp spraul, de uma delucem puštene škorne, take, de uja voda držale, kepil. Kar prec se more must prestaut, gespud Pele na u tlela ceu žeuļejne čez Gradašca skaku.«

Ke sa gespud župan pršli nazaj na rotuž, sa prec puslat enga oberinženirja na Mirje pugledat, če uja must vorkn ke pustaul, kamer sliš.

Gespud oberinženir je res hitr skoču na Mirje in glih vidu, kuku sa se deluci napejnal, de b must prenesl, pa ga nisa mogli nkamer premeant.

»Kua pa pučnete tlela? A mislte, de se taklo must kar tkula prenese?« jh je nahrulu.

»Kua čma pa nardit?« se je uglasu edn ud inženirju, ke je zraun gledu, Gespud župan sa pugerval, de more must stat čez Gradašca, pa je fertik. Prenest ga morma, če vsi zraun pupokama.«

»Če jest enkat rečem, de tu na gre, pa nali gre!« se je razjezu gespud oberinženir. »Jest žolzem kua guvarim. Ke pa musta na ute mogli prenest, morte holt gledat, de ute Gradašca spraul pud must. In tu je čist ajnfoh. Tamla, tistla dreuje pusekate, in grabn skopite ke pod must, tega, ke je zdej, pa zasujte, pa u Gradašca pud mustam stekla. Če u kdu kej gudrnou, za kua škoda delate in ukolka frdrbujete, pa recte, de morte dreuje pusekat že zaule kumarju, ke jh je tulk. Zaule našeh pesku pa na kaže, de b pustl dreuje, de b Pegaze tle ukul jahal pu luft. Za kua sa pa eroplani. Če je eroplan za gespuda Župančiča dobr, za kua b pa za druge na biu. Pegazi sa tku že zdauni iz mode in gespud Župančič jh še na pugleda več. Tku puvejte, pa u use dobr. Gespude žepane ste ustregl, tistm parčkem, ke sa se hudil tlela ukul hladit, u pa tud prou, de jh na uja več kumari pikal. Astn, kar u roka plunte pa hitr nardite, kokr sm reku.«

F. G.

VATA

tudi po 50 kg bale, vedno na razpolago. — Zahtevajte vzorce in ceniki! — TOVARNA VATE, Maribor, Dravska ulica 15.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

GROZDJJE

prvovrstno, iz lastnih ljutomerskih gor, bo razpošiljal čim dozor po 3.50 Din za kg franko postaja Središče vinogradnik R. KOŠAR, Sv. Bollenk pri Središču. — Naročite takoj!

Surovo maslo
(Tafelbutter)

najfinejše, dobavlja v vsaki množini od 4 kg naprej franko, in sicer po ceni 30.— Din proti povzetju.

Franc Kolleritsch
APAČE PRI GORNJI RADGONI

KRASNE TLAKOVE

za cerkve, veže izdeluje in poklada
Cementarna Gostinčar,
Pešata, pošta Dol pri Ljubljani.

Izdelujejo se najnovejši model otroških vozičkov, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov, solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Ogledala

seh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno, leusov alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

Tudi letos so na prvem mestu francoska kolesa

Prvovrstni izdelek in material. Najlažji tek. Cene brez konkurence!

VIKTOR BOHINEC - LJUBLJANA
Dunajska cesta 21 Cenik brezplačno!

ROGAŠKA SLATINA

je svetovno znano zdravilišče za bolezni želodca, čreves, ledvic in jeter, srca in živcev.

Naravna, mineralna zdravilna voda iz znamenitih vrelcev

TEMPEL - STYRIA - DONAT

se razpošilja kot zdravilna in namizna voda po vsem svetu.

SEZONA od 1. maja do oktobra

Izven glavne sezone t. j. od

1. maja do 15. junija in od 1. do 30. septembra

je zdravljenje najuspešnejše, bivanje v zdravilišču najudobnejše in znatno ceneje.

Za glavno sezono naročite stanovanje takoj! — Prospekte dobite v vseh pisarnah „PUTNIK-a“.

Podrobna pojasnila zahtevajte od RAVNATELJSTVA ZDRAVILIŠČA

Mirko Kunčič:

Osamela ptička

V tesni kletki ptička,
ptička osamela
pesemco je žalno
v tiho noč zapela:

>Kaj je danes s tabo,
punčka moja zlata?
Joj, ves dan zaprta
sobice so vrata...

Gladna sem... Si čisto
name pozabila?
Joj, še lahko noč mi
nisi nič voščila! —

V beli krsti nemo
deklica leži,
nikdar več ne bo je
k ptički žalostni...

Tihe želje

O, da sem solnce, solnce nebeško!

Vstajal bi z zarjani zlatimi,
sipal s rokami bogatimi
morje toplote in radosti v koče,
kjer deca gladna se noč in dan joče...

O, da sem slavček, slavček sanjavi!
S pesemco sladko bi lajšal skrbi,
krajšal sirotam brezvezdne noči,
misli samotne uspaval v sen zlati
vsem, ki od tuge ne morejo spati...

Bedak Jakob

1.

Trije bratje — Martin, Klemen in Jakob — so odrinili v širni svet srečo iskat. Prva dva brata sta si domišljevala, da prekosita s svojo pametjo vsakogar na svetu, tretji brat pa je bil skromen in ponižen in se ni nikoli silil v ospredje. Zato sta bila brata prepričana, da je Jakob velik bedak.

Pot, po kateri so bratje romali, je držala skozi temen, gosto zaraščen gozd. Le zdaj — zdaj je mrtvaško tišino predramil pritajen klic pojčje ptice, sicer ni bilo od nikoder slišati glasu.

Nenadoma je v pokojno tihoto zadonel iz daljave globok, zamolkel glas.

>Ali slišita?< je Jakob opozoril svoja brata in napeto prisluhnil. >Kaj pa to pomeni?<

>I, kaj neki!< sta ga malomarno zavrnila brata. >To je jek drvarjeve sekire, ki seka dreve!<

>Mogoče je pa kaj drugega,< je dejal Bedak Jakob. >Pojdem in pogledam!< >Nikamor ne pojdeš!< sta mu oblastno ukazala brata. >Še izgubil se boš sredi gozda, bedak!<

Jakob pa se ni menil za svarilo. Odločno se je obrnil in krenil v smer, odkoder je odmeval zamolkli klic.

Dolgo, dolgo si je utiral pot skozi gosto grmičevje in ni videl nikogar.

Slednjič je zagledal sredi hoste sekiro, ki se je — o čudo božje — pregibala sama, kakor da je živa, in je sekala dreve.

Jakob je stopil k njej in jo vljudno pozdravil:

>Klanjam se, sekira! Ali ti ni nič dolgočas — tako sami?<

Sekira mu je odgovorila:

>Seveda mi je dolgčas! Saj čakam nate že petdeset let. Vzemite me s seboj!<

Jakob si tega ni pustil dvakrat reči. Vtaknil je sekiro za pas in jadrno odhitel za bratom.

2.

Potovali so dalje.

Čez nekaj časa so zaslišali drug glas. Tok, tok, tok! — je odmevalo iz daljave...

>Ali slišita?< je bedak Jakob spet opozoril svoja brata in napeto prisluhnil. >Kaj pa to pomeni?<

>I, kaj neki!< sta brezbržno zamahnila brata z roko. >Nekdo lomi in tolče skalo. Kaj takega si pač že dostikrat videl!<

>Morda je pa kaj drugega,< je odgovoril bedak Jakob. >Pojdem in pogledam!<

>Ostani tu!< sta mu velela brata. >Nikar nama ne delaj sitnosti in skrbi!<

Jakob pa se ni menil za njihovo svarilo. Odločno se je obrnil in krenil v smer, odkoder je odmeval zamolkel ropot.

Prišel je do krampa, ki se je prav tako kakor sekira pregibal sam in lomil veliko skalo.

Jakob je stopil k njemu in mu vljudno dejal:

>Klanjam se, kramp! Ali ti ni nič dolgočas tako samemu?<

Kramp mu je odgovoril:

>Seveda mi je! Saj čakam nate že petdeset let. Vzemite me s seboj!<

Jakob si je oprtal kramp na rame in jadrno odhitel za bratom.

3.

Potovali so dalje in prišli slednjič do nekega studenca.

Jakob je obstal in zamišljeno dejal:

>Bogve, kod ta studenec izvira?<

Brata sta se razjela:

>Bedak! Same neumnosti ti rojijo po glavi... Ali še nikoli nisi videl nobenega izvira?<

>Seveda sem ga že videl,< jima je mirno odgovoril Jakob. >A ta studenec me prav posebno zanima. Pojdem in pogledam, kod izvira.<

Ni se menil za posmehovanje in trde be-

sede domišljavih bratov. Šel je proti izviru studenca in dospel slednjič do orehove lupine, iz katere je studenec izviral.

Jakob je stopil k izviru in dejal:

>Klanjam se, potok! Ali ti ni nič dolgočas tako samemu?<

Studenec mu je odgovoril:

>Seveda mi je dolgčas! Saj čakam nate že petdeset let. Vzemite me s seboj!<

Jakob je zamašil orehovo lupino z mahom in jo vtaknil v žep.

Ko pa je pohitel za bratom, ju ni našel nikjer več; bila sta medtem že daleč — v glavnem mestu one dežele. V tem mestu je bila tudi kraljeva palača. Pred to palačo je stalo ogromno drevo, ki je metalo svojo senco čez vse kraljevsko poslopje, da je bilo skoraj popolnoma v temi. Kralj je razglasil, da dobi oni, ki bi to drevo posekal, polovico kraljestva. Brez števila mladeničev in mož se je odzvalo vabljivi ponudbi. A ves njihov napor je bil brezuspešen: deblo drevesa je bilo tako ogromno, da mu ni bil nihče kos. Tudi gostega vejčja ni bilo mogoče oklestiti, ker je na mestu vsake odsekane veje zrastle še večja in gostejša.

Kralj se je slednjič razsrdil in razglasil, da bo poslej vsakdo, ki bo skušal drevo posekati in ki tega ne bo storil, obglavljen.

Toda to drevo ni bilo edino, ki je delalo kralju preglavice in skrbi. Imel je še hujšo nadlogo. Njegova palača, ki je stala na strmem bregu, ni imela nobenega vodnjaka. Njegovi služabniki so morali nositi vodo iz vodnjaka, ki je stal daleč nekje v ravnini. Kralj je zato razglasil, da dobi oni, ki bi skopal vodnjak s pitno vodo in poleg tega posekal tudi ono drevo, polovico kraljestva in še njegovo hčerko za ženo.

In se je iznova priglasilo nešteto mladeničev in mož, ki so si hoteli prislužiti polovico kraljestva in dobiti kraljično za ženo. Toda posrečilo se ni nikomur. Kralj je dal brez usmiljenja obglaviti vse.

Tudi brata Martin in Klemen sta poskusila svojo srečo. Bila sta prepričana, da bosta kos težki nalogi. Zadela pa ju je ista usoda, kot je druge: kralj jima je pustil odrobiti glavi...

Slednjič je priromal v ono mesto tudi bedak Jakob.

Ko je čital kraljev razglas, se je v hipu odločil. Šel je h kralju in mu samozavestno dejal:

>O kralj — v eni uri boš rešen vseh skrbi in nadlog. Kar ni zmogel nihče, bom storil jaz — bedak Jakob!<

Kralj ga je posvaril:

>Ne sili v pogubo, bedak! Na stotine sem jih že pustil obglaviti in bom tudi tebe. Premisli se. Še je čas.<

Bedak Jakob pa je vztrajal pri svoji odločitvi:

>Kar sem dejal, sem dejal. V eni uri bo polovico kraljestva mojega in kraljična tudi!<

Stopil je k drevesu, potegnil sekiro izza pasa in ji ukazal:

>Sekaj sekira, posekaj drevo, da si prislužim kraljično rokó!<

In je sekira mahoma zažvižgala po zraku in se lotila ogromnega debela. Sekal je s tako verno, da je bilo drevo že v pol ure na tleh.

Nato je bedak Jakob ukazal krampu:

>Kramp, hoja hej, ti pa izkopli jamo čimprej!<

In kramp se je zaletel v skalo in jo začel drobiti s tako silo, da je kaj kmalu zazevala v njej globoka jama.

Žabja svatba

(Spisal in risal: E. D.)

Zgodilo se je tudi, da je prišel zali sosedov Krakar k Regarjevim v vas. Tudi on je lepo pel, še lepše pa je igral harmoniko. Ob takih prilikah so vse okolišnje žabe utihnile.

Sosed Krakar je najprej zateglo zaigral kako pesmico, nato so ostali vpadli s svojimi zvočnimi glasovi.

Mati Rega je bila zopet vesela! Sredi pomladi je ves žabji svet vedel, da se bosta brhka Regica in postavni Krakar vzela. Marsikakemu žabjemu mladeniču se je milo storilo ob misli, da on ne more dobiti Regice za ženo. Bilo je prekasno!

Stara Rega je vso skrbnostjo pripravljala hčerkino poročno obleko. Regica mora biti najzajša nevesta, kar jih je žabji svet videl. Mesec dni pred poročnim dnem je bila obleka gotova — bala pripravljena. Regica, ki je ne-

Tedaj je bedak Jakob vzel iz žepa orehovo lupino in jo vrgel v globino.

In preden bi kdo utegnil šteti do tri — je iz skale začel izvirati hladen, osvežujoč studenec, ki ni usahnil nikoli.

Veliko veselje je zavladalo v kraljevi palači. Poklicali so bedaka Jakoba pred kralja, ki mu je slovesno izročil polovico kraljestva in še prelepo kraljično povrhu.

Tako je bedak Jakob desegrel, kar nista mogla njegova domišljava brata. Dokazal je s tem, da se modrost in bistroumnost ne izražata zgolj v praznem besedičenju, marveč — v dejanju.

Žetev

Zapel je srp mrtvaško pesem nad dozorelo žitno njivo. Mak-gizdalin je vztrepetal: >Na svetu res je vse minljivo...< In pal je pod orožjem ostrim...

Iz loga ptice kukajo, kako neusmiljeno v rokah žanjice srpe sukajo...

Iz gnezda toplega pregnana toguje jedno prepelica: >Kje domek si bom našla nov za sebe in za otročiča?<

A kmet si v zadovoljstvu mane žuljave roke. Ve: dober kruhek rženi bo za ženo in otroke...

Leseni konjiček

Moj konjiček kopitljaček majhen je ko tetin maček, sladkosneden kakor miš. Z njim je res en velik križ!

Komaj vstanem, se obujem — že ga napojim, podkujem, vsega dobro prekrtačim, mu sladkorčka priberačim.

On pa za nobeno rabo... Star je že — seve; za sabo ima dolga leta... Ha, saj še teči več ne zna!

Včasih muca naskrivaj ujamem v kašči in — ho!aj — dirkam z njim... Takrat je maček moj konjiček kopitljaček!

Za bistre glave

Zloženka

B...r...i...a p... m...r...u p...a...a, d...e...e...a s... p...i...l...n...a...o; o l... n...p...e...o, o l... n...p...e...o, d...k...e... j... š... v...t...a k...j!

V zgornji prvi kitici znane narodne pesmi je vsaka druga črka izpuščena in označena s tremi pikami. Iztahtajte, katere črke manjkajo in izpolnite z njimi določena mesta.

Eno od pravihnihih rešitev bo izžrebana in nagrajena. Pošljite rešitev najkasneje do četrtka, 20. t. m., na naslov: Kotičkov striček, uredništvo >Slovenec< v Ljubljani.

Čudni berači

Ob cesti sedijo štirje berači. Prvi berač je gluhi, drugi slep, tretji brez nog, četrti brez rok.

Gluhi reče: >Sem slišal, da bo vojska.<

Slepec na to: >Bomo videli, kaj bo.<

Berač brez nog pristavi: >Bomo pa šli.<

Berač brez rok pa pravi: >Se bomo pa udarili!<

strpno pričakovala dne, ko jo ženin odpelje na svoj dom, je kaj pridno pomagala materi.

Napočil je končno dan sreče in veselja za vzorno Regino družino. Sanjave, mile pomladanske noči, ki je sledila še milejšemu dnevu, so prihajali gostje po vodi in po kópnem, z vozili in peš na veselo svatovščino.

Dostop v jarek sta priredila Kvakač in Skakač tako, da so gostje ostrmeli od tolikih lepot. Od Reginine doma do roba travnika sta zgradila lepe kamenite stopnice z ograjo iz

vrbovja. Stopnice so bile pokrite s preprogami, ki so bile spletene iz najlepših trsnih listov. Ograja je bila ovita s cvetjem in zelenjem. Nad stopniščem so se dvigali prekrasni oboki cvetja in luči.

Pri vходу stopnišča sta stali dve slugi v škrlatno rdečih, z zlatom obitih oblekah. Njuna naloga je bila, da sprejemata odlične goste ter jih premita do veselčinega prostora.

(Dalje prih. nedeljo.)

STRIČKOV KOTIČEK

190. *Dragi Kotičkov striček!* — Midva se že dobro pozna — namreč po tem, da si vrgel moje prvo pismo svojemu požrešnemu košu. Upam, da tega danes ne boš storil.

Povabim Te k nam v Presko, k blagoslovitvi naše narodne šole, ki se bo vršila v začetku septembra. Žal mi je, da jaz ne bom hodila v to lepo poslopje, ker sem že dovršila z odličnim uspehom 4. razred osnovne šole in pojdem jeseni v meščansko šolo v St. Vidu. Torej pridi gotovo k nam! Boš videl, kako je pri nas veselo. Očka svira na harmoniji, brat Ludvik na klavir, jaz na vijolini, mlajše sestre pa pojo...

Te lepo pozdravlja

Milica Tramle,

učenka 4. razreda v Medvodah.

Draga Milica! — Je sicer malo čudno tole poznanstvo, pa naj velja, no! Če ne po onem prvem Tvojem pismu, ki je, kakor trdiš, zašlo v žrelo ljutega gospoda koša (jaz o tem nič ne vem!), sva si postala znanca po temle drugem pismu. Na takšno imenitno poznanstvo se kar spodobi, da dvigneva vsak svoj kozareček vode in slovesno napijeva drug drugemu z urnebesnim »živijo«-klicem.

Zato, ker ne boš hodila v novo ljudsko šolo, Ti pa res ni treba prav nič žal biti. Človek mora vedno stremiti v višine in daljine pred seboj in ne kakor očka rak trdovratno škiliti in riniti — nazaj. Bodi vesela in ponosna, da imaš ljudsko šolo že za seboj in da boš lahko že z veliko žlico zajemala učnost meščanske šole. Samo pomisli, kakšna čudna zmeda bi nastala v vaši vasi, če bi se vsakomur tako složilo po ljudski šoli, kot se je Tebi, in bi začeli najstarejši očanci v vasi od samega domotožja spet z abecedniki pod pazduho posecati — prvi razred... Ho!aj, bi bil to velečuden in smešen prizor! Poleg najmanjših kratkohladičnikov bi resno in dostojanstveno sedeli v klopih razni bratci in sivolasi strički ter z ganjenim glasom ponavljali še enkrat vse ono, kar že zdavnaj znajo: abecedo in poštevanke... Ho!ej, bi se jim že muhe na steni gromko smejale in jim nagajivo brenčale na uho: »Hihi, strički-otročiči, kaj vas luna trka?«

S palico bi vas po grbi — švrka, švrka, švrka!

Torej tako muzikalni ste pri vas, da že vsak svoj instrument svirati zna? Sapramiš, to mora biti krasna godba, kadar vsi skupaj kakšno okroglo zažigate! Ali gospod muc in gospod kuža tudi zraven kakšen instrument igrata? Morda pa samo ubrano tulita in mijavkate? In — kdo pa prav za prav posluša to prekrasno godbo? Se mi kar močno verjetno zdi, da jo najrajši poslušajo — ded, ki je gluhi kot zemlja in zato ni nevarnosti zanj, da bi se enkrat oglušel...

Pa brez zamere in še kaj se oglasi!

Kotičkov striček,

191. *Dragi striček!* — Tudi jaz Ti pišem nekaj vrstic. Hodim že v drugi razred. Učim se dobro, toda še bolj bi se lahko učila, če bi me punčka včasih ne zapeljala k igranju. Takrat vržem knjige in zvezke v kot in se igram s punčko po cele ure. Kaj praviš, striček, kako bi se odvadila te skušnjave?

Kadar boš potoval skozi Krško, se oglasi pri nas. Postregla Ti bom s kozarčkom dobrega — malinova.

Lepo Te pozdravlja

Ljubomira Vodopivec,

učenka II. razreda v Krškem.

Draga Ljubomira! — Punčka Te torej večkrat zapelje, da se z njo igraš namesto učis? Hm, v takih zamotanih in kočljivih zadevah je pa res težko svetovati. Če bi Ti svetoval: >Zgrabi punčko punčkasto za vrat in vrzi jo na ogenj!< — bi bilo to jako, prejako kruto od mene. Prestrašna je smrt v ognjenih plamenih celo za navaden, trd bukov polen — kamoli za punčko iz cunji! Če bi Ti svetoval: >Zgrabi jo in vrzi jo levu v kletko!< — bi bilo še bolj kruto od mene. Kajti je bridko in hudo že onemu, ki ga navaden kuža zgrabi za hlače — kako bridko in hudo mora biti šele onemu, ki ga lev zgrabi za kračel! Ne enega ne drugega Ti torej ne svetujem. Svetoval bi Ti tore: Kadar Te bo punčka punčkasta hotela spet zapeljati k igranju, vzemi v roke tenko šibo in našesčaj z njo najprej punčko zapeljivko, potem pa še samo sebe... To bo morda zaleglo, če ne bo skušnjava hujša od Tvoje dobre volje.

Pozdravljena!

Kotičkov striček.

192. *Dragi Kotičkov striček!* — Večkrat sem že čitala, kako bi se nekatere punčke rade seznanile s Teboj. Tudi jaz sem med onimi. Ker se pa osebno s Tabo seznaniti ne morem, se bom pa pisмено.

Kako se kaj imaš? Tvoji odgovori v kotičku kažejo, da si brhilen in preudaren gospod, zato se Ti najbrž prav dobro godi.

Pridi nas enkrat obiskat na Štajersko! Veš, moja sestra zna strašno lepo peti. Bomo potem vsi skupaj zapeli ono prelepo:

>Sem fantič zelenega Štajerja...<

Te prijateljsko pozdravlja in Ti kliče: Na svidenje!

Melita Westak,

učenka III. razreda na Pragerskem.

Draga Melita! — Vidiš, kakšna škoda! Topot bi prav gotovo napravil izjemo in ne bi odklonil povabila — če bi mi Ti ne stavila tako čudnega in veleponiževalnega pogoja. Jaz, gorejskih planin ponosni sin, korenina gorejskega od nog do glave, naj hodim na Štajersko prepevati: >Sem fantič zelenega Štajerja...?< Skandal! Nak, draga moja, tako se pa nismo zmenili! O ja, če bi mi Ti pisala, da bomo zapeli ono mogočno in veličastno: >Na Gorejskem je fletno...< bi se bil kar koj po prejemu Tvojega pisma s polžjim brzovlakom pripeljal k Vam — tako se pa ne bom. Sem tako kruto užaljen, da se Ti na koncu svojega odgovora — nad vse prijazno in veselo nasmehljam in Ti gromko zakličem: Bog Te živi, mala Štajerka!

Kotičkov striček.

Računski zvezek

Jurček je pozabil doma računski zvezek. Za malomarnost mu jih je učitelj pošteno naštel z leskovko po irhatih hlačah.

Drugi dan pride Jurček v šolo zopet brez zvezka.

>Kje imaš zvezek?< zarohni učitelj.

Jurček molči — in zopet je pela leskovka po njegovih hlačah.

Ko je bil Jurček v klopi, naenkrat od nekd privleče zvezek.

>Paglavce, kaj se pa norčuješ? Kje si imel zvezek?< zakriči učitelj.

>V hlačah,< mirno odgovori Jurček; >včeraj sem bil jaz tepen radi njega, danes je bil pa on radi mene.<

Domače ognjišče

Naš domači zdravnik

S. O.-O. Otrpevanje kože (ali sklerodermija) je zares huda nadležnost, ki se težko zdravi, ker ji ne poznamo še pravega vzroka. Učenjaki slutijo po večini, da tiči vzrok bolezni v motenju notranjega izločanja krvnih žlez, predvsem ščitnice in možganskega podveska, zato zdravijo bolezen z izvlečki krvnih žlez časih uspešno; poskušajo tudi z obsevanjem, toplimi kopelmi in vbrizgavanjem zdravil v žilo in dosegajo časih zadovoljive uspehe. Vi se držite klinike, kjer ste že bila dvakrat, ker navzlic nepovoljnemu uspehu doslej so vam vnaprej prav tamkaj odprte še najboljše nade, da se vam bolezen vsaj ustavi, če se ne da več ozdraviti. Le vztrajajte in držite se tistih, ki bolezen najbolje poznajo in imajo največ pripomočkov za zdravljenje. Obiščite še živčno kliniko. Ko nastopi hladni čas, začnite piti ribje olje po dve žlici na dan do srede pomladi.

Sirota. Živčno stanje se vam je znatno izboljšalo, odkar se držite mojih nasvetov, da morete opravljati svoje navadne posle. Da celo več misli so vam začele uhajati preko mej lastne osebnosti, kar tudi kaže na zdravje. Sanjarite o zvezi čiste ljubezni in poštenega, nesebičnega prijateljstva, še več, poznate celo osebo, ki vam je naklonjena in morda pripravljena, da vas dvigne do popolnega zdravja brez vsakršne samopridnosti. Hudo vam je, kar lahko umem, da ne morete pokazati primernega odziva, bržkone ker ne marate sprejeti tolike žrtve ali pa dvomite o vztrajni plemenitosti ponudnika. Tako ste v zadregi in jaz kot zdravnik, ki ne poznam ne vas, ne vaših razmer, ne vašega vzornika, naj vam podam vodilo v tako kočljivo in važni zadevi. Preveč zahtevate od mene, tolike odgovornosti ne morem prevzeti. Morda vtegnete porabiti nekaj naslednjih misli. Bral sem o ljudeh, ki so se združili v življenjsko zvezo v doseg kakega višjega (duhovnega) smotila in se že iz početka odpovedali vsaki čutnosti. To so redki junaki-svetniki. Poznam nekaj pametnih in srčno dobrih ljudi, ki so iz nje napravili čednost in žive mirno, srečno življenje. Tudi ti ljudje so vredni spoštovanja. Ogromna večina ljudi pa smatra življenjsko vez, kar je že po naravi, za čutno-duhovno edinstvo in živi življenje, ki služi obema sestavinama človeške narave. V dobi propadanja omike in naravi narodov se pojavljajo pri izpričenih prizadevanjih, da si izluščijo iz življenjske zveze vse čutne ugodnosti, a preprečujejo naravne smotre ter se odtegujejo naravnim obveznostim. Kajpada vi tako protinravno in ogabno zvezo zavračate že miselno, kot zdravnik pa še pristavljam, da je tako neravno življenje za živčno slabotno ljudi gotova poguba tudi v zdravstvenem pogledu. Katera izmed onih treh drugih možnosti življenjske skupnosti bi bila primerna in zdrava za vas, ne morem reči, svarim samo, da ne stavite previsokih naravnih zahtev ne nase, še manj na koga drugega, če se hočete izogniti trpkemu razočaranju, saj smo vsi zdravi ljudje pod kožo — krvavi. Pa ne razmišljajte preveč, ako se vam zdi, da življenje zahteva preveč (življenjska vez zahteva od žene zares mnogo in več ko mož) potem se brž odredite sanjarjenju, ki škoduje, če se preveč vleče! Če pa je v vas kaj srčnosti in pripravljenosti do vsakovrstnih žrtv, potem pa se po pameti spustite v tok življenja! Brez tveganja ni dobivanja!

V. N. — P. V. Za otekline noge naj vam, 75-letnemu možu, pošljem dobro zdravila, ker vam niso doslej pomagali štirje zdravniki in vsa njihova zdravila, ki so vas stala v lekarnah drage denarje, menite namreč, da imamo v Ljubljani boljše zdravila kakor pri val. To je zmotno, vse lekarne naročajo zdravila od enakih proizvajalcev, vsi lekarnarji znajo enako sestavljati zdravila po

zdravniških predpisih. V zmoti ste tudi glede ozdravljivosti posamičnih bolezni, so celo pri mladih take, ki zoper nje še ni znana zdravilna zel. Potem pa pozabljate, da imate po svetopisemskem izreku že pet let podarjenih... Ne trdim pa, da je napačno vaše prizadevanje, ki si hočete z njim težave in nevšečnosti vsaj zlažjati. Menda vas je kateri od štirih zdravnikov preiskal in ugotovil vzrok otekanja nog ter vam poleg recepta dal tudi splošna navodila, kako vam živeti glede gibanja in prehrane. Bržkone je našel morda kako srčno ali žilno bolezen, morda kaj drugega. Njegovi nasveti so bolj važni kakor zdravila. Ali vam ni morda naročil mirovanja ali vsaj varovanja oz. neuporabljanje beder? Če ne, pa ubogajte mene in ne stojte in ne hodite toliko časa, da vam noge ne splahnejo. Ako ne morete sami, pa naj jih vam kdo drugi vsak dan krepko masira navzgor s kakršnokoli mažo ali pa s samim oljem! (Vaša dopisnica je prišla na naslov zasebnega nadzornika, ki pa se ne bavi s pisemskim zdravljenjem in zato je izročil vašo zadevo Slovečencu.)

Z. S. — M. Vnetje v goltu se vam ponavlja vsak drugi mesec, dasi vam je specialist odstranil drgalki že pred dvema letoma z zagotovitvijo, da bo po operaciji vašega bolehanja konec. Ne morem presoditi vašega dejanskega stanja, vem pa, da vlada glede drgalk v goltu še velika zmeda. Drgalki v goltu sta najbolj vidna dela velikega »goltnega obroča«, ki ima po svoji sestavi pomen važnega organa, ki naj telo varuje okužb in naj kužne sile uničuje ali izloča. Odstranitev povečanih drgalk je časih potrebna, kadar povzročajo krajevne ali oddaljene motnje, z odstranitvijo ali celo izluščitjem drgalk pa ni odpravljeno vnetno stanje drugih delov goltnega obroča. Zato vam je treba splošnega zdravljenja. Vsekakor si dajte preiskati kri glede krvnih teles in morebitnih glivic in nji, tudi izvid srca in obisti je potreben za presojo vaše bolezni, potem bo mogoče splošnemu zdravniku določiti smer uspešnega zdravljenja.

A. M. — M. Stebrasti nogi (bržkone menite goleni) vam grenita življenje, posebno zdaj v kopalni dobi. Zadeva je mlademu dekletu seveda neprijetna, a nakaza je manjša kakor umeten zob. Kako napravite goleni vitki? Ker ne vidim tistih »polenc«, mi je težko kaj reči. Morebiti je okostje radi angleške bolezni v otroški dobi ostalo odebeljeno in skrivljeno okoli členkov, v tem primeru bo zdaj, ko se bližate svoji dvajseti pomladi, težko kaj doseči. Morda se vam nabira v podkožju maščoba ali tekočina v preveliki meri, kar se dogaja pri ljudeh, ki mnogo stoje ali sede z visečimi nogami. Vstrajna hoja in kolesarjenje vam odčene odvišno mast. Morda imate srce bolno ali kakšno oviro v otekanju krvi, kar treba seve čisto drugače obravnavati. Masaža in sicer vsakdanja krepka masaža udov od plesna do kolena navzgor utegne že nekaj pomagati, tudi vroče kopeli ali topli ovitki niso brez pomena.

B. J. — K. Popek se noče zasušiti vašemu šestdesetkemu dojenčku navzlic skrbnemu čiščenju in posipanju z znanim rumenim prahom? Vsekakor spravite ofrsko čim prej k zdravniku, da mu odšči pne morebitno gobico in namaže nezacepljeno ranico, kar otroka ne bo toliko bolelo kakor vaše oči.

J. S. — Lj. Sadju ne prenašate? Po vsakem sadju imate nedoločne, a neprijetne občutke v želodcu in trebuhu. Morda je želodec bolan, morda ne jeste sadja pravilno in goltate kar cele neprežvečene koščke. Tudi meni ne godi sadje, ki ima količjak več kisline, ne prenašam dobro niti »najslavitejšega« čvika, a se radi tega ne vznemirjam, saj vse ni za vsakega.

Pravni nasveti

Stroški za določitev meje. F. T. V. Dva mejaša bi rada uredila mejo na ta način, da se sporazumeta na geometri, ki bo določil mejo po katastralni mapi. Kdo mora plačati stroške? — Razumljivo je, da mejaša, kakor se sporazumeta. Najbolj pravično je, da plačata vsak polovico stroškov. Če pa se dogovorita drugače, pa velja njuni dogovor.

Zavarovanje za doto. N. N. Informirajte se pri zavarovalnici, kjer boste dobili točna pojasnila. Če se vam izplača zavarovanje ali ne, boste mogli pač sami najbolje za sebe presoditi, ko se boste seznanili z zavarovalnimi pogoji.

H. I. L. Javite stvar policiji. Če je dotični fant odnesel iz vašega zaklenjenega podstrešja svojo predmeto, ga ne boste mogli radi tatvine preganjati.

Pilotska šola. A. P. P. Glede sprejema v pilotsko šolo in glede sprejemnih pogojev, se informirajte pri vojaškem referentu na okrajnem načelnstvu ali pa pri komandi vojnega okrožja.

Prošnja za sprejem k avtokoloni ali avijatiki. V. R. S. Letos ste bili potrjeni in bi radi služili pri avtokoloni ali avijatiki. Kam se je obrniti? — Pri naboru bi bili morali prositi, da vas dodela k zaželenemu oddelku vojske. Sedaj bo težko vašo dodelitev spremeniti. Prošnjo pa lahko vložite pri komandi vojnega okrožja.

Davek na dohodek od podjetij. I. L. P. Otvorili ste lesno trgovino in vprašate, če boste za eno leto prost davka. — Davčni zakon določa, da prične davčna oblast s prvim dnevom prihodnjega meseca, ko se je ustanovilo podjetje, otvoril obrat ali začel izvrševati poklic. Zato torej ne boste prosti davka.

Kdaj preneha davčna obveznost? M. V. V. Decembra 1930 ste vrnili dovoljenje za šiviljsko obrt. Koliko časa ste dolžni plačevati davek? — Davčna obveznost (davka od poklicev) preneha koncem onega meseca, ko ste nehali izvrševati šiviljstvo. Če ste šiviljsko obrt tudi še potem izvrševali, ko ste vrnili obrtno dovoljenje, ste bili še vedno dolžni plačevati davek. Davčni zavezanci morajo v 14 dneh prijaviti davčnemu oblastvu prenehanje davčne obveznosti.

Rentnina. V. H. S. Kupili ste posestvo, sedaj ste pa dobili plačilni nalog za plačanje rentnine. — Nimate nikjer nobenega denarja naloženega, od katerega bi dobivali obresti. Zakaj morate plačati rentnino? — Iz vašega vprašanja se ne da ugotoviti, zakaj morate plačati rentnino, če nimate nikjer nobenega denarja in nobene terjatve. Najbolje bo, če vprašate pri davčni upravi. Možno je, da je na vašem posestvu vkličen kakšen inozemec. V

takšnem slučaju mora plačevati rentnino dolžnik, torej zemljiško knjižni lastnik, ki naj ta davek nato odbije od obresti, ki jih je dolžan inozemcu.

Odpoved stanovanja. K. J. H. Gospodar vam je odpovedal stanovanje, v katerem ste stanovali od majnika. Pogodbe glede trajanja najemne dobe nimate. Ali more gospodar po tako kratkem času najemne dobe odpovedati stanovanje? Ali morete zahtevati povrnitev stroškov za prevoz pohištva in za prebelenje stanovanja? — Če ni posebnega dogovora glede najemne dobe, moreta obe stranki stanovanje odpovedati. Pravice do povrnitve stroškov za prevoz pohištva in beljenje stanovanja nimate.

Zgraditev mejnega zidu. R. F. V. Zid (ograjo) morete zgraditi tik ob meji, če nima sosed kakšne služnostne pravice (pota itd.) na vašem svetu ob meji. Te mu seveda ne smete kratiti z zazidavo. Če nima sosed nobene pravice na vašem svetu, tudi ne more od vas zahtevati kakšne odškodnine radi naprave zidu. Pri zidanju ne smejo delavci stopati na sosedov svet. Če bi pri zidavi padel kakšen predmet na sosedov svet in mu napravil škodo, ste dolžni škodo povrniti.

Gonjenje konj na tuj svet pri oranju. I. V. Sosed goni pri oranju konje na vaš svet in vam dela škodo. Ali ima pravico? — Če že nad 30 let nemoteno pri oranju stopa na vaš svet, mu tega ne boste mogli zabraniti. Seveda pa mora pri tem paziti, da ne dela škode. Če pa še ni 30 let tako oral, mu morete njegovo sedanje postopanje preprečiti, če ne drugače tudi s tožbo.

Brezobrestno posojilo. G. L. L. V hranilnici imate nekaj dolga. Ker morate svojim sestram izplačati doto, hočete za to najeti brezobrestno posojilo. Vprašate, kje bi tako posojilo dobili. — Takega brezobrestnega posojila, kakor se ga Vi zamišljate, ne dobite nikjer. Imamo razne druge, ki nudijo svojim članom v smislu svojih pravil »brezobrestna« posojila. Predpogoj pa je, da postanete član take zadruge, da določeno dobo vplačujete zaželenemu posojilu sorazmeren po pravilih določen redni mesečni prispevek, dalje redni prispevek za kritje režijskih stroškov in dobite potem, če se je pri zadruzi po rednem plačevanju članskih prispevkov nabral potreben kapital in če je prišla vrsta na Vas, zaželeno »brezobrestno« posojilo. Iz tega razvidite, da ne morete brezobrestnega posojila takoj dobiti, ampak morate nedoločen čas nanj čakati.

Pobotnica o izplačanem denarju. G. L. B. Nekaj posestnik je pretepel dečka, ker ga je psoval.

Mati dečka je šla k zdravniku in dobila za fanta zdravniško spravevalo radi malenkostnih poškodb. Sedaj sta se pa mati dečka in posestnik poravnala in je slednji plačal vse zdravniške stroške in denarno odškodnino za fantove bolečine. Mati dečka pa noče o sprejetem denarju podpisati posestniku potrdila. — Če je deček nedoleten in živi pri svoji materi, se je smela mati za njega poravnati. Mati je dolžna o sprejetem denarju podpisati potrdilo (pobotnico), ki jo lahko posestnik sam napiše. Če ni bilo pri poravnavi izrecno dogovorjeno, da bo mati izročila posestniku zdravniško spravevalo, ga posestnik ne more od matere zahtevati, čeprav je plačal zdravniške stroške.

Postavitev »kope« oglja. F. D. M. Vprašate, kako daleč od bivaljša se sme postaviti kopa za žganje oglja. — To je pač odvisno od krajevnih razmer. Postaviti jo morate tako daleč od bivaljša, da ista ne bodo ogrožena vsled žganja. Zmenite se z županom.

Bolniški jedilnik

(Dr. Krekova meščansko-gospodinska šola v Zg. Šiški pri Ljubljani.)

A. Za bolne na tednicah.

1. dan: 1. Legirana juha iz zelene.
2. Fižol v stročju.
3. Pretlačen krompir, vmes malo smetane.
4. Močnik iz čokolade (Puding).
2. dan: 1. Riževa juha.
2. Korenje, vmes malo smetane.
3. Vkuhanu sadje (kompot).
3. dan: 1. Oslajena juha.
2. Rižota s sirom in solata.
3. Kuhane češnje.
4. dan: 1. Zelenjavna juha.
2. Zelen grah.
3. Pretlačen krompir.
4. Kuhana jabolka.
5. dan: 1. Rezanci juha.
2. Zdrobovi cmoki in pečena jabolka.
3. Vkuhanu sadje (kompot).
6. dan: 1. Karfiolna juha.
2. Nadevan paradižnik.
3. Pretlačen krompir.
4. Sadna spenjena hladetina.
7. dan: 1. Gobova juha.
2. Fižol v stročju zabeljem.
3. Korenje.
4. Močnik iz limone (puding).

B. Proti nezdravi debelosti.

1. dan: 1. Kislo zelje, solata.
2. Korenje, solata.
2. dan: 1. Surovo korenje z limonovim sokom.
2. Fižol, posajena jajca.
3. Jabolka.
3. dan: 1. Paradižnik.
2. Rižota in solata.
3. Jabolčne češane.
4. dan: 1. Zelenjavna juha.
2. Grah.
3. Solata, sadje.
5. dan: 1. Kumare.
2. Pražena repa in solata.
3. Vkuhanu sadje (kompot).
6. dan: 1. Rdeča pesa.
2. Paradižnik, krompir.
3. Hladetina.
7. dan: 1. Paradižnikova solata.
2. Pretlačen krompir.
3. Pesa, fižol v stročju.
4. Jabolčni močnik (puding).

Navedena jedilnika naj pokazeta, kako se lahko na preprost način sestavi jedilnik za razne bolezni.

Gospodinja mora najprej vedeti, kakšne jedi so primerne za posameznega bolnika, kako se sestavljajo in pripravljajo, da bolniku ne škodujejo, ampak koristijo. Še bolj mora imeti gospodinja čut za to, kako naj jedi razporedi in uravna jedilnik, da prehrana ne postane preveč enostranska, ampak da dobi bolnik vseh potrebnih hraniv v zadostni meri, a v taki sestavi, da se mu enostavna hrana ne prignusi.

Pri sestavljanju jedilnikov je v drugi vrsti upoštevati varčnost, ker marsikatera gospodinja ne more zajemati iz polne jedilne šrambe.

Jedilniki so čisto rastlinski, tako imajo malo beljakovin in so brez soli, vendar se po zdravniškem naročilu lahko pridene še meso, mleko in jajca.

Obiranje sadja

Naši sadjarski strokovnjaki že mnogo let uče, kako skrbno treba sadje obirati in spravljati, a uspeha še vedno ni pravega. Še vedno je lepo, nepoškodovano sadje na naših trgih izjemno. Marsikje nimajo časa ne delavnih moči za obiranje, marsikod je še staro, visoko dreve, ki ga sploh ni mogoče obirati. Vendar bi se dalo s pravim razumevanjem in dobro voljo mnogo več sadja skrbno obrati, spraviti in boljše vnovčiti, nego se to godi sedaj.

Trgajmo kolikor mogoče vse sadje, z roko in ga rahlo polagajmo in prekladajmo, da se prav nič ne obtočče ali obtisne. Čelo na to pazimo, da ga pri trganju s prsti ne stisnemo, zato ga trgajmo pri peclju ali ga rahlo sušimo, dokler nam ne pade v roko.

Sadje, ki ga nameravamo poslati na trg ali shraniti za zimo, moramo potrgati, preden popolnoma dozori. Obirajmo sadje vedno le ob suhem vremenu.

Sadje, katero smo iz kateregakoli vzroka prisiljeni otresti, nemudoma prodajmo ali uporabimo za mošt, kis, mezgo itd. Češplje, hruške in jabolka pa predvsem sušimo! Kako prav nam pride suho sadje pozimi in spomladi! Pa tudi prodamo ga izlahka. Minulo zimo je po trgovinah zmanjkalo češpelj, a krhljev in hrušk še meseca marca na trgu ni bilo več dobiti. Naučimo se ceniti sadje kakor zasluži in skrbimo, da nam nič ne propade.

Kdo naj zastopa koristi konsumentov

Danes so vse gospodarske ustanove uamerjene v to, da ščitijo proizvajalca in pridobitnika in pospešujejo njune koristi, konsument pa je skoraj brezpraven. Ta enostranost v gospodarstvu se maščuje na različne načine, vsekakor pa je v njej eden glavnih vzrokov, da gospodarstvo vedno bolj izgublja ravnotežje. Stari trgovski Hamburg je hotel vsaj v svojem območju temu odpomoči ter je z zakonom 20. julija 1920 ustanovil konsumentsko zbornico, katere člani so organizacije neobtrnih potrošnikov.

To so predvsem združenja gospodinj, potem pa vse organizacije, katerih namen je ščititi gospodarske koristi svojih članov ne glede na društveno obliko (javnopravna društva, zadruge ali družbe z omejeno zavezo). Potrebno je le, da združenje zastopa koristi konsumentov. Tako spadajo v zbornico med drugim velika hamburška konsumna društva, nakupovalna društva nemških kons. društev.

Konsumentka zbornica je javnopravna ustanova in je podrejena nadzorstvu deputacije za trgovino, plovbo in obrt. Zbornica je dolžna, da podaja na zahtevo hamburških oblasti svoje mnenje o vprašanjih, ki se tičejo skupnih interesov potrošnikov ali njihovih organov.

Poleg tega podaja želje in predloge, ki se tičejo konsumentskih koristi, deputaciji za trgovino, plovbo in obrt, katera jih potem po rednem poslovnem potu odpravlja na hamburške zakonodajne zastope — senat in meščanstvo.

Kakšna so vprašanja, ki jih pretresa konsumentka zbornica, je razvidno iz njenega dosedanjega dela. Zavzela je stališče v naslednjih predmetih: Posamna trgovina in konsumna društva, sadne dražbe, promet (zvišanje tarif na cestni železnici in podobno), kartelstvo, kmetijstvo in carina, uvoz zelenjave in sadja, trgovina z jajci, znižanje cen itd.

Zbornici pripadajo med drugim ženska društva: Zveza hamburških gospodinj, Gospodinsko združenje (socialistično) in Gospodinsko združenje Katoliške ženske zveze, podružnica Hamburg.

Kdaj bomo pri nas dobili konsumentke zbornice in kdaj se bodo naše gospodinje zavedle, kako važna naloga jim je poverjena v našem narodnem gospodarstvu?

Modne novosti

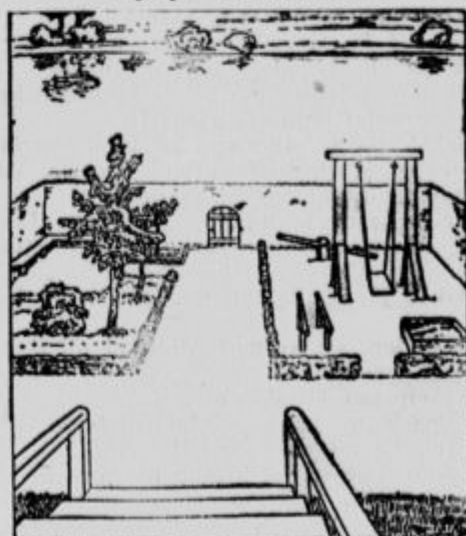

Kostum iz pletenega blaga, priljubljen za dopoldne. Diagonalne proge učinkujejo vitko, pas iz irhovine.

Črno-belo je še vedno moda. Črno krilo in bela jopica sta okusna kombinacija. Zraven bel kloboček in črna torbica.

Uganka

Kje je ušel morilec?

V neki vili se je izvršil umor. Morilec je pobegnil proti ozadju vrta, ki ga vidimo na sliki. Njegove stopinje so bile na pesku in v travi jasno vidne. Čudno pa, da se ni nikjer toliko približal tri metre visokemu zidu in vratom, da bi bilo mogoče misliti, da je zlezal čez zid ali odšel skozi kaka vrata. Tudi v sprednjem delu vrta kljub mehkiemu svetu ni bilo najti nikakih sledov. Policija si ni vedela razložiti, kam in kako bi bil morilec izginil. Dobro si oglejte ozemlje na sliki in ugajte, po kateri poti je morilec ušel.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Danex

Prostovoljno gasilno društvo Gunclice-St. Vid vabi na veliko

javno tombolo

ki jo priredi danes popoldne ob 15. uri. - Vabi vsa gasilna društva in prijatelje.

Službe iščejo

Mlad zakonski par išče službo hišnika, oskrbnika ali slično. - Ponudbe pod »Vesten in trezen« št. 9432 na upravo »Sl.«

Šofer mehanik išče službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Absolvent« št. 9444.

5000 Din dobi tisti mehanični mojster, ki bi izučil 17-letnega fanta za mehanikarja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Miren in delaven« št. 9623.

Vzgojiteljica z dolgoletno prakso, perfektna v nemščini, veča tudi francosčino, želi mesto, tudi polnevno. Ponudbe pod »Samostojna vzgojiteljica« št. 9628 na upravo »Slovenca«.

Mesto gospodinje sprejme gospodično pri boljšem gospodu. Event. gre k oficirjem ali dijakom za kuharico. Izvežbana je v kuhinji in vseh delih. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Varčna in poštena«.

Samski šofer trezen, nekadilec, siguren vozač, zmogel dati kavicijo, išče službo, najraje v Ljubljani. Voz v brezhibnem stanju prejme na odgovornost. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Siguren« št. 9621.

Pisarniška moč začetnica, abs. meščanske šole in trgov. tečaja, išče namestitev v kakšni pisarni ali trgovini. Razume vsa pisarniška dela. Gre ev. nekaj časa tudi brezplačno. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Vestna« št. 9521.

Išče se primerno mesto za 20-letno mladenko s trgovsko šolo in 2 leti prakse v odvetniški pisarni, z znanjem slovenskega in italijanskega jezika v govoru in pisavi. Natančnejša pojasnila se dobe v trgovini Rosmann & Tschurn, Ljubljana.

Računovodja beležnik dnin, skladišni vodja in paznik z 9letno prakso pri rudniku, vodja raznih administrativ. del, išče službo. Naslov nove uprave »Slovenca« Maribor, Aleksandrova c. 6.

Začetnica z znanjem hrvaškega in deloma nemškega jezika, slov. stenografije, stroje-pisja in vseh pisarniških del, išče mesto kontoristice. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 9642.

Ključavničarski mojster išče za sprejem krepkega vajenca v učno dobo. Franc. Reš, železničar — Mošnje, čuvajnica 48, p. Rudoljica.

Pension Kalamota na otoku Koločep - občina Dubrovnik Najlepše pečeno morsko kopališče Dubrovnika. Veliko gozda, divja priroda brez vročine in komarjev. Električna luč, tekoča voda, velike solne terase, ping-pong, rusko kegljišče, radio, motorni čolni, jadrnice. Slovensko podjetje. — Zahtevajte prospekte. — Celokupen pension 65—75 Din.

Trgovska pomočnica mešane stroke išče primerno mesto. Gre tudi na deželo. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod »Zvesta«.

Upokojenec samski, išče zaposlitve službe, vratarja, paznika, raznašalca, inkasanta ali temu sličnega. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

500 Din nagrade dobi, kdor mi preskrbi stalno delo bodisi za paznika, skladiščnika ali kaj sličnega. Ponudbe pod F. T. št. 9644 na upravo »Slovenca«.

Deklica 15 letna, dobrih krščanskih staršev, z odlično dokončano šolo, želi mesto kot učenka v trgovini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pridna in poštena« št. 9646.

Službo dobe dobi tisti mehanični mojster, ki bi izučil 17-letnega fanta za mehanikarja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Miren in delaven« št. 9623.

Učenca s predpisano šolsko izobrazbo za trgovino z mešanim blagom, iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Priden in pošten« št. 8966.

Trgovskega vajenca s predpisano šolsko izobrazbo, poštenih staršev, brez oskrbe v hiši, sprejme takoj večja trgovina s specerijskim blagom v Ljubljani. Ponudbe pod »Dober naraščaj na upravo« »Slovenca«.

Starejšo gospodično večjo knjigovodstvo, ki bi delala tudi druga dela - sprejem v stalno namestitev. — Ponudbe pod »Poštena« št. 9569 na upravo »Slovenca«.

Kmečkega fanta pridnega, sprejem v učenje, in mladega delavca, ki ima veselje do slikanja, ali siroto brez staršev. Franc. Konjedič, izdelava umetnin, Strazišče pri Kranju.

Viničarska rodbina se sprejme za vinograd v Framu. Vprašanja pri tv. Scherbaum, Maribor.

Učenec se takoj sprejme. FOTO KUNSEK, CELJE.

Prodajalko izvežbano v papirni in galanterijski stroki, se sprejme. Oferte je poslati na upravo »Slovenca« pod »Trajna služba« št. 9635.

Blagajničarko perfektno, prvovrstno izvežbano moč, se sprejme. Oferte je poslati na upravo »Slovenca« pod »Trajna služba« št. 9635.

Mesarski vajenec se sprejme. Karl Zdolšek, Celje, Gaberje.

Majer kateri bi oskrboval srednje posestvo, se išče. — Prednost imajo zakonski z 2—3 delovnimi močmi. Naslov v upravi »Slov.« v Celju.

Dva učenca za kolarstvo takoj sprejem. Anton Jandigaj — Mengeš.

Iščem služkinjo od 23—40 let, za vsa hišna dela, k slovenski družini v Beograd. Predstavi naj se v ponedeljek 24. avgusta od 12—5 popoldne. Rybač, Dvofakova št. 12.

Vajenko poštenih staršev sprejem za damsko krojaštvo. Sv. Petra cesta 38/1, F. Srebot.

Kuharico samostojno, z dolgoletnimi spricvali in dobri referencami išče za grad Volčji potok, p. Radomlje, Gorenjsko.

Kmečko dekle boljše, preprosto, pridno, čedno in pošteno, za vsa hišna dela — se sprejme. Znan mora šivati, nekoliko kuhati. Naslov nove uprave »Sl.« pod št. 9641.

2 mizar. pomočnika dobro izvežbana za pohištvo, se takoj sprejmeta. Ivan Smole, Tacen, pošta St. Vid nad Ljubljano.

Slaščičarski vajenec se sprejme. Poizve se v slaščičarni Pelicon, Wolfova ulica.

Učenca se sprejme v modni trgovini G. Cadež, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Več petlik za nogavice in za navaden stroje sprejme takoj pod ugodnimi pogoji tv. I. Kušan, Kranj.

Pomočnik in mizar. vajenec se takoj sprejmeta. Hrana in stanovanje v hiši. Anton Koemur, splošno mizarstvo, Sp. Brezovo št. 23, p. Višnja gora.

Žensko pridno, nad 40 let staro, vseh gospodinskih del vajeno, rabi graščina na Dolenjskem. Po možnosti znanje nemškega jezika. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Graščina« št. 9582.

Krojašk. pomočnika takoj sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Naslov nove uprave »Slovenca« pod št. 9532.

Učenca za čevljarstvo obrt takoj sprejme Alojzij Škoberne, čevljarstvo, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Sedlarski vajenec se sprejme. Hrana in stanovanje pri mojstru. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Pošten« št. 9625.

Učenca zdravega, močnega, pridnega in poštenega, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme trgovina z mešanim blagom Alfonz Oblak, Novo mesto.

Vajenca za kolarstvo obrt sprejme takoj Josip Tanko, Svabičeva ulica 13, Ljubljana.

Učenko sprejme fotoatelj Josip Pogačnik, Mestni trg 17, Ljubljana.

Čevljar. vajenec se sprejme z vsjo oskrbo. Lj. Debeljak, čevljarstvo, Prosvetni dom, Trebnje.

Služkinja zdrava, prijetne zunanosti, snažna in nekaj večja kuhe, dobi službo na deželi v boljši družini z 1 otrokom. Nastop 1. sept. Ponudbe na upravo »Sl.« pod »Zanesljivost« 9614.

Tri sodar. pomočnike sprejme Fric Vežjak, sodar, Ormož.

Vrtnarski učenec ki bi pozneje sam vodil grajsko vrtnarijo, se sprejme. Ponudbe na upravo pod »Vrtnarija« št. 9613.

Gospodična k otrokom, ki obvlada nemščino, francoščino in klavir, se sprejme k solidni družini v Ljubljani. Pismene ponudbe z opisom zmožnosti na upravo »Slovenca« pod značko »K otrokom« št. 9611.

Dva kroj. pomočnika dobro izvežbana za velika fina dela, sprejem v trajno službo. Hrana in stanovanje v hiši. Prednost imajo oni z daljšimi spricvali. — Isetom se sprejme tudi pridna šivilja, četudi začetnica. Ivan Vrhovec, krojač, St. Vid nad Ljubljano.

Trgov. pomočnika specerijske stroke, agilnega, kot prva moč, ki ima nekaj kavcije, se sprejme za Ljubljano. Ponudbe z navodbo zahteve plače in višine kavcije na upravo »Slovenca« do 28. avgusta t. l. pod »Prva moč«.

Čevljar. pomočnika mlajšega, za mešano delo takoj sprejme Vavpotič Rudolf, Bled.

Čevljar. vajenec se takoj sprejme. Hrana in stanovanje pri mojstru, Alojzij Sedej, Glince cesta XVII, št. 4, Vič pri Lj.

Perfekt. stenografino stroje-pisko za slovensko in nemško takoj sprejme odvetn. pisarna v Ljubljani. - Oferte na Aloma Company, Ljubljana, pod »Začetno 1500«.

Perfekt. sobarica z dolgoletnimi spricvali se proti dobremu plačilu išče za Slovenijo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 9474.

Spretni modistke sprejme Ivanka Stegnar, Ljubljana, Stritarjeva 3.

Učenko takoj sprejem za izdelovanje belega perila. Mišelak, Ljubljana, Rimska cesta 5.

500 dinarjev tedensko plačamo zgovornim osebam s številnimi poznanstvi. — Perssons, Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor.

Originalna novost pride v nekaj dneh. — Prodajna cena 7 Din, in kupi brez izjeme vsaka hiša. — Budilec v kuhinjski posodje prepreči prismojenje vseh kuhajočih se tekočin. Direktna naročila potem nas v znamkah. Iščemo agente. Dober in siguren zaslužek. Razposiljalnica »Omaia«, Dunajska cesta 36.

Zastopniki dobro vpeljani pri lekarnarjih, trgovcih itd. — se iščejo. Potreben kapital 2000 Din. Ponudbe pod šifro »Dober zaslužek« št. 9554 na upravo »Slovenca«.

Zastopnike za tekstilno konfekcijo in vezenje, vpeljane pri privatnih odjemalcih, sprejme Antonin Mertlik, Stolin, Červeny Kostelec, Č. S. R.

Družabnik za pisarniško in trgovsko sodelovanje se sprejme pri tehničnemu podjetju v Ljubljani v svrhu razširjenja obrata s primernim kapitalom proti varstvu in udeležbi. Nastop takoj. Ponudbe pod »Resno 13« št. 9515 na upravo »Sl.«.

Posojilo 25.000 dinarjev iščem na vknjižbo ali dam stanovanje za več let. Naslov v upravi »Slovenca«.

Samski upokojenec ali upokojeni duhovnik, pozoriš. Kdor posodi 70.000 Din proti vknjižbi, dobi domstno sobo za stanovanje, vso hrano in vsjo drugo oskrbo do smrti prosto. Stanovanje v zelo lepem kraju blizu železnice postaje, 1 minuto od podružne cerkve. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »H. M. 1856« št. 9638.

Pouk Čamernikova šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponil!

Dame, pozor! Veliki jesenski tečaj za krojno risanje in prikrivanje damskih oblek za dom in poklice, se vrši pri strokovno izprašani učiteljici ter lastnici modnega ateljeja Roza Medved, Ljubljana, Mestni trg 24, I. nad. Uspeh zjamčen. Kroji po meri.

Gojko Pipenbacher koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. - Zahtevajte informacije.

Objave Vpisovanje v francoski otroški vrtec pri frančiškankah, Gorupova 17, I., 2., 3. septembra od 3—7 popoldne. Solnina mesečno 55 Din.

Poizvedbe Zaščitno platno za avto se je zgubilo med Škofjo Loko in Zelezniški. Najditelj naj se javi »Kolektorju«, Strazišče.

Dijaki iz boljše hiše sprejme v popolno oskrbo in primerno nadzorstvo učitelj v Celju. Ponudbe na podružnico »Slov.« v Celju.

Dijaka sprejem v vsjo oskrbo in strogo nadzorstvo. Več se izve Florjanska ulica 9/I, na ulico.

Prvošolca ali drugošolca sprejme krščanska družina v vsjo oskrbo po nizki ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9649.

Dijaka nižješolca sprejem z vsjo oskrbo ali brez. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9581.

Dva mlajša dijaka sprejem v značno sobo in na dobro hrano. Miklošičeva cesta 6/II, levo, levo stopnice.

Dijake sprejme v vsjo oskrbo po nizki ceni Žitnik, Beljaška ulica, pri novi cerkvi v Šiški.

Vila blizu centra naprodam. — Ponudbe pod »Sv. Krištof 1931« št. 9637 na upravo »Slovenca«.

Nov mlin in žaga naprodam blizu Novega mesta. Ponudbe na naslov Brata Udovič, strojno mizarstvo, Novo mesto.

Kupim posestvo kmetsko ali s kakršnokoli obrtjo v bližini Ljubljane. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Srednje ta-koje«.

Dijake sprejme v vsjo oskrbo. Instrukcija in klavir na razpolago. Trgovina, Karlovska c. 34, Ljubljana.

Dijakinja se sprejme na hrano in stanovanje. Meljska c. 33, I. nadstr., Maribor.

MANUFAKTURA
blago za moške in ženske
Novosti za jesen
nabavite najugodnejše pri turki
NOVAK LUBLJANA
Kongresni trg št. 15
(nasproti Nunske cerkve)
VELIKA IZBIRA — SOLIDNA POSTREŽBA

Boljša družina sprejme dijakinjo v vsjo oskrbo. Sprejme se tudi gospodična na hrano. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9598.

2 dijaka(inji) vzamem na stanovanje in hrano. - Sv. Petra nasip št. 71-I., levo.

Ena do dve dijakinji se sprejmeta v vsjo oskrbo v boljšo privatno hišo, kjer se govori nemški ter je na razpolago klavir. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

Na hrano in stanovanje sprejme večjo dijakinjo nemška učiteljska vdova, stanujoča blizu vseh šol. Krekova ulica 14/III. — Maribor.

Manjšega dijaka sprejem na stanovanje in hrano k učiteljskemu. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor.

Dijake sprejem na stanovanje s hrano ali brez. - Dobro nadzorstvo, cena nizka. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9630.

Dva dijaka (-inji) nižješolca sprejem v vsjo oskrbo po 600 Din. Solnčna soba, v sredini mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9651.

Dijaka sprejem v vsjo oskrbo in strogo nadzorstvo. Več se izve Florjanska ulica 9/I, na ulico.

Prvošolca ali drugošolca sprejme krščanska družina v vsjo oskrbo po nizki ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9649.

Dijaka nižješolca sprejem z vsjo oskrbo ali brez. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9581.

Dva mlajša dijaka sprejem v značno sobo in na dobro hrano. Miklošičeva cesta 6/II, levo, levo stopnice.

Dijake sprejme v vsjo oskrbo po nizki ceni Žitnik, Beljaška ulica, pri novi cerkvi v Šiški.

Vila blizu centra naprodam. — Ponudbe pod »Sv. Krištof 1931« št. 9637 na upravo »Slovenca«.

Nov mlin in žaga naprodam blizu Novega mesta. Ponudbe na naslov Brata Udovič, strojno mizarstvo, Novo mesto.

Kupim posestvo kmetsko ali s kakršnokoli obrtjo v bližini Ljubljane. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Srednje ta-koje«.

Dijake sprejme v vsjo oskrbo. Instrukcija in klavir na razpolago. Trgovina, Karlovska c. 34, Ljubljana.

Dijakinja se sprejme na hrano in stanovanje. Meljska c. 33, I. nadstr., Maribor.

Krasno stanovanje trisobno, v 1. nadstropju, oddam s 1. sept. za Bežigradom; kopalnica, pritikline. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9629.

Dve sobi in kuhinjo takoj oddam. Marmontova ulica št. 19.

Dve gospodični sprejem kot sestanovalki takoj ali s 1. sept. — Poljanska cesta 17.

Stanovanje dveh sob, kuhinje in pr. lin, visokoprtilično ali prtilično, najraje v Spod. Šiški ali v bližini — išče stranka brez otrok. Ponudbe pod »Dve osebi« na upravo »Slovenca«.

Lepa zračna sobica mirna, s souporabo kopalnice, na razpolago vrt, se odda mirnemu gospodu. Oddaljeno pet minut od elek. železnice. Naslov nove uprave »Slovenca« pod št. 9653.

Na stanovanje in hrano se sprejme mlajši dijak v Ptuj. Naslov v podružnici »Slovenca« v Ptuj.

Stanovanje 2 večji in 2 manjši sobi, soba za služkinjo, kuhinja in pritikline, tik središča, se odda za 1. november. Natančne ponudbe z opisom rodbinskih članov pod zn. »Mesečno 1800« na upravo »Slovenca«.

Gospoda sprejem na stanovanje v bližini realke. Mesečno 200 Din. Naslov v upravi pod št. 9652.

Oddam sobo s posebnim vzhodom, v centru, solidni in stalni oseb. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9655.

Dve lepi prazni sobi pri sodnji oddam za pisarno ali solidnemu gospodu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9654.

Komplet. stanovanje v novi vili, tri sobe, kopalnica, predsoba, soba za služkinjo, vse druge pritikline, tudi vrt, se odda z oktobrom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9645.

Enosobno stanovanje s opritilicami išče za november samostojna upokojena državna uradnica. Absolutno čisto. Pritičje izključeno. Ponudbe pod »Točno plačevanje« št. 9647 na upravo »Slovenca«.

Vnajem Velik lokal pripraven za trgovino ali podobno obrt — in stanovanje oddam na jako prometnem kraju. Jerica Pokorn, Kapucinsko predmestje 23, Škofja Loka.

Stavbne nasvete daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/I

Naprodaj hiša petih stanovanj v bližini Marijinega trga radi preselitve po zelo ugodni ceni. Poizve se: Sv. Petra cesta 27, dvorišče — desno.

Glavobol, omotico, migreno, utrujenost, prehlad glave, brezspanje, živčno napetost ter kronični glavobol popolnoma in sigurno odstrani DUSICA VODA. Steklenica DUSICA VODE proti glavobolu stane 35 Din. DUSICA VODA proti glavobolu se dobi pri firmi D. M. Grozdića, Bičlov, Savska banov.

Pekarna dobro idoča, s stanovanjem, 900—1000 Din dnevnega prometa, v predmestju Ljubljane, se odstoji. Dopise na upravo »Slovenca« pod šifro »Pekarna« št. 9396.

Kovaški mojster takoj odda v najem kovačnico. Električna luč, moč. Stalen zaslužek. — Frangeš, Bohova, Hoče.

Gostilna na dobri točki se odda v najem. - Ponudbe na podružnico »Slov.« v Novem mestu pod »Prometno«.

Tovarna se odda v najem za daljšo dobo let. Ponudbe pod značko »Tovarna« na podružnico »Slov.« v Celju.

Trgov. pomočniku ali pomočniku dam takoj v najem lokal in magazin na najprometnejši točki Rogaske Slatine, pri župni cerkvi. Tudi vzamem družabnika, kateri zna samostojno voditi trgovino. Takojšnje ponudbe na J. Stergulje, Rogaska Slatina, Sv. Križ 200.

Delavnico pripravo za kolarstvo ali kako drugo obrt, oddam. Poizve se: Jesenice, Gosposvetska c. 33, Ignacij Morič.

Lokal prtiličen, 3 prostori, na Gosposvetski cesti, primeren za trgovino ali pisarno, se takoj odda v najem. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9385.

Lokal dva prostora z izložbo, v centru Ljubljane, iščem. - Ponudbe pod »Centrum« št. 9566 na upravo »Sl.«

Poslovni lokali na Dunajski cesti št. 29, I. nadstr., so se 1. sept. na razpolago. Poizve se istotam.

Mizarstvo za stavbe, pohištvo, ustavnovljeno 1895 v Mariboru, radi boleznim v najem ali prodam. Kolarič, Maribor, Splavarska 7.

Pisarno eno sobo s posebnim vzhodom z uporabo telefona, na Miklošičevi cesti v prtiličju, ugodno oddamo. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nizka cena« št. 9632.

Porestva

Gradbeni razpis.

Sportni klub ILIRIJA v Ljubljani
razpisuje

javno ofertalno licitacijo za izgradnjo smučarskega
in planinskega doma na Slatni v dolini Planice,
postaja Rateče.

Vsi tozadevni gradbeni pogoji in načrti se dobe pri tajniku
g. Kuharju, Aloma Company, Aleksandrova cesta 2.

Pravilno kolekovane ponudbe je predložiti v skrajšanem roku
in to do 28. avgusta 1931 najkasneje do 18. ure popoldne.

V Ljubljani, 23. avg. 1931.

Odbor za postavitev
smučarskega doma S. K. Ilirija.

Prodaja hiše

ob prometni cesti, z do-
bro idočo gostilno in tr-
govino, 14 oraloj zemlje,
gospodarskim poslojem
in izvozno klavnico, radi
družinskih razmer. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 9525.

Dražba

divše tovarne »Mlinostav«
se vrši 3. sept. 1931 ob 9
dop. pri Okrajnem sodiš-
ču v Skofiji Loki, soba 2.
Zemljišče meri ca. 10.000
m², zaseda ploskev dveh
objektov 270 in 680 m².
Oba objekta v prav do-
brem stanju in se naha-
jajo v njih parni kotli,
centralna kurjava, vodo-
vod, elektrika, ekshaurtor
najmodernejši stroji za
obdelovanje lesa in kovin
ter razno pripad. orodje,
ki se proda vse skupno z
nepremičninami. Najnižji
ponudek 929.865 D. Draž-
beni pogoji in cenilni za-
pisniki so zainteresirani
na vpogled pri Okr. sodišču
v Skofiji Loki. Realiteta je
primerena za stavbeno mi-
zarstvo ali trgovico pohi-
štva, karoserij, športnega
telovadnega in gasilskega
orodja, mlinskih in polje-
delskih strojev, skobelni-
kov, tehnično in slično.

Stavbe parcele

lepá solčna lega, ob Du-
naiski cesti — naprodaj.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 8376.

Predam hišo

z vrtom in nekaj niže.
Ponudbe na L. K. Pod-
brzje, Gorenjsko.

Kupim mlin

na stalni vodi. Ponudbe
na upravo »Slovenca«
pod »Mlin št. 9495«.

Hišico

z dvema sobama, vežo,
kuhinja, kletjo, v dobrem
stanju, sadnim vrtom, 15
minut do gimnazije in
meščanske šole v Ptuj,
prodaja za 18.000 Din.
Naslov: Modic, Radov-
ljica 74, Gorenjsko.

Kupim v Kranju

hišico z vrtom. Ponudbe
z navedbo cene na upra-
vo »Slovenca« pod »100«
št. 9580.

Pekarna s hišo

gospodarskim poslojem
in posestvom, v večjem
trgu Slovenije, se takoj
proda ali da v najem.
Ponudbe pod št. »200«
št. 9516 na upravo »Slo-
venca«.

Posedva blizu cerkve

tri primerna za upoko-
jene duhovnike, dve za
trgovino, Prednost Sta-
jersko, Ponudbe sprejema
»Marstan«, Maribor.

Parcela

1000 m², elektrika, vodo-
vod, kanalizacija, šent-
peterska okolica, ugodno
naprodaj. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 9648.

Stavbišče na Bledu

za enodružinsko hišo, do-
bra, mirna, brezprašna
lega, blizu centra, napro-
daj. Prof. K. Mysz, Črt-
mirova 111.

Hiša

z gospodarskimi poslopi
v Tomačevem št. 25 pri
Ljubljani, naprodaj.

Gostilna

z vsem inventarjem, blizu
Ljubljane, z gospodarski-
mi poslopi, edina v vasi,
naprodaj. Pri hiši se la-
ko vodi tudi potrebna
specerijaska trgovina. Po-
nudbe na upravo »Slov.«
pod zn. »Več ustmeno«
št. 9622.

Hišo z vrtom

dvostanovsko oddam
v najem na lepem prostoru,
10 minut od postaje Med-
vode. - Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 9627.

Komfortna vila

enostanovska, z naj-
lepšo lego v Ljubljani, 9
sob, zaprta veranda, veli-
ka kopalnica, cela hiša
podkletena, 1200 m² vrta,
davka prosta, se proda.
- Ugodni plačilni pogoji.
- Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 9624.

Hiša

v Mariboru, blizu glavne-
ga kolodvora, 5 lepih sta-
novanj, vrt, naprodaj. —
Naslov v upravi »Sloven-
ca« Maribor.

Posedva in hiše

od 40.000 Din naprej pro-
daja Posredovalnica, Ma-
ribor, Sodna ulica 30.

Gostilne, pekarije

od 100.000 Din naprej
prodaja Posredovalnica,
Maribor, Sodna ulica 30.

Novo vilo

pet sob, kopalnica, klet,
vrt, proda za 140.000 Din
v Mariboru Posredovalni-
ca, Sodna ulica 30.

Manjša kmetija

na Gorenjskem se proda.
Kupna cena po dogovoru.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 9616.

Parcela

500 m² z leseno hišico se
proda za 29.000 Din. Met-
od Žirovnice, Zgor. Šiška
št. 185. Poleg tovarne
Čarman.

Prodaj

lepo enonadstropno hišo
s trgovino in gostilno z
gostilniškim inventarjem
na prometnem kraju. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 9349.

Tovarna usnja

se proda ali da v najem
za daljšo dobo. Pismene
ponudbe pod zn. »Usnje«
na podružnici »Slovenca«
v Celju.

Hiša

enodružinska, z velikim
vrtom, se po zelo ugodni
ceni proda. Pobrežje pri
Mariboru, Nova ulica 10.

Novo hišo

prodaja. Potreben kapita-
l 80.000 Din. Hiša pro-
sta davka 10 let. Rožna
dolina, Cesta XV, 30.

Gostilniš-o posedstvo

v bližini Rogaske Slatine,
na križišču cest na Boč,
faro in šolo, tik žel. sta-
cije, pošta v hiši, eno-
nadstropna hiša, veliki
hlevi in lepo arondirano
posestvo 19 oraloj, z
vsem fundus in pohištvo
za 6 sob, proda radi dru-
žinskih razmer jako ugod-
no Uprava Kraljevih vre-
cev, Kostivnica-Podplat.

Proda se

na sodnijski dražbi pri
Okrajnem sodišču v Celju
dne 25. avg. t. l. ob 9.
uri posestvo v Zalcu, Sav.
dolina, na najlepši legi tik
ob državni cesti. Posestvo
obstoji iz nove hiše, v ka-
teri je gostilniška in me-
sarska obrt, novega go-
spodarskega poslopja ter
2 oraloj najboljšje zemlje.
Najmanjši ponudek znaša
165.604 Din.

Posedstvo

z gospodarskim poslojem
radi selitve poceni na-
prodaj. Žitnik, Beljaška
ulica, pri novi cerkvi v
Šiški.

GOSTILNA

dobro idoča, poleg deka-
nijske cerkve, avtobusna
postaja, z zemljiščem ali
brez, radi preselitve na-
prodaj. Osebnost pravice ni
treba. - PEKOŠAK, Nova
cerkev pri Celju.

Kupimo

Srečke, delnice,
obligacije
kupi Uprava »Merkur«
Ljubljana - Selenburgova
ulica 6 II nadst.

Jelko

hrast
bukov
rezan les

R. SCHENK — SUSAK.

Srebrne krone

stare zlato in srebro ku-
pije RAFINERIJA DRA-
GIH KOVIN - Ljubljana,
Ilirska ulica 36. vhod z
Vidovdanske ceste pri
gostilni Možina

Vsakovrstno

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir Ljubljana
Wolova ulica št. 3.

Maline, brusnice

kupi delikatesa Kova-
čič, Miklošičeva cesta —
Ljubljana.

Bukova drva

stare produkcije, deloma
preperela, ev. mešana z
gabrom ali hrastom, vsa-
ko množino, kupim. Pla-
čilo takoj. Ponudbe pod
»Bukova mešana« št. 9564
na upravo »Slovenca«.

Šivalni stroj

moški, rabljen, katerega-
koli tipa, najraje »Sin-
ger« ali »Anker«, kupim.
Ponudbe z navedbo cene
in naslova je poslati na
upravo »Slovenca« v Ma-
riboru pod »Šivalni stroj«.

Kupim knjige

za prvi letnik učiteljskega.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod št. 9631.

Leseno hišo

v dobrem stanju, z vrtom
in njivo, kupim. Naslov v
upravi »Slov.« pod 9595.

Bukovih drv

cepljenih, kupim več va-
gonov. Ponudbe pod zn.
»Takojšnje plačilo« št. 9520
na upr. »Slovenca«.

Čreva

suha goveja in nasoljena
ovčja kupuje vsako mno-
žino trdka Brača Perišin,
Kaštel Kambovac pri
Splitu, Dalmacija.

Ročni voz
(gare), dobro ohranjen —
kupim. Kvas, Stari trg 2,
trgovina.

Suha
in gabrova drva
bukova

posebne ponudbe za I.
in II. Cl. cepanice in po-
sebne ponudbe za okro-
gliče pošljite na Korotan
i Münzer, Zagreb, Maksi-
mirska cesta 137.

Kupim več vagonov dobre
in prave vrste

krompirja

rožnika. V poštev pride
samo debelo in zdravo
blago za ljudsko prehrano.
Ceni, ponudbe z navedbo
količine in cene pod zn.
»Rožnik« št. 9607 na upr.
»Slovenca«.

Harmonij

z močnim glasom, dobro
ohranjen, na 9 registrov,
iz hrastovega lesa, napro-
daj. Ogleda in kupi se pri
Ivan Augustin, Reteče 5,
pri Skofiji Loki.

Harmonij

srednje ali boljše vrste
kupi Katoliško izobraže-
valno društvo v Konjicah.

Kolesa

na 12 mesečna odplačila
»Tovarna kolesa«. Ljublja-
na, Poštni predal 307

VINO

pri »Fajmoštru«
se je pocenilo.

Opolo liter Din 10—
Belo namizno Din 10—
Rizling Din 14—
Cviček Din 14—
Silvanec Din 18—

GLASBENI INSTRUMENTI
piano, harmonika
direktno iz
Tovarne
ot tov. skladišča
KATOLSKO
Meinert & Herold
Maribor št. 102-A

Prodajmo

Puhasto perje
čisto čobano po 48 Din
kg druga vrsta po 38 Din
kg čisto belo gosje po
130 Din kg in čisti puh
po 250 Din kg Razpoši-
liam po poštnem povzetju
L. BROZOVIC — Zagreb,
Ilica 82 Kemična čistil-
nica perla

Pletilne stroje

vseh števil, na enoin-
paletno odplačevanje —
»Persson«, Ljubljana —
Poštni predal 307.

Prst (humus)

za vrtove v vsaki mno-
žini dobavi gradbeno pod-
jetje Anton Mavrič, Du-
najska cesta št. 38 v Ljub-

Staro apno

1 m³, naprodaj. Izžanska
cesta 76, poleg mestnega
kopališča.

Čevljar. šivalni stroj

popolnoma nov, levo-roč-
ni, znamke »Vesta«, pro-
da po nizki ceni Al. Pe-
kolj, Dobričič 27.

Prodajmo

fine vrste, za vsako po-
rabo — odbrana zlahtna
zimska
JABOLKA
v zabojih po 50 kg, razne
vrste — prosto postaja
Kostivnica - Podplat (pri
Rogaske Slatini): Uprava
»Kraljev vrelec« - pošta
Podplat.

Vrtno zaklopne stole

prodaja pisarna Tribu-
na Glineah. Telefon 2605.

Kmečki voz
enovprežen, nova sobna
vrata proda Kvas, Stari
trg 2, trgovina.

Električni motor
4 in pol KS, malo rab-
ljen, poceni prodaj. An-
ton Kos, Klanc pri Kranju

Hrušek

TEPK

lepih po nizki ceni proda
en vagon Jernej Pavlin,
Škocjan pri Mokronogu.

Namizna jabolka

po najnižji ceni razpošilja
— lepe suhe gobe kupuje
po najvišji ceni Peter Se-
tina, Radeče, Zidani most.

Valjni mlin

na pogon za domačo po-
rabo se proda. — Več se
izve pri Ivanu Berčiču,
trgovska agencija, Skofja
Loka.

Zaprta lesen voz

pripraven za prevažanje
kruha, sodavice, sadja itd.
ima napredaj. Zavetišče
sv. Jožeta v Ljubljani, Vi-
dovdanska cesta št. 9. -
Zavod ga je v isto svrhu
nabavil ter ga rabil samo
enkrat. Zato je voz še nov
in dobro ohranjen. Ceni,
interesentom je vsak čas
na ogled.

Kolesa

na 12 mesečna odplačila
»Tovarna kolesa«. Ljublja-
na, Poštni predal 307

VINO

pri »Fajmoštru«
se je pocenilo.

Opolo liter Din 10—
Belo namizno Din 10—
Rizling Din 14—
Cviček Din 14—
Silvanec Din 18—

Opolo liter Din 10—
Belo namizno Din 10—
Rizling Din 14—
Cviček Din 14—
Silvanec Din 18—

Petroplin-svetilka

eno samo zimo rabljena,
se radi električne nape-
ljave proda. Stala je 1700
Din, a se proda po zelo
zmerni ceni. Zupni urad
St. Peter p. Novem mestu.

Pletilni stroj

8/10 poceni napredaj. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 9615.

Haloško vino

graščinsko, sortirano, kva-
litetno, 10.000 l, ki sem
ga primoran vzeti v le-
računa, prodam. Oddam
vsako količino. Proti jam-
stvu najugodnejši pogoji.
Informacije: E. Resman,
Florijanska ulica 22.

Suho seno

zdravo, ima napredaj L.
Nouschak, Bos. Dubica.

Volno za modroce

zelo poceni prodaja Seča,
Cankarjevo nabrežje 5-1.

Renault auto

zastopstvo, Cesta na Rož-
nik 19, priporočajo svojo
popravljalnico avtomobi-
lov, Renault-Service. Ce-
ne konkurenčne. Velika
zaloga najnovjših avto-
mobilov, motornih briz-
galin in vseh rez. delov.
Iščemo podzastopnike.

Voz brek

na vzmeteh, na oljate
osi, v najboljšem stanju,
po ugodni ceni naprodaj.
Petkovšek Franc, Drenov
grč 28, Vrhnika.

MIZARJI

rabite mrzel lim, katerega
ni treba kuhati! Je za
vsako delo prvovrsten. -
Pojsnila in vzorec pošlje
TURIN, CELJE.

Nov skobelnik

(Hobelbank) naprodaj za
600 Din. — Franc Mušič,
mizar, Mengeš.

Zajci

čistokrvni, belgijske pas-
me, naprodaj. Gasilska 8,
Spodnja Šiška.

Prima grozdje

3-4 Din, prima jabolka
1-2 Din, prima hruške
2-3 Din za kg pošilja od
10 kg dalje POSTRŽIN,
KRŠKO.

OTVORITEV!

PHILIPS-RADIO-SALON

MARIBOR

GOSPOSKA ULICA ŠT. 32

STALNA ZALOGA SVETOVNO
PRIZNANIH PHILIPS RADIO
IZDELKOV, TER V TO STROKO
SPADAJOČIH PREDMETOV. —
ZAHTEVAJTE BREZOBVEZNO,
BREZPLAČNO PREDVAJANJE!

VSEM CENJ. INTERESNTOM
SE PRIPOROČA

»PHILIPS Radio Salon
MARIBOR

Voluharje, miši

in podgane zanesljivo po-
konča »Pantiganin«. Zor.
Dunajska cesta 1a/IV.

Premog, drva, koks

prodaja tudi na obroke
Vinko Podobnik, Tržaška
cesta št. 16. Tel. 33-13

Vinotoč

Halbärth — Vinski dol
(Wienergraben): Rizling
8 Din, Silvanec 10 Din.

Mreže za postelje

izdeluje najceneje samo
tvrdka Pavel Strgulc,
Gospodarska cesta št. 13
(Kolizej), poleg skladišča
»Alko«. — Sprejema tudi
popravila.

Mlinariji

R. prosa, ali to leženo
kupite naicenele pri
A. VOL

NAZNANILO!

Podpisana tvrdka si dovoljuje svojim cenjenim odjemalcem naznaniti, da je s pomočjo novo zgrajene moderne

parne peči

v stanju od dne 21. avgusta 1931. dalje zopet dobaviti cenj. odjemalcem domači kruh, kakor črno in belo pečivo, katero se bode najskrbneje in najokusneje izdelovalo. Za dosedanje naklonjeno zaupanje in vsestransko priporočilo se priporoča

ANTON GLAS

parna pekarna

Studenci — Maribor.

Turisti, lovci, smučarji

vedno bolj zahtevajo samo kvalitetne čevlje, na višku so danes v kvaliteti in izdelavi

„Karo“ gojzerji

Zahtevajte cenik od „KARO“ industrije
MARIBOR, Koroška 19

Za vse večje kraje oddamo komisijsko- ali samoprodajo.

VELIKI**12 zvezkov in svetovni atlas HERDER**

1. zvezek ravnokar izšel

Nova tipa

Združuje leksikografske izkušnje z novim duhom in novimi metodami:

življenjska veda

Vrhu tega pa je globoko preiščeno, večč, dalekoviden svetovalec, pojasnjevalec, pomočnik:

praktično življenje

V platnu pri direktnem naročilu in plačilu v
5 letnih obrokih po M 65.— (M 325.—) ali
10 polletnih „ „ „ 33.— („ 330.—) „
20 četrtl. „ „ „ 16.75 („ 335.—) „
60 mesečnih „ „ „ 5.75 („ 345.—)
Naročilo se pošlje lahko s posredovanjem
kake knjigarne ali naravnost založniku.

V polusnju se dobiva le v knjigarnah po M 38.— za zvezek.

Verlag Herder, Freiburg im Breisgau**Obrt****Kopalne obleke**

od 45 Din naprej Vam nudi »LUNA«, Maribor, Aleksandrova cesta 19. Poštna naročila točna.

»Javor«

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani, v novi palači Vzajemne zavarovalnice.

Če

se slikate za 6 kart v ateljeju

Josip Pogačnik, dobite zraven brezplačno krasno, natančno podobno risbo. Oglejte si iste neobvezno v ateljeju Ljubljana, Mestni trg 17

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

V Mariboru

je galanterija, parfumerija, papir, šolske potrebščine, nogavice, motvoz, vrvi itd. — najceneje pri Drago Rosina, Vetrinjska ulica št. 26.

Ure popravlja

renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec — urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55, vhod Vidovdan-ska 1.

OPEKA

se zopet dobi: zidna, mala stesna in tlakovec v poljubnih množinah po najnižji ceni. — Se priporoča F. JERKO — opekarna CRNUČE.

Elektro
inštalacije
naprave in
aparate
izvaja in
popravlja
dipl. teh.
Tone
Poljšak
Ljubljana
Aleksandrova 5

Opekarna »Emona«

d. d., Ljubljana-Vič. Velika zaloga vsakovrstne opeke: zidak, volta opeka, oblikovna opeka za železobet strope, strešniki: zarezni in bobrovci, drenažne cevi. Na zahtevo postavljeno na stavbišče ali na kolodvor. Cene izredno nizke, za kakovost blaga jamčimo. Razprodajo ima Ogrin Ivan, Gruberjevo nabrežje št. 8, Ljubljana, tel. 24-26, kateri daje vsa pojasnila.

Jesenski velesajam na Lipskem

od 30. avg. do 3. sept. 1931

Vzorčni velesajam v 40 velesajamskih palačah v notranjem delu mesta. Velesajam za stavbne, hišne in pogonske potrebščine v dvoranah 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 in 20 na velesajamskem prostoru. Obsežne ponudbe v preglednem redu! Zahtevajte pojasnila in podatke o ugodnostih in potnih olajšavah od

W. ERKEN-a ZAGREB, Starčevićev trg 6/I
Telefon 75-91. — Brzjavni naslov Erkenag-Zagreb

ali od
ZUNANJEGA URADA LIPSKEGA VELESEJMA
BEOGRAD, Knez Mihajlova ulica 33

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Tužnega srca naznanjamo žalostno vest, da je na kliniki v Zagrebu umrl naš predragi soprog, sin, brat, stric, svak, tast in nečak, gospod

Beniger Fridolin

vodja zemljiške knjige v Krškem.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek 24. avgusta 1931 ob 16 iz kapelice pri Sv. Križu na pokopališču k Sv. Križu v Ljubljani. Prosi se tihega sožalja.

Krško-Ljubljana, dne 22. avgusta 1931.

Zalujoča soproga in ostalo sorodstvo.

FOTO ODDELEK**JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE V LJUBLJANI**

nudi amaterjem kamere in vse foto-potrebščine svetovnoznanih lovarn.

Imamo stalno izbiro plošč, filmov, papirjev, kemikalij in drugih amaterskih pripomočkov. — RAZVIJAMO plošče in filme ter kopiramo slike po zmernih cenah.

Zahtevajte cenik!**Oltarje, kipe ter križe izdeluje****STANE VIDMAR**

Ljubljana, Gallusovo nabrežje št. 33

Zahvala

Podpisani se društvu »Samopomoč hišnih in zemljiških posestnikov v Ljubljani« najtopleje zahvaljujemo za takojšnje polno izplačilo posmrtnine po umrli Katarini Juvan, posestnici v Vodmatu. Imenovano humanitarno društvo pa obenem najbolj priporočamo vsakomur.

V Mostah, dne 17. avgusta 1931.

Družina Juvan.

Zemljišče za tovarno

ca. 5—10.000 m², z lastnim železniškim tirom, tik postaje, sredi Slovenije, naprodaj. — Dopisi pod šifro: »Tovarna« na podružnico »Slovenec« v Celju.

Livarski mojster

samostojen

in s skušnjami v sivi litini

dobi trajno zaposlitev pri

Strojnih tovarnah in livarnah d. d.

Ljubljana

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Krisper Johana kot soproga in Krisper Anton kot brat naznanjata v svojem in v imenu vseh ostalih sorodnikov žalostno vest, da je njun nadvse ljubljeni soprog, brat, stric in svak, gospod

dr. Valentin Krisper

odvetnik in posestnik

dne 20. t. m. po dolgi, mučni, neozdravljivi bolezni v Badnu pri Dunaju nenadoma izdihnil bogu vdano svojo dušo.

Pogreb se bo vršil na željo dragega pokojnika na Dunaju, kjer se položi truplo tiho k večnemu počitku.

Maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi Marijinega Oznanenja v Ljubljani v torek, dne 26. t. m. ob 10. uri dopoldne.

Ljubljana-Baden, dne 21. avgusta 1931.

ZA:
DOM,
OBRT IN
INDUSTRIJO

DÜRKOPP

ŠIVALNI STROJI

ZALOGA:

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA ULICA 6

TELEFON 29-80

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebrnino pri svetovnoznani tvrdki

H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znamkami Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki ilustr. cenik zastoj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Vreče. Kdor rabi vreče kupi jih najceneje pri tvrdki:
Mirko Mlakar
Ljubljana - Slomškova ulica št. 11
Telef. št. 2947.

Zavese, posteljna pregrinjala, perilo monogramov najcenejše veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

polet hotela Strukelj

Breda žepni robci kom Din 2.—, batist beli in barvasti robci fino vezeni kom Din 6.—, Entel — ažur — predtisk

Gostilna, mesarija

in posestvo

M. Kranjc v Žalcu pri Celju, se bo prodajala dne 25. avgusta 1951 na okrajnem sodišču v Celju, ob 9 dopoldne. K gostilni spada med drugim tudi krasen senčnat vrt za goste, ki je posebno poleti od izletnikov kar najbolje obiskan. V hiši je električna napeljava in se nahaja poslopje v dobrem stanju. Posestvo ima kar najidealnejšo lego in vso komodacijo. Leži na zelo prometni točki in je pripravno za izvrševanje vsake obrti. Kdor želi postati lastnik lepe, idealne domačije, naj si isto takoj ogleda na licu mesta, ker je v torek, dne 25. avgusta že licitacija.

Osvald Dobeic-Ljubljana

Pred Školijo št. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

Na delo!

Na drobno!

Najvarnejše in najboljše naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. v Celju reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Samo kdor v miru izbira — dobro kupi!

Ako morate iz trgovine v trgovino, da si ogledate blago, se boste v stiski in naglici odločili morda za nekaj, radi česar se boste pozneje kesali:

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOMA!

Tu imate čas, da pregledate in precenite vzorce kos za kosom. Nikdo vas ne bo prisiljal, kar ne odgovarja vašemu okusu. **ZAHTEVAJTE NASO KOLEKCIJO**

GRADLA IN DRUGEGA ZA SPORNJE HIŠICE

in dobili jo boste v par dneh, seveda brezplačno in brezobvezno.

Potem sedite in izberite ono kar najbolj odgovarja vašemu okusu. Ker nabavljamo blago direktno iz tovarne in ga prodajamo naravnost vam odpadejo razne provizije; Vi kupite torej boljše blago za manj denarja.

Že pol stoletja strežemo zadovoljnim odjemalcem.

Največja trg. in odprema tvrdka

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga zahtevajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

Kupim posestvo

srednje veliko, obstoječe iz njiv, travnikov, sadonosnika, gozda in stanovanjske hiše, v bližini želez. postaje. Ponudbe z natančnim opisom zemljišča in hiše, eventualno tudi s priloženo sliko prosim na upravo »Slovenca« pod »Plačam takoj«.

Poslano

Podpisani svarim raznašalce neresničnih govoric o meni, ker bom proti takim, ako te govorice ne prenehajo, sodno postopal.

Ivo Stuhec, trgovec, Ptuj.

Gostilničarji — hotelirji

Pri nakupu steklenic, čaš itd. ter porcelanastega blaga in jedilnega orodja imajo popusta 10% pri tvrdki M. RAUCH, Celje, Prešernova ulica št. 4. Na zalogi stroji za čiščenje nožev in vilic (Messersputzmaschine) v vsaki velikosti in ceni.

SPALNICE, smrekove, poljubno pleskane, po 2900 Din, in hrastove, polirane, po 5700 Din nudi v najsolidnejši izdelavi pohištveno mizarstvo ANTON BIZOVICAR, Glince, cesta II št. 1 (postaja cestne železnice).

Felix Toman
kamnoseški mojster
v Ljubljani, Restjeva c. 30
priporoča
bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice, marmornate plošče za mobilje po najnižjih cenah.

Pridobivajte novih naročnikov!

FRANC JAGER, Najmodernejša oblika!
tapetnistvo
Ljubljana, Sv. Petra n. 29
priporoča svoje najmodernejsše fotelje vseh vrst modroce, otomane, žimo, zložljive postelje patentne divane itd.

Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2975

Vloge nad Din 500.000.000—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu